

అమృతము

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14

చెన్న పట్టణము 1926-వ సం॥ నవంబరు నెల 24-వ తేది బుధవారము

No. 198

ప్రతికము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర కార్తికమాస బహుళ పంచమి.

సంచిక ౧౯౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు వాందియున్నది. చందభాష చీటి చూచి కొనిన మోహముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
 పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
 బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
 దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
 మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
 కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
 విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియుంట నుండవగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

(భక్తవిజయము చదువనామము)

ఈ పుస్తకమును జదువు
 వారికి మనశ్శాంతి కలుగును.
 లోకములోని సంసారమందలి
 దుఃఖమున్ను నివృత్తియగు
 ను. మహాదుఃఖముచే కరిత
 పించు హృదయవేదన మనెడి
 వ్యాధికి మంచి మందుగానుం
 డును.

ఈ భక్తవిజయ గ్రంథము మహారాష్ట్ర దేశంబునం దవతరించిన మహామహిమ
 గల జ్ఞానులగు కవీశ్వరులచే రచించబడిన మహాభక్తుల చరిత్రముల నన్నిటిని సైకాని
 సకల జనులకును సులభముగ బోధకమగుటకు తెనుఁగున వచనముగా వ్రాయఁబడినది. ఈ
 భక్తుల చరిత్రములలో చొక్కాక భక్తుని చరిత్రమును ఒక్కొక్క విధమైన విషయమును
 దెలియఁజేయును. ఆ విషయమును జ్ఞప్తియందుంచుకొని యారీతిగాఁ బ్రవర్తించువారికి
 యిహలోకమునందు విశేషకీర్తియు, పరలోకమునందు ముక్తియు కరస్థమై యుండును.

ఎట్టివారికిని, ఏ స్థితియందుండువారికిని, యీ పుస్తకము మహోపకారి యగును.
 ఎట్లు? భక్తియేకదా ప్రాధాన్యము. కావున భక్తులకి. భక్తిలేనివానికి, వివేకికి, అవి
 వేకికి, నీతిజ్ఞానము ధర్మాధర్మ వివేచనము సన్మార్గ నన్మార్గములును బోధించుటం
 బట్టి యిది సకలమైన వారికిని పఠనమాత్రముచేసి పరివ్రాతయోజనము నొసంగును.

(భక్తవిజయము జూచి పద)

ఇట్టి పురుషార్థమైన యీ
 మహాగ్రంథమును జదివిన
 యెడల, పుణ్యపావ వివేచన
 ము స్వప్నముగాఁ దెలియఁ
 బడును. అనఁగా ఎట్టివారి
 నైనను సన్మార్గమునందే పో
 వునట్లు చేయుటకీది సాధన
 మైన మహాగ్రంథము.

ఆది పాండు కంగ భక్త విజయము అయిదు భాగాలు

కోయల్ భవాల దేవరాజ దాసుగారిచే రచింపఁబడినది.

రాయల్ సెషన్స్ సూదు 1000 పుటలుగల గ్రంథము. ప్రతి యింపుబడికి
 కాలికావైండు చేయబడి 20 పబ్లికేషన్ పబ్లిషరులు, కా. 6-0-0 పోస్ట్ ఫ్రీ కేకం

(భక్తవిజయము చదువనామము)

నేము చెప్పగలము.

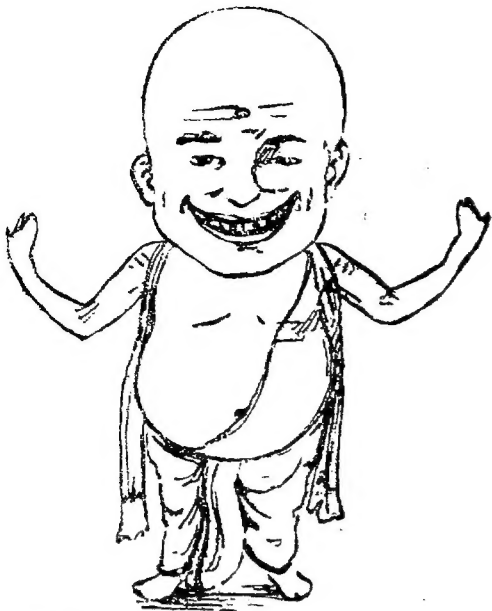
ఈ పుస్తకము తీయవలెను, ఎం. ఆది అండు కంగవెను దాయని చూడతీయండి, లేనిమెవల మోహపోదుగు.

వలయువారలు:—

ఎమ్. ఆది అండు కంగవెని, పుస్తకవ్యాపారులు, (అప్పా బిద్దిస్) 11/283, ఎక్స్ ప్రెస్, మదరాస్.

(భక్తవిజయము చదువనామము)

తొమ్మోషాలు

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకం)

వంశము

ఒకడు—మీవంశమున్న ఎంతవరకు కనుక్కోవడానికి వీలవుతుంది?

ఇంకొకడు—నాతాత, బాబులలో పని చాలించు కొన్నతరువాత, ఆతడిని కనుక్కోవడానికి దేశమంతా తిరిగినా కనపడలేదట.

జోడు

ఒకడు—నన్ను సభలో ఆవహనపరిచారు. నేను మాట్లాడుతుంటే, ఎవరో చెప్పుతీసి మీడికి విసిరారు.

ఇంకొకడు—ఇంకోసారి మాట్లాడు. రెండోచెప్పుతూడా మీదబడితే, చెప్పుతోను దొరుకుతుంది.

గడియారం

మేజిస్ట్రేటు—గడియారం ఎత్తుకుపోయినావని, దీనినిదా కేసుతెచ్చారు. కను రుజువుకాలేదు గాబట్టి, కొట్టేశాను, పో. ముద్రయి—అయ్యో, అయితే గడియారం వాడిగిర ఉండుకోవచ్చునా, లేక ఇచ్చివేయవలెనా?

టిక్కెట్లు

రైల్వేఇన్స్పెక్టరు—మీటిల్లవాడికి ఎన్నియేర్లు? ఒకడు—పదమూడేళ్లు.

ఇన్స్పెక్టరు—పన్నెండువీళ్లుదాటితే ఆర్టికెట్టు పనికిరాదు. నిండుటిక్కెట్టుకు చార్జీచేస్తాను.

ఒకడు—అయ్యో, బహుదేశలేవుటికి పన్నెండేళ్లే నండి. జయలుదేరిన తరువాత పదమూడో ఏడు ప్రవేశించి దండి.

జీతం

యజమాని—నీల్ల ఎంతవరకు అయినా కలుగుతున్నది. నీవు బద్దలుకొట్టినప్పుడు ఖరీదు నెలతీతానికి వింవిపోయింది. ఇకముం చెల్లా?

నాగు—జీతం పొచ్చుచేయండి.

నేవ

నేనాసంఘం జేరడానికి పుల్లయ్య దరఖాస్తుపెట్టెను. అధ్యక్షుడు—మిమ్ముకు చేర్చుకోకముందు, నేనడిగిన ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పండి. మీదగ్గర రెండులక్షలరూపాయలున్నవినుకొండి. వాటిని ఏం చేస్తారు?

పుల్లయ్య—ఒకలక్ష నావద్ద ఉండుకొని, ఇంకోలక్ష సంఘానికి ఇచ్చివేస్తాను.

అధ్యక్షుడు—బాగుంది. మీకు రెండులక్షలు ఉన్నవనుకొండి. ఏం చేస్తారు?

పుల్లయ్య—ఒకలక్ష నాకు ఉండుకొంటాను. రెండో లక్ష సంఘానికి ఇచ్చేస్తాను.

అధ్యక్షుడు—చాలా బాగుంది. రెండుకోట్లు ఉన్నవనుకొండి. ఏం చేస్తారు?

పుల్లయ్య—నేను చెప్పలేనండి. అధ్యక్షుడు—ఎందుచేరి?

పుల్లయ్య—నాకు ఉన్న వే రెండుకోట్లండి.

నిద్ర

యజమాని—ఎప్పుడూ నిద్రపోతూనే వుంటావే? పంటమనిషి—నిద్రపోకపోతే, త్వరగా అలసిపోతానండి. ఆపివేసుకుంటున్నానండి.

ఆట

ఒకడు—ఈ ఆటవే రేసుంటాడు? ఇంకొకడు—తెన్నును.

ఒకడు—అయితే మనం క్లబ్బులో ఆడుకునే ఆటవే రేసుటి?

నీళ్లు

పశువుల ఇన్స్పెక్టరు—పశువులపాకలో చాలినన్ని నీళ్లుండుకొనాలే తెలిసిందా? అట్లా ఆడకు వ్రాయండి.

గుమాస్తా—పాలలోకి పరిబోయి నీళ్లు అన్నిపాకలలోను వుంటునండి. అందుచే, ఆసంగతినిగూర్చి ప్రత్యేకం ఆర్డరుతో పనిలేదండి.

కోపం

భార్య (కోపంతో)—నేను పుట్టింటికి పోతా. ఇక్కడ బాధపడలేను.

భర్త—అయితే, స్వగృహా. ఇవిగోరై బుటిక్కెట్టుకు డబ్బులు.

భార్య—నల్లీరావడాని కియ్యలేదే?

గొయములు

పాలీసు ఇన్స్పెక్టరు—ఈమనిషికి తగినగాయాలు, అపాయకరముయినవా?

కాన్స్టేబులు—రెండుమాత్రం (పానాపాయకరముయిన వేగాని, మూడోది భరవాలేదండి.

తినడం

పెద్దమనిషి—అయ్యో, మనము ఏమి తినవలెనండి? దాబ్బరు—అన్నం.

ట్రాంబుండి

ట్రాంబండి ఆటలుఇటుకదలడంచేత ప్రయాణికులకు కష్టం గాఉండెను. కొంచెంసేపటికి కదలడం ఆగిపోయెను.

ప్రయాణికుడు—ఎప్పుడూ ఇట్లానడిస్తే బాగుండు నండి.

డ్రైవరు—అయ్యో, బండి పటాలమీదనుంచి తొలగిం దండి.

నోట్లకట్ట

పెద్దమనిషి—అయ్యో, నానోట్లకట్ట ఎక్కడో పోయిం దండి. నెంబరు లిస్తాను, వ్రాసుకోండి.

పాలీసు ఇన్స్పెక్టరు—అయ్యో, అన్ని ప్రదేశాలలో వెతికిస్తాను రండి.

మరునాటిదినం కొంచెంకూతీలు భూమి తవ్వకుండ్రి.

పెద్దమనిషి—నానోట్లకట్టను తవ్వకున్నా కనుపడు తుంది.

నాటకం

నాటకం మానేజరు—మికిచ్చేతేరం, జిల్లాకలెక్టరుజేతం కన్నా ఎక్కువుగావుంది. ఇంకా హెచ్చులేయవలెనా?

నటుడు—అయితేకలెక్టరుచేతనే వేనం చేయించండి.

చీర

భార్య—నేను కట్టుకొన్న చీర బాగుందా?

భర్త—బాగుందిగాని, మారకూపాయి లయింది.

భార్య—మిమ్ముకు పంతోవ పెట్టడానికి ఎంత సొమ్ము ఖర్చయితే, నాకేం తెక్కండి?

పరీక్ష

డాక్టరు—మిమ్ముకు ఇరవైరూపాయలకు పరీక్ష చేస్తాను.

ఎల్లయ్య—అట్లాగ చెయ్యండి. దొరికితే, అందులో సగం మీరు తీసుకోండి.

ప్రార్థన

తండ్రి—ప్రార్థన పద్యాలను నీలా నీవు చదువుకుంటా వే? వినబడేటట్లు చదవరాదా?

కొడుకు—నేను దేవుడితో మాట్లాడుతున్నాగాని మీతోగాదు.

తేలిక

ఒకడు—నాకు పుస్తకం కావాలెనండి.

రైల్వేసూపా—లేకదా?

ఒకడు—బరువుదయినా పనికి వస్తుందండి. మోగుకు పోవడానికి మానాకరు వున్నాడు.

రైల్వే ప్రమాదం

రైల్వేప్రమాదం జరిగిందని అందరూ అనుకుంటూ ఉండిరి. వర్తమానిభార్య అబద్ధిలోనే ప్రయాణించేసెను.

పత్రిక ఆమోదాడు—అయ్యోరైల్వేప్రమాదంగురించిన వార్తలు యీ పత్రికలో పడవి. కొనుక్కుంటారా?

వర్తకుడు—నాయంకాలంకేవరలో గుట్టపువందల వార్తలుగూడ వస్తవి. ఆపేవరే కొనుక్కుంటాను. ఇప్పుడక్కరలేదు.

లావు

ఒకడు—లావాటిమనుష్యులు నీచపువనులు చేయరు. ఇంకొకడు—నిజమే. వాళ్లు కిందికి వంగడం కష్టం. అంతా సైమాచే.

భయం

ప్రయాణికుడు—రయిలుకు ఏంప్రమాదం లేకుండా నడిపించండి.

గాగు—ఏంభయం లేదులే.

ప్రయాణికుడు—అయినా జాగ్రత్తగా చూస్తుండండి. ఏమయినా ప్రమాదం జరుగుతే నేను తీసుకుపోయ్యే కుండలన్నీ బద్దలవుతవి.

దస్కతు

బాలడు—నాన్నా, నీవు కళ్లుమానుకుని దస్కత్తు చెయ్యగలవా?

తండ్రి—చెయ్యగలను.

బాలడు—అయితే, నామ్మాలు రిపోర్టుమీద చూడ కుండా దస్కతు చెయ్యి.

కట్నం

ఎల్లయ్య—నాకూతురిని మీవాడికి చేసుకుంటే, మూడు వేల రూపాయలు కట్నం ఇస్తాను. పర్యాయతి, రెండువే లిస్తాను.

పుల్లయ్య—అంతా ఒక్కనారే ఇయ్యం రెండుసార్లు పెళ్లి చేసుకోడు.

తెలివి

తండ్రి—తండ్రి తెలివాలవాడయితే, కొడుకు తెలివి తక్కువవాడవుతాడని, యీపుస్తకంలో వుంది.

తల్లి—మనపిల్లవాడివిషయంలో అట్లాంటి ఇబ్బందిలేదు రండి.

అనుకోవడం

ఒకడు—కొత్తపదవిని పుం. నాకు వట్ల నిమ్మలిస్తుం దనుకుంటుంటే, నిమ్మలిస్తుంది అందులో నీకు నమ్మకంవుందా?

ఇంకొకడు—వున్నది. ఈమధ్య కొద్ది సమయ వస్తుందని అనుకుంటున్నాను. నిన్నటిదినంరానే వచ్చింది.

నీజను టిక్కెట్లు

ట్రాం కండక్టరు—మీవద్ద నీజను టిక్కెట్లు ఉందా?

ప్రయాణికుడు—తిప్పకుండా ఉంటుంది. నన్ను కోజా చూడడంలేదా? టిక్కెట్లు చూపించాలెనా?

కండక్టరు—టిక్కెట్లుఉంటే చూపించనక్కరలేదు. లేకపోతే, తిప్పకుండా చూపించాలి. పూర్వంవలె చూడకుండా వదిలిపెట్టేదీదు.

నీసా 1-కి, కు సు మ 2-0-0 వ.పి. చార్ల వర.

ఈమందు గతేరిగా అను సెగరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్రద్వారమునుండి బలంవడు ప్రావమును మూత్రము విడుదలంపప్పుడు గలుగు మరుకుపోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలుగు యేవిధముయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును. 1172-1766

ఆనందకుటీరము. 13, బైరాగిమనం ఏధి,

చుగరాను

VAIDYARATNA

Pandit D. Gopala Charlu's

AYURVEDASRAMAM

151, Govindappanaick St. G. T. Madras.

The only House for

PLAGUE

&

CHOLERA

REMEDIES

Tel. PANDIT, MADRAS.

Post Box No. 287.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరము

చరక చికిత్సా సానము రు. 6

ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1

2046 డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

ఖద్దరు ప్రదర్శనము

ఏలూరులో జరుగు ఆంధ్రమహాసభల ఖద్దరు ప్రదర్శనము నందు అఖిలభారత చక్కానంపుము గుంటూరుజిల్లా వస్త్రాల యముయొక్క ఖద్దరు విక్రయమునకు యేర్పాటుచేసినాము. ఆంధ్రదేశములో కల్ల గుంటూరుజిల్లాలో ఖద్దరు చౌకగాను నాణ్యముగాను వుండుననే శంగతి వస్త్రాలయము చూచినంత లోనే తెలుసుకొనగలరు.

ధోవతులు, పుత్తెయములు, సాదాతానులు, చా రలతానులు, కుప్పడంచాపులు, పారుజాతంచాపులు చీరలు, పట్టుదులలో పారుజాతంచాపులు, జరి పట్టుదుచాపులు, పటరకము రంగులవస్త్రములు, అనేకరకముల కోటుగుడ్డలు.

సన్నములోను ముతకలోనుగూడ దొరకును. జమీం దారులు ధనవంతులు అందమైన ఖద్దరు దొరకుటలేదని తెలచు వారందరు కొనుటకు మంచితరుణము.

సాదారకముఖ్యము మన ఆంధ్రదేశములో అన్ని తా ష్టిలకంటే సరసముగానుండును. కాబట్టి ఆంధ్రసోదరులంద రున్నా మావిక్రయశాలను దర్శించి వస్త్రములను కొని మాకు శివ ప్రోత్సాహమిప్పించి ప్రార్థితులు.

మేము ఏవిధమైన స్వలాభములను ఆశించక ఖద్దరులను మాత్రమేచేసి విక్రయమునకు యేర్పాటుచేసినాము.

గుంటూరు, మద్రాస్ వెంకటరంగయ్య, 28-11-26 } గుంటూరు వస్త్రాలయమ్, సబ్ ఏజంట్లు.

బిక్కిన వెంకటరత్నంగారు

గౌరవింపబడుట

నగరం పౌరుల సన్మానము

(ఒక విలేఖరి)

రాజోలు, నవంబరు 19 — తూర్పు గోదావరి జిల్లా ఎన్నికల ఫలితము తెలియగనే, శ్రీయుత బిక్కిన వెంకటరత్నంగారు యీ ప్రాంతములో వున్నవారి బంధువులయింటికి వచ్చి 8. ఈ సంగతి నగరం గ్రామయూవకులు తెలిసికొని, వెంకటరత్నంగారిని గౌరవించుటకు టీపార్టీ నోకదాని సేర్పాటుచేసి వారిని ఆహ్వానించిరి. తమ గౌరవార్థము పౌరసన్మానములను, టీ పార్టీలను అంగీకరింపరింప మనిరి. కాంగ్రెసు విజయపరంప రల నూచనగ, సన్మానము సేర్పాటు కాబడినదనియు, తమ వ్యక్తికి గౌరవము నంగీకరింపకున్న ను, కాంగ్రెసు విజయనూచన కావించునన్న యేర్పాటును అంగీకరింపవలె నని కోరబడిరి. ఎట్టుటకు వెంకటరత్నంగారు అంగీకరించిరి. 18 వ తేదీ సాయంత్రము టీపార్టీ యేర్పాటు చేయబడెను. సానిక ప్రముఖులను, సరిహద్దు గ్రామములవారును విచ్చేసిరి. ఫలహారానంతరము ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితుల గురించియు యెర్పడ జోవు మద్రాసు శాసనసభలో రాజకీయపక్షములను గురించియు ప్రసంగము జరిగెను. పిమ్మట వెంకటరత్నంగారు శ్రీయుత కందుల వీరరాఘవస్వామిగారి దేశసేవను ప్రశంసిం పరి కులకక్షుల ఆత్మలాభపరాయణులనే లేవదీయబడిన వని యు వాటివల్ల దేశమునకు చాల నష్టము వాటిల్లుననియు చెప్పిరి. ఆంధ్రప్రదేశ్ అధ్యక్షియమగు సేవను ఆంధ్రులకుచేయుచున్న వని నుడిచిరి. సభ రాత్రి 7 గంటలకు ముగిసెను.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయసభ-ఏలూరు

ఆంధ్రగ్రంథాలయ సభ 80 తేదీన ఏలూరు పాండురంగ సినిమాహాలులో సంస్కర్తలను కవిపుంగవులను గ్రంథాలయా భిమానులను చిరపరిచితులు నగు శ్రీయుత నాశం కృష్ణారావు గారి ఆధిపత్యముక్రింద జరుగెను. ఆంధ్రదేశవందలి వివిధ గ్రంథాలయములనుండి ప్రతినిధులను బంపవేయుచున్నాను. గ్రంథాలయ ముఖ్యసభ్యులు చర్చించబడును. గ్రంథాలయములకు సంబంధించిన ప్రదర్శనము గూడ జరుగెను. మీగ్రంథాలయముల ప్రస్తుతస్థితి దెల్పలేఖలను పటములను పంపి సభ జయప్రదము గా జరుగుటకు మీసహకార ముపేక్షించుచున్నాడను. ఆహ్వానములకు అందకపోయిన ఈ ఆహ్వాన మంగీకరించి మిత్రులతో రాప్రార్థన.

మౌగంటి బొసినీడు,
ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు,
గ్రంథాలయ సభ.

మీ బిడ్డ ఒక రాజగును!

రాజా మైన ఆహారముచే ఆతనిని పోషింపుడు. గ్లాక్సో ఆహార ము లన్నిటికిని రాజమాత్రమే గాక, రాజులకుగూడ ఆహారమునున్నది. ఐదు రాజభవనములందు రాచబిడ్డలను ఇది పోషించుచున్నది.

మీ బిడ్డకు కావలసిన ఆహారము విషయమే పరిశీలించ నవసర ము లేదు. గ్లాక్సోయందు ఇంకియా దేశపు కింగ్స్ థియేటర్ల కావలసిన మిగడగలదు.

మీ బిడ్డకుని అడుగుడు.

THE VITAMIN MILK FOOD.

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగ్ అండు కో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

4

1286

తపాలపత్రే నెం. 40 మద్రాసు.

ఆంధ్ర సంఘ సంస్కరణమహాసభ

ఏలూరులో 28, 29 తేదీలలో జరుగును

మీరా, నవం 28:— ఆంధ్ర సంఘ సంస్కరణ మహా సభ ఏలూరులో 28, 29 తేదీలందు డాక్టరు వరదరాజులు నాయకుగారి అధ్యక్షతన జరుగును. సంఘ సంస్కరణోద్యమ వింతవరకును చాలవర కలత్యముజేయబడినది తుద దుర్ధరింపబడు ను. సంస్కరణమున్న ఆభిమానముగల మిత్రులందరును యిదియే ఆహ్వానముగ భావించి ప్రత్యేకాహ్వానములకు నేచియుండక తప్పక దయచేయువలెను. సర్ పి. సి. రేగారు గూడ రావచ్చు ను. చాలమంది సుప్రసిద్ధులగు నాయకులు గూడ యీసభకు వచ్చుచున్నారు. అని మాగంటి బొసినీడుగారు తంతి బంపిరి.

పెద్దాపురం మ్యునిసిపాలిటీ

అధ్యక్షునకును ఉపాధ్యక్షునకును

గౌరవాధ్యక్షుమిచ్చుట

కాకినాడ, నవం 28:— ఈమధ్య పెద్దాపురం, కాకి నాడ, రాజమండ్రి మ్యునిసిపలు యొన్నికలైపివన సరిదేవు వీరభద్రుడు, కలూరి సోమరాజు, బమ్మ గరుమూరి, దంగేటి పుల్లం జగదాచల పెద్దాపురం మ్యునిసిపలు కొన్నియర్లు చెర్య నుగాగు ముప్పన చినవీరరాజు, వై ను చెయ్యన గొల్లకోట పం కటరత్నంగారలకును కాకినాడ చెర్యన దామోర కృష్ణయూ ర్తిగారికిని, రాజమండ్రి వై ను చెర్యన అల్లాడి సోమలింగంగారికిని గొప్ప ఆతిథ్య పన్నానముల జరిపిరి. పెద్దాపురం జిల్లా మనసబుగారు జనలు అల్లువ సతారుసాపాటు బహదూరు గారి అధ్యక్షతన సన్మానపత్రము లభించబడెను. జిల్లా యం దనేక భాగములనుండి ముఖ్యులు రా. బ. యం. వెంకటరత్నం నాయుడు గారు, జిల్లా బోర్డు ప్రెసి డెంటు పి. గోవిందరావు నాయు డుగారు, కోకా కృష్ణ వేణమ్మగారు జిల్లావిద్యావిమయక సంఘాధ్యక్షురాలు, డాక్టరు జనార్దనరావు నాయుడుగారు, మరికొందరూ వచ్చిరి. దాదాపు వేయిమందికి ఫలహారములు తెట్టుబడెను. ఆతిథ్యుల పూలమాలలు వేసినవిదవ స రక శిఖా వంతుల సోమరాజుగారి బంగారపు డోరేసింపుతో దీసికొని పోయిరి. సభ ఆపనానములతోను, పద్యములతోను, ప్రత్యుత్తరములతోను, అభ్యుదయ వందనములతోను ముగిసెనని ఒక విలేఖరి తింతివార్తబంపెను.

తెనాలి వార్తలు

గద్వాల సంస్థానము

మద్రాసు వాస్తవ్యులు పి. బాలసుబ్రహ్మణ్య మొదలి యురుగారు యీపట్టణము వచ్చి యీశోబాన గద్వాల సంస్థా నము గురించి ప్రజలకు తెలుపుటగాను గాంధీచావులో ఒక బహిరంగసభ గావింపజేసిరి. ఆసభకు అనేకమంది జనలు విచ్చేసిరి. మద్రాసుశాసనసభలో మొంబాయి మ. రా. రా. శ్రీ సిల్లల మర్రి ఆంజనేయులు పంతులుగారిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనిరి. ఆధ్యక్షులు సభోద్యక్షులగు గరించి గద్వాల సంస్థానము గురించి కొంత ముచ్చటి చిన తరువాత వారి కోరికమీద మొదలియూరుగారు గద్వాల సంస్థానముయొక్క పూర్వపు చొన్న త్యము గురించియు అది నైజాంరాజ్యముకంటే పూర్వపు సంస్థా నమనియు 800 సంవత్సరముల వైకాలమునంది రెడ్డిత్రపువో చేత పరిపాలింపబడు స్వతంత్రసంస్థాన మనియు వనదేశములో పశ్చిమ నాగరికత ప్రభుయన్న యీ కాలములో కూడా యం కావేదకాస్త్రముల అధ్యసించునారు ఆంధ్రులకు గల కారణము లలో గద్వాల సంస్థాన వహారాజుకు యీ విద్యులయందు వున్న టునంటి భక్తి ఒకటి అనియు, యీ సంస్థానమువారు చాలా కాలమునుంచి సంస్కరణమునకు 2 పర్యాయములు హిందూదేశ ములో నివి వివిధ ప్రాంతముల నుండి వచ్చు పండితులను వేదకాస్త్ర పరిక్ష చేయించి వారివారి ప్రమాణకర్తుల నియ్యటయేకాక వారికి తగిరిరిని విరి విగా సన్మానించుచున్నారనియు, యీవంటి సంస్థానమును నైజాము ప్రభువు కోట్ల అశ్వ వాల్లని పరిపాలనక్రింది పెట్టి పరి పాలనా సామర్థ్యము కలిగివున్న శేటు మహారాజుగారి భార్యకు సంబంధించుండే తీసుకొనియు మొదలగు సంగతుల గురించి ముప్పాపు గంటనేపు మాట్లాడి. దిరివిలా యీక్రింది తీర్మానము వోటుకుపెట్టగా ఏక గీయముగా అంగీకరించబడినది.

గద్వాల సంస్థానమును తిరిగి నాక్కుదారులైన రాణి సామేబాను స్వాధీనపరచుటకు నైజాము ప్రభువును తెనాలి పురజనుల ప్రార్థించుచున్నాడు.

యీ మొదటి యూరుగారు చిన్ని నాడే ను యీసంస్థానము నందు వారికి కలిగిన అభిమానముచే 22 పట్టణలతో అనేక పట్టణములతో బహిరంగసభలు గావింపజేసి యీ విషయములు హిందూ ప్రజాభిప్రాయము వెల్లడిజేయుచుచున్నాడు యీసం స్థానము తిరిగి రాణిసామేబాస్వాధీన ముచేర్చి హిందూదేశ ములోని వివిధపట్టణములకు వెళ్లి విషయములు జర్పి తన జీవితము వీరికి ధారపోయి ఎగు క్తుల టు తోచుచున్నది. వీరికోర్కె సఫలమగుటకు వీరికి బా తుడి తోడ్పడుగాక

తెనాలి పురవాసి

భారత శాసనసభ

పాత వారు కొత్త వారు

నియోజకవర్గము.	పాత ప్రతినిధి పేరు.	కొత్త ప్రతినిధి పేరు
(1) మదరాసు నగరము	జి. బి. టి. గంగానాథిగారు (ప్రతినిధి)	యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు (కాంగ్రెసు)
(2) గంజాము విశాఖపట్నం	బి. వెంకటరెడ్డిగారు (ప్రతినిధి)	వి. వి. జోగ గంగయ్యగారు (కాంగ్రెసు)
(3) గుంటూరు నెల్లూరు	కె. వెంకటరెడ్డిగారు (జ. ప్రి. ము)	బి. పెరుమాళ్ నాయుడుగారు (కాంగ్రెసు)
(4) గోదావరి కృష్ణ	మో. రామచంద్రారావు కంఠూరుగారు (ప్రతినిధి)	టం. ప్రకాశం కంఠూరుగారు (కాంగ్రెసు)
(5) దత్తాంజలములు చిత్తూరు	సి. దొరస్వామి అయ్యంగారు (కాంగ్రెసు)	సి. దొరస్వామి అయ్యంగారు (కాంగ్రెసు)
(6) నేలం ఆర్కాటు	ఆర్. కె. వెంకటగిరిగారు (కాంగ్రెసు)	ఆర్. కె. వెంకటగిరిగారు (కాంగ్రెసు)
(7) తిలవూరు తిరువనాపల్లి	ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు (కాంగ్రెసు)	ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు (కాంగ్రెసు)
(8) చెంగల్పట్టు ఆర్కాటు	యం. కె. ఆచార్యగారు (కాంగ్రెసు)	యం. కె. ఆచార్యగారు (కాంగ్రెసు)
(9) మధుర రామనాథు	కె. రామయ్యగారు (ప్రతినిధి)	యం. యస్. కేశవయ్యగారు (కాంగ్రెసు)
(10) పశ్చిమ తీరము	కె. కె. నందిగూరు (ప్రతినిధి)	జి. సర్వోత్తమరావుగారు (ప్రతినిధి)
మహమ్మదీయులు		
(11) పశ్చిమ తీరము	మహమ్మదు మహమ్మదుగారు (ప్రతినిధి)	ఖానుబాదరు హాజి అబ్దుల్లా హాజి కాసీం సాహెబు బాదరుగారు (ప్రతినిధి)
(12) తూర్పు తీరము	టి. యస్. మహమ్మదుమహమ్మదు సాహెబుగారు (ప్రతినిధి)	అబ్దుల్ లతీఫ్ ఖరూకీగారు (ప్రతినిధి) మాలానా అబ్దుల్ లతీఫ్ ఖరూకీగారు ,,
(13) దక్షిణ తీరము	సయ్యదు ముర్తుజు సాహెబుగారు (కాంగ్రెసు)	సయ్యదు ముర్తుజు సాహెబుగారు (కాంగ్రెసు)
(14) భూస్వాములు	కె. పదావని భట్టగారు (ప్రతినిధి)	కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు (కాంగ్రెసు)
(15) వర్తక సంఘము	సర్ యం. సి. టి. ముత్తయ్య శెట్టిగారు (ప్రతినిధి)	విద్యాసాగర్ పాండ్యగారు (ప్రతినిధి)
(16) అంగ్లేయులు	రెనెండు ఇ. యం. పెక్ ఫెయిర్ గారు	రెనెండు పెక్ ఫెయిర్ గారు

50 సంవత్సరములనుండి

2986

హిందూదేశమునందు తయారుచేయబడుచున్నది.

LALIMLI

PURE WOOL

ప్రస్తుతము బజారునందున్న వాటిలో సరసమైన ధర

	నిడివి.	వెడల్పు.	ధర.
	గజములు అం	గజములు అం.	రు. ఆ. ప.
నెం 3 లోహీలు (తెలుపు, యితర రంగులు) లోహీలు	3 0	1 1/2 0	7-8-0
నెం 3 ఆకుపచ్చని అంచు గలది	3 0	1 1/2 0	7-0-0
నెం 240 ఆకుపచ్చని అంచుగల లోహీలు	2 12	1 6	5-12-0
నెం 26 లోహీలు (తెలుపు ఇతర రంగులు)	2 15	1 6	6-4-0
నెం 26 చెక్కు లోహీలు	2 15	1 6	7-8-0
నెం 26 లోహీలు (తెలుపు, ఇతర రంగులు)	2 1/2 0	1 1/2 0	5-0-0
నెం 224 ...	2 15	1 6	6-12-0
నెం 224 ...	2 1/2 0	1 1/2 0	5-8-0
నెం 60 ...	3 0	1 6	13-0-0
నెం 60 పూజలు అంచుగల లోహీలు	3 0	1 6	23-8-0
నెం 316 లోహీలు తెల్లని ఇతరరంగులు	2 15	1 6	8-0-0

ఉత్తరము వ్రాసిన నమూనాలు పంపబడును.

మరియు, ప్లానలులు, కార్డింగులు, మల్లులు, మేజింగ్స్ పెద్దవి-చిన్నవి, బాలక్లావ కుళ్ళాయిలు మొదలగునవి ఈదిగువ తెలుపబడిన వారిచే తయారుచేయబడుచున్నవి.

MANUFACTURED ONLY BY
THE CAWNPORE WOOLLEN MILLS COMPANY
(Branch of the British India Corporation L
P. O. Box No. 5 CAWNPORE.

Lalimli Agency at:

BANGALORE CITY--Chickpet

స్త్రీల ధర్మములు

పి. సి. రేగారి ఉపన్యాసము

బెంగళూరు, నవంబరు 23:— గతి రెండు దినములనుండి సర్ పి. సి. రే గారు విరామము లేకుండా కార్యక్రమము కొనసాగించుచున్నారు. నూలువడుకుపోటీని రేగారు నడపిరి. వాణి విలాసు సంస్థయందు స్త్రీలధర్మములపై సమావేశము జరిపి, అందు ఉపన్యసించెను. చంద్రశేఖర్ గారి భార్య అధ్యక్షత వహించెను. స్త్రీలకు సంబంధించిన పెక్కు-విషయములందు మైనూరు స్త్రీలు అభివృద్ధి జూపుచున్నందులకు రేగా రభినందించిరి. జాతికి మాతలకు స్త్రీలు అభివృద్ధికరమగు దృక్పథముతో జీవితము గడప ఉపక్రమింపవలయునని రేగా రుద్ఘోషించిరి.

బీదలకు తోడ్పడు టెంటు?

కర్దూరు సమస్య

బెంగళూరు, నవంబరు 23:—బీదల కెంటు సాహాయ్యము చేయుట యను విషయముపై మైనూరు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుని (పింఛను దీసికొనినారు) అధ్యక్షతక్రిందనిన్న రాత్రి సర్ పి. సి. రే, పి. రాజగోపాలాచార్యులగార్లు వుపన్యసించిరి. ఉభయమును కర్దూరుసమస్య విషయమున డెలికేరి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు నేతవస్త్రముల వుత్పత్తి అభివృద్ధి చేయవలయుననెను.

రాజుగారి ఉపన్యాసమును వినుటకు 7000 మంది జనులు సమావేశమునకు వచ్చిరి. మైనూరు దొరతనపు ప్రధానకార్యదర్శి అధ్యక్షతక్రింద గ్రామపునర్నిర్మాణము గురించి రే గారుపన్యసించిరి.

సమావేశము అనంతరము ఉపన్యాసకునికి సర్ పుట్టన్న చెట్టి వందనములు సభ తరఫున అర్పించెను. (ఆ. ప్రె.)

12 ఏండ్ల బాలికను ఎత్తుకొనిపోవుట

ముద్దాయిలు బ్రాహ్మణులు

కుంభకోణము, నవంబరు 22:—న్యాయాధికారి కుంభకోణము బ్రాహ్మణులుఇరువురు ఒక బ్రాహ్మణ స్త్రీపై నుండి 868 సెక్స్ నుక్రింద బాలికాపహారా నేరమునకు (ఆచారిక 12 ఏండ్ల పార్యంతము అబ్రాహ్మణబాలిక) ఆమెను గుంటూరు బ్రాహ్మణులకు పెండ్లిచేయుట తునునేరమునకును విచారించిరి. మొదటిముద్దాయిని సెషన్సు కంపిరి. 2, 3 ముద్దాయిలు 868, 109 సెక్స్ నులక్రింద సెషన్సుకంపిరి. (ఆ. ప్రె.)

డెడ్డింగు ప్రారంభోత్సవము

సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరుగారు జగన్మొల

కొచ్చిను, నవంబరు 21:—'బార్డు విన్సింగ్సు' ఓడ ప్రెడ్డింగు ప్రారంభసందర్భమున రామస్వామిఅయ్యరుగారు కొల్లం గోడురాజా, వలబారులపైరుతోడరా, ఎర్నాకులంచేరి. హార్బరు ఇంజనీరు రాజప్రతినిధి ఏడెంటు పోర్టాఫీసరు కొచ్చిను దివానుగార్లు వారల నాదరించిరి. తరువాత అందరూ ఓడపైకి జనిరి. పెద్దవర్తకులందరూ ఓడపైనే యుండిరి. తరువాత ప్రెడ్డింగు ప్రారంభింపబడినది. రామస్వామి అయ్యరుగారు ఉదయమున ఎర్నాకులమువిడిచిరి. (ఆ. ప్రె.)

కెన్యా భారతీయులపై తలపన్ను

భారతీయులలో కలవరము

ధిల్లీ, నవంబరు 22:—కెన్యాలోని ఆసియావాసులు ముత్రమే ఒకపాను తలపన్ను విధింపబడునని మొంబా సాలోని భారతీయ పౌరసంఘమువారు తెలుపుచున్నారు. ఇది క్రొత్తగా విధింపబడు విద్యావిషయికమైనపన్ను. యూరపియనుల కీపన్ను లేదు. వారిలో సేవకులసంఖ్య రెండ్లెక్కు మించినట్లయినసే యీపన్ను విధింపబడును. ఈబిల్లు డిసెంబరులో ప్రవేశపెట్టబడును. ఇందువిషయమై భారతీయులలో కలవరము వుట్టినది. (ఆ. ప్రె.)

హిందూదేశపు విదేశవ్యాపారము

కలకత్తా, నవంబరు 22— అక్టోబరు మాసములో రూ

1997 లక్షలు విలువగల సరకు దిగుమతిఅయ్యెను. ఎగుమతి అయినసరకు విలువ రూ 2898 లక్షలు. రూ 30 లక్షల నికర మగు విలువగల బంగారము దిగుమతి అయ్యెను. మొత్తముమీద రూ 98 లక్షలు విదేశములు భారతదేశమునకు బాకీపడెను.

చదువుడు!

యోచింపుడు!!

కొనుడు!!!

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన

కామినియా నూనె

(రిజిస్టర్ చేయబడినది)

ఉష్ణ ప్రదేశముల కిది అత్యుత్తమ వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలకు ఉడిపాకుండ కాపాడుచు, వారి యొక్క అభివృద్ధిని, సాగును పెంచుచును. పుష్టతయందు గలగునుటను పొరగ్రోలును, బట్టలను మృదువు. రంగునుగల వెంట్రుకలకు మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన గువాసన గలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచియోచనను గలిగించును. వేసకు శలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలగు అపారమైన అత్యుత్తమ గుణమును గుఱించి చాల గొప్పగా వాగడియున్నాడు.

ఈ దీనివ తేలువబడిన యోగ్యతాపత్రికను చదువుడు.

దివాక చందు భండారి, అమృతేశ్వర పంజాబునాథి (వాసిక):—

“మీ కామినియా నూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలకు పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి.పి. బి.ఎ.లనుగా 4 బుడ్లు కడతేసి పంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకు మునుపకుడు, ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్లి ధర రూ 1-0-0 పోస్టుఖర్చు 0-6-0 ప్రత్యేకము.
8 ” ” 2-10-0 ” 0-12-0 ”

పాచ్చరిక:—కామినియా నూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును నుండు వాగరిక మెయిందు ప్రతిమకాణమునందు కప్పక దొరకును, కొండకు విర్రులు తెలియనివ రక్తగుణులు గల తక్కువరకము నిచ్చి “ఇది పరనము, శ్రేష్ఠమైనదని” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్ప లాభము గలదని తెలుసుకొనుడు గాన అట్టి చల్లని వ్యాపారశీలములకు మీరు జోబడకుడు. ఎప్పటికిని కామినియా నూనె తప్ప మరేదీయ వాడగుడ దని నిరపరచుకొనుడు.

అత్తయల లన్నిటికి రాజవంటిది

ఓటో డిల్ బహారు

వాసినా రంపరేచే చాల గొప్పగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతి ను గుల యందు కొన్ని మక్కలను వేసిన ప్రొత్తగా గోసిన పువ్వుములవలె మీ మట్టుతక్కులకు దాని వాసన వ్యాపించును. దీనిని ఒకసారి వాడుడు.

తరువాత మీ చెప్పుడును దీనినే వాడుదురు.

1 బుడ్లి బుడ్లి 1-8 ధర రూ 2-0-0; వి.పి. ఖర్చులు అదా 0-5-0 ప్రత్యేకము. | కాంపిల్ బుడ్లి 1-8
1/2 ” ” ” 1-4-0; ” ” 0-5-0 ” | ధర అ.0-2-0

పోల్ వజంట్టు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

126 235, జమ్నా మకీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మాలికలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములకలవు. క్యాలికోరైండు నెం 3-4-0 లు.
“భస్మప్రదీపిక” ఇందు పదు ప్రభునిశములు కుడిచేతి భస్మములు చేయు యాగాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు.
కు 1 కి.గు. 500 కిమ్యుకుల భస్మములకుడ గలవు. క్యాలికోరైండు నెం 2-0-0
రెడ్డి సోదరులు. రాయచోడుము. గోదావరి.

Regd Trade Mark

నాలో పరిచయము గలిగియుండుటచే మీకు వైద్యుల ఖర్చు తగ్గును!

ఇదివరలో నాలో నేనుచేసినవారి నడిగిన, పూర్తివివరములు వారు తెలుపుదురు. మీరు ఒకదఫా నా నేనుచేసిన తప్పక మీ విశ్రులందరికిని నన్ను విహార్యచేయుదురను నమ్మకము నాడుగలదు. అయిత్య మైన పీడలు, కస్తూరి, కుంకుమపువ్వు మొదలగునవి చేర్చి నన్ను తయారుచేసిరి. ఆచారగోచాలముగా నన్ను విడువక పెక్కు సంవత్సరముల నుండి హజరలో చేకూరినానుండు కొనుచున్నాడు. మీరును ఏల పరీక్షించి చూడ కూడదు. నాచేరు

“నోకాయవార కస్తూరి మాత్రలు”

ధర బుడ్లి 1-8 రూ 0-4-0, 6 బుడ్లు 1-4-0 వి.పి. ఖర్చుచేరు. 594
టోకుగా కావలసినవారు ప్రాసిన ప్రత్యేకధరలు తెలుపబడును.

ముఖ్యగమనింపు:—ప్రతి ముఖ్యపట్టణమునందును ఏజంట్లు కావలెను. మద్రాసులో నుండువారు 9 బంబయిపీఠిలో నున్న హ్యంకంకెనీలో పుచ్చుకొనవచ్చును. వారికి వి.పి.లు పంపబడవు.

పాశ్చాత్య వెంట్రుకల పండితులు, ప్రొఫైటరు.
(2) థి. సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

కాస్త్రోక్తబేషధములు! (కేటలాగు ఉచితము) గిట్టింపు ధరలే!

శ్రీ కృష్ణఆయుర్వేద షార్మసీ, ఏలూరు.
ఇంగలీ బేషధములు, నుత్రసిద్ధ బేషధములే నాడవలయునని. క్రమముగా వేసిన ఆయుర్వేద బేషధములు, ఇతర బేషధముల కన్న శ్రేష్ఠమని నిరూపించుటయే ముఖ్యోద్దేశము. ఏజంట్లుకావలెను. 2880

శాసనసభకు ఎన్నుకొనబడిన (కాంగ్రెసు) సభ్యులు

ఇక చేయవలసిన దేమి?

ఇదివరకు శాసనసభలకు తమ ప్రతినిధులుగా జన్మించువారిని పంపి, వారివల్ల తమకుకలిగిన కష్టనష్టములను బాగుగా గ్రహించి శుభా, శైతులందరు ఆశీర్వాదములనుండి కాంగ్రెసువారిని తమ అభ్యర్థులుగా పంపియున్నారు. రైతులు చేయవలసిన దక్కమును గ్రహించి నెరవేర్చివారు. ఇక వారి ప్రతినిధులుగావచ్చి యుండు మొదలైన తమ ప్రమాణములను జ్ఞాపకముచిగొని తృప్తిపడవలెను చేయవలయును.

1. ప్రతిశాసనసభ మొదలగున్న తాను నియోజనము బడచిన జిల్లాయొక్క ప్రతిగ్రామములోను కాంగ్రెసుకాటలను రైత్యరచనలను బలమును ప్రబోధము చేయవలయును.

2. ప్రతి కాంగ్రెసుకాటకు చేతివల్లు ఒకపక్షమునందరమును శిలకొల్పవల్లు చేయవలయును. పదహారవనందరమునకు దేశీయపత్రికలున్న, కరపత్రికలున్న వచ్చునట్లున్న, వాటిని వారు పద్వినియోగము చేయునట్లున్న చేయవలయును.

3. వ్యవసాయమును ప్రోత్సహింపరచువు ప్రకారము, పత్రికలు, కరపత్రికలు, పక్షమునందరమునకు వచ్చునట్లు చేయవలయును.

4. ప్రతితాలూకాయందును దేశీయవ్యవసాయప్రదర్శకములు సంవత్సరమునకు ఒకదఫామైనను జరులు (రైతుల) వచ్చులకముగా జరిపించునట్లు చేయవలయును.

5. వీలగునంతవరకు పశుప్రదర్శనములు జరుగునట్లు చేయవలయును. అదిఆశీర్వాదముగా పొంగలిపండుకారములలో అనుమతిగా నుండును.

6. చాలమును పుష్కలమైనట్లు తన ప్రోత్సహమును ప్రచారమును చేసి తాముచేసి వారికి అనుభవముగా నుండవలయును.

7. ప్రతిశాసనసభ చేరుటకు కేటగునందరకు నుండుగా ప్రతిఅభ్యర్థియు ప్రతిగ్రామమునుకల్గి, ఒకపక్షచేర్పించి అందులో, పదిరుగ్రామమువారి కష్టనిపురములు తెలుసుకొని శాసనసభద్వారా వారికష్టములు నివర్తి అనుభాగన చూడవలయును.

8. ప్రతిగ్రామములోనున్న, రైతుకు వ్యవసాయమునకు ఆధారమున నీటివనరులు కలుగు, చెరువులు కాలువలపరి యగు రీతిలోపున్నవాయని చూచి రిషేరులుకావలసియుండిన తన అధికారము తెచ్చి చేయవలయును.

9. తన వీటివనరులక, యెక్కువభూములు బంజరుగా వున్న యెడల, నీటివనరు కలుగకయెడలనున్న, ప్రాజెక్టులు నిర్మించుటకున్న, ఆధారములు వుండవల్లు, వాల్లులు బాగుగా గ్రహించి, తననిపుణులగు ఇంజనీయర్లచే, పరీక్ష చేయించి, అందు రైతులకు ఉపయుక్తమనియు, చాలాభూములు సాగుబడి అగుననియు తెలిసినయెడల, ముఖ్యముగా నీటి విడుదలములలో శ్రద్ధవహించి ప్రాజెక్టులు నిర్మించులారన చూడవలయును.

10. తనమైన, వ్యవసాయమునకు ఉపయోగబడు దీక్ష భూమి యుండియు ప్రోత్సహముగల రైతులు వాటిని కొరెనయెడల, రివిన్యూ అధికారులు యివ్వనంతట, వాటిని యిచ్చునట్లు చూడవలయును.

11. వధుపాపప్రచారమువిడుదలములో శ్రద్ధ వహించి, జనులకు తగుప్రబోధము చేసి త్రాగుదుడరభ్యాసము మానిపొవునట్లు చూడవలయును.

12. రైతుకు వ్యవసాయమునకు కావలసిన ఆకు చీస పత్తెరాలు, (ప్రక్కన అడవులు వుండుపట్ల) వాటినుండి యేయొక్క నిర్బంధములేక తెచ్చుకొనునట్లు చూడవలయును.

13. రైతులలో సంఘభావముకుదురునట్లున్న, వారిలో యేమైనాతగవులు యేర్పడుపట్ల వారు కొట్టలకుయొక్క వాళకాక గ్రామములోనే పంచాయితీమాలకముగా పరిష్కారము చేసుకొనునట్లు వారికి ప్రోత్సహముచేసి, కొట్టుల ఎక్కట, నష్టములకు వారికి బాగుగా తెలుపవలయును.

14. సహకార సంఘములు పరపరీసంఘములు వాటిని ఉపయోగించుకొనురీతి, వాటివల్ల కలుగుమేలు రైతులు గ్రహించునట్లు చేయవలయును.

పై అంశములకాక యింకా తమనియోజకవర్గములో కష్టనిపురములను తాము ప్రతి శాసనసభ చేరుటకుముందు పోయి తెలుసుకొని మరల మరుదఫా వచ్చినప్పుడు తామున్న తమవనరులను శాసనసభలో చేసినపక్షముల నియోజకవర్గములకు తెలుపుచుండవలయును. ఇట్లు వారు చేయనంతట ఎల్లెక్కనుకామును ముందు వచ్చిపోవుటతోనుండియెడల, తన నియోజకవర్గముకు ప్రోహము చేసినవారగుటయే కాక మరల తమ వలసగి దీని పోగొట్టుకొన్నవారగుదురు.

తే. అ.

వ్యవసాయ రాయత్ కమిషను

రా॥బి॥ సి.వి.యస్. నరసింహరాజు, ఉత్తర ఆంధ్రప్రదేశ్ కలెక్టరు సాక్ష్యములు

నిన్నటి ఫలహారాంతరము రాయత్ కమిషనువారు తిరిగి సమావేశమైనపుడు రా॥బి॥ సి.వి.యస్. నరసింహరాజు గారు, ఉత్తర ఆంధ్రప్రదేశ్ కలెక్టరు రీవిగారు కమిషను వారినిదుట సాక్ష్యమొసంగిరి.

రా॥బి॥ సి.వి.యస్. నరసింహరాజుగారు

నరసింహరాజుగారు, కమిషనువారి ప్రశ్నావళికి ప్రాతః కాలముగ ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు నీక్రిందివిషయముల చెలింగిరి. ప్రస్తుతము క్రొత్తగా నేవీషయమై పరిశోధన లొనర్చి యెడల ప్రయోజనకరముగ నుండును అనుప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు, వంశము రెయారుజేయువిషయమున నింతవరకెట్టిపరిశోధనలను జరుగలేదని నుడిపిరి. రా॥బి॥ సి.వి.యస్. ఈ రెండువిషయాలకొకటి తప్ప మరేవిషయమునందును ఇంతవరకు పరిశోధనల సాగించియుండలేదు. వేరుశనగ, కిత్తనార మొదలగు వానినిగరించి, ప్రభుత్వమువారి రింతవరకు సాగించిన పరిశోధనలు చాలస్వల్పము.

వ్యవసాయ విద్యావిషయక ప్రశ్నలపై సాక్షి ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు, ప్రస్తుతమున్న వ్యవసాయ పాఠశాలలసంఖ్య ప్రాంతస్వల్పమనిరి. ఇవి ఏమాత్రమును చాలవు. రాజధాని కంటే కనుక ఒకవ్యవసాయ కళాశాలమాత్రమే యున్నది. తెలుగుజిల్లాలకు ప్రత్యేకముగ నొకకళాశాల యుండవలెను. ఒక్క విశాఖపట్నము జిల్లానుండితప్ప మరేయే తెలుగుజిల్లానుండిను వ్యవసాయ విద్యాభోధనకు వసతులులేవు. చిత్రూరు నందు ఇప్పుడిప్పుడే మరియొకటి ప్రారంభింప నున్నది.

పల్లెటూళ్లయందలి యుపాధ్యాయులు వ్యవసాయ తరగతులకు సంబంధించినవాళే అయియుండ నక్కరలేదు. ప్రస్తుతము పాఠశాలలను విద్యార్థుల సంఖ్య విశేషముగ లేదు. అందుకు (1) పాఠశాలలు చాల మారముగ నుండుట. (2) ప్రజలకు బాగుగ తెలుపకపోవుట (3) విద్యను నేర్చుకొనిన పిల్లలకు ఉపకారకరమున వృత్తులు లేకపోవుట, కారణములు. విద్యార్థులు వ్యవసాయ విద్యను నేర్చుకొనునటుల ప్రోత్సహించుటకు తగు ప్రోత్సాహములేవు. విద్యార్థికి మొదటినుండియు వ్యవసాయముపై నభిరుచి గలిగింప విధమున విద్యావిధానమునంతయు మార్చవలెను. వ్యవసాయ విద్యయందు యోగ్యతాపత్రములు తీర్మానాలు, విశ్వవిద్యాలయ డిగ్రీలు ఏర్పరుపవలెను. ప్రస్తుతము, వ్యవసాయ పాఠశాలయందలి విద్యార్థులందరను వ్యవసాయ తరగతులకు మాత్రమే చేరినవారగుదు. వ్యవసాయ పాఠశాలయందు ప్రస్తుత పద్ధతిని మార్చి రెండు వత్సరముల పూర్వము వరకు నవలంబించుచున్న ప్రాతపద్ధతినే తిరిగి అవలంబింపవలెను. ఇదివరకే పాఠశాలయందు రెండు వత్సరముల తరగతి యుండెడిది.

పల్లెటూళ్ల పాఠశాలలయందు, ప్రస్తుతము (1) ప్రకృతి విజ్ఞానము (2) పాఠశాలయందు వ్యవసాయము, మొదలగు విషయముల గరించి ఏమియు బోధించుటలేదు. పల్లెటూళ్ల పాఠశాలలోపాధ్యాయులు ఈవిషయమును బోధించుటకు వారికి తగు శిక్షణములేదు. వ్యవసాయ కళాశాలలందును నుభ్యమ పాఠశాలలందును అభ్యసించిన వారిని ఉపాధ్యాయులుగా నియమించుట చాల ప్రయోజనకరముగ నుండును. ప్రస్తుతమున తెలుసుని పాఠశాలల నన్నిటిని, డిమాన్డ్స్టేషను పాఠశాలల కనుబంధముగ నొనర్చిన యెడల గూడ చాల ప్రయోజనకరముగ నుండును. వ్యవసాయకళాశాలలందు విద్యనభ్యసించిన వారిలో నధికభాగము ప్రస్తుతము ప్రభుత్వోద్యోగములలో ప్రవేశించుచున్నారు. ఆయుద్యోగములలో జీతము, అభివృద్ధి ఆకర్షకముగనుండుటయే ఇందుకుకారణము. ఇట్టివారందరను, 10 వత్సరముల యుద్యోగములేరువారే నిర్బంధముగ విరమించుకొనవలెను. అను నిబంధన నేర్పరచినయెడల, విరందరను, విరమించుకొని వ్యవసాయవృత్తి నవలంబించెదరు. అందువలన చాల ప్రయోజనకరముగనుండును.

పల్లెటూళ్లయందు వయస్సుపచ్చిన మనుష్యులలో విద్యాప్రబోధము గలుగ జేయుటకుగాను, విద్యాభ్యాస మొనర్చిన వారికొక్కరికి కొంతగ్రాంటునిచ్చినయెడల చాల ప్రోత్సాహకరముగనుండును.

పల్లెటూళ్లలో విద్యాప్రచారముగరించి, పాఠశాలల పరిపాలనములగరించినందు ప్రశ్నలపై ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు, పరిపాలనవిషయమును, స్థానికసంఘములకు వదిలేవేయవచ్చుననిరి. పల్లెటూళ్ల విద్యాసౌకర్యముల నభివృద్ధిపరచుటకు స్థానికసంఘములకు తగినంత ఆర్థిక సౌకర్యములులేక చిక్కులుపడుచున్నవి. ప్రాథమిక విద్యాప్రచారమునకైన వ్యయమునంతను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారి రోగింపవలెను.

ప్రదర్శనములు ప్రచారము

వ్యవసాయాభివృద్ధిమార్గములగరించిన ప్రశ్నలకిట్లు ప్రత్యుత్తరమొసంగిరి. వ్యవసాయ పద్ధతులనుగరించి గావించు ప్రచారము చాల ప్రయోజనకరముగ నున్నది.

ప్రభుత్వమువారికి నియమింపబడిన ప్రచారము, ప్రత్యేకముగా పల్లెటూళ్లలో ప్రచారమును నియమించుచున్నది. కాని ఇట్టి ప్రచారముల సంఖ్య చాల స్వల్పముగనున్నది. ప్రచారకులొసగు నూననప్రకారము నేవ్యమొనర్చునటుల రైతుల ప్రోత్సహించిరి. ఆ విధముగ నేవ్యమొనర్చినవారికి బహుమానముల నొసగవలెను. ఇరుకువంటనుగరించి విశాఖపట్నము జిల్లాలో సర్వసిద్ధియందుగా వుంచిన, ప్రదర్శనము చాలసంతృప్తికరమున ఫలితముల నొసంగి నవిషయము నాకు తెలియును. ప్రదర్శనాధికారి చాల చురుకుగా పనిజేయుటచే నిట్టి మంచిఫలితములు సాధ్యమయ్యెను.

ఆర్థికము

చాలినంత ధనములేని కారణమునవ్యవసాయదారుడు తన పనుల నిర్వహించుకొనజాలకున్నాడు. అల్పగడువు రుణముల నొసంగుటకై నను సమాకారసంఘములు తోడ్పడజాలకున్నవి. దీర్ఘకాలపు గడువు రుణములయొక్కర వ్యవసాయ భూమి తన భూవాంకులు దీర్చగలుగును. వ్యవసాయ సంబంధమున విత్తనములు, ఎరువు రూపమున వ్యవసాయశాఖద్వారా ప్రభుత్వకావీరుణముల నొసంగవచ్చును.

వ్యవసాయ లాంఛన మార్కెటింగ్ (భూమి తనభా) బాంకు లను ప్రభుత్వ ఏజన్సీలక్రింద స్థాపించుటకు ప్రత్యేకప్రయత్నములగావించి వ్యవసాయదారుల రుణభారమును తగ్గింపవలెను. కృషివలల క్రెడిటు పరిమితి తగ్గించుటకు ప్రయత్నింపరాదు.

భూములను అల్పభూభాగములగ విభజింపవలయునలన వ్యవసాయవై పూర్ణ మభివృద్ధిజేయవలెను ఈ దేశమందలి వంశపారంపర్యహక్కుల చట్టముననుసరించి అయ్యది సాధ్యముగాదు. మారకమునవై పరిహారము లేక కొంతకాలమువరకు మారకము వలన భూభాగములనువిభజింపవలయునలన కానరమువలన సాధ్యముగావచ్చును.

ఇరిగేషను

విశాఖపట్నము జిల్లాలో క్రొత్త ఇరిగేషను స్కీములు అవసరము. రిజర్వాయరులను నిర్మించుటచేతను ప్రస్తుతమందు ఇరిగేషనువిధానముల వృద్ధిజేయుటవల్లను ఇయ్యది సాధ్యముగను. ఇరిగేషను విషయములో కానరము లేకుండుటయే ప్రధానప్రతిబంధకము.

సామాన్యవిద్య

సామాన్య విద్యావిహీనతవలన వ్యవసాయాభివృద్ధి నిపు ణత్వముల ప్రభించుటలేదు. కాని ఉన్నతవిద్యలేని కారణమున వ్యవసాయవిధానములందును, పరిశోధనలందును అభివృద్ధి లేకపోవుచున్నది.

పిమ్మట రా॥బి॥ నరసింహరాజుగారు కమిషను సభ్యులకిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానము లొసంగిరి. పల్లెకమిడి రాజాగారి ప్రశ్నలకు జవాబొసంగుచు వ్యవసాయమును 10 సం॥ ల ఉద్యోగముచేసినపిమ్మట విధిగ పాలములందు బనిజేయవలెననియు అందుకు ఉద్యుక్తుడగు ఉండునని తాము భావించుననియు బల్కిరి. గ్రామపురదగ్గరకు పుకరింపువిద్య సానికసంఘములకువదిలేయటగుర్చి రాజాగారు ప్రశ్నించుకొనిన జిల్లాలో వ్యవసాయ సలహాసంఘము లున్నవిగా అట్టిసంఘము లేని తావులలో మీ రిమాననను గావించురాదనిసాక్షిని అడగ సాక్షి సమాధాన మొసంగుచు ఈ సలహా సంఘముల వారు గావించు పని తృప్తికరముగ లేదనియు, వారు నిపుణులగు వారిని నియమించుటలేదనియు, ప్రచారమును గావించుటలేదనియు, తమ విశాఖపట్నము జిల్లానుండి ధనము లేకపోవుటచే వారి ట్టిపనులను కొనసాగింప లేకపోయిరిని బల్కిరి.

డాక్టరు గంగూలి

గారి ప్రశ్నలకు సాక్షి ప్రత్యుత్తరము లొసంగుచు తమకు వచ్చెడి ఆదాయములో వ్యవసాయముపై వచ్చు రాబడియే ప్రధానమైనదనియు, తమజిల్లాయొక్క గ్రామపరిశీలన గ్రామపురదగ్గర సమస్యను తాము కొంతవరకు తెలిసికొనుట కవకాశము గలిగియుండెననియు పట్టణేతర ప్రాంతమునుండి తాము కానరసభకు ప్రతినిధిగ ఎన్నుకొనబడితిమనియు, తమజిల్లానుండి దాదాపు నూటికి 80 వంతులు స్వంతముగ భూమిగలవారును 20 వంతులు కాలకుజేయువారు గలరనియు, వట్టు, రాగులు మొదలగు పైరులు పండించెదరనియు చేరుశనగ గోగులపై రైతులు ధనమును సంపాదించుచున్నారనియు తమజిల్లానుండి ప్రభుత్వ వ్యవసాయ భారము ఇటీవల సరిగ పనిజేయుటలేదని తెలిసికొంటిమనియు బల్కిరి.

ప్రభుత్వము ప్రచారములను గూర్చి ప్రశ్నించుచు వకుటుల నేయుటను గూర్చి ఈదేశమందు వివిధగ ప్రచారము గావించబడినది. ఇందులకై రాజకీయప్రచారకులు గావించిన ప్రచారమును తోడ్పడెనని మీరంగీకరింతురాయని ప్రశ్నించిరి. సాక్షి సమాధాన మొసంగుచు సదరు ప్రచారములన నిజముగ దేశమందు పెండ్లయో మేలు శుభిగననియు, కాని అట్టి ప్రచారము తగినంత అధికముగ జరుపబడలేదని బల్కిరి.

వరికొన్ని ప్రశ్నలకు సాక్షి ప్రత్యుత్తరము లొసంగుచు తాము స్థానికసంఘములందు పనిజేసియుంటిమనియు, రాజకీయములందు పాల్గొనుచుందుమనియు బల్కిరి.

ప్రశ్న:—కానరసభ్యులు వ్యవసాయమును చాలినంత శ్రద్ధ గైకొనియుండిరేమో తెలుపగలర

ఉ:—వ్యవసాయమునుపై తయరకు స్థానికములందు ప్రజాప్రతినిధులు చాలశ్రద్ధను గైకొనిరి. ఈవిషయములో ప్రభుత్వమువారు కొరిన గ్రాంటులన్నిటిని ఏమాత్రము ప్రాతికూల్యముకావక ఆమోదమునొసంగిరి. ప్రభుత్వమువారి ఇంక ధనముగోరి వ్యవసాయమునకై వెచ్చింపలేదనియే అభిప్రాయము వ్యాపించియుండెను.

ప్ర:—వ్యవసాయవిధానము దేశమందలి రాజకీయ పరిస్థితులు మార్పులకు లోబడియుండుట వాంఛనీయమని మీయభిప్రాయమా?

సాక్షి:—వ్యవసాయవిధానముననేమి గ్రామపురదగ్గర విధానమనియో?

గంగూలిగారు:—జేను.

సాక్షి:—అట్లులేన వ్యవసాయవిధానమునకును రాజకీయ భేదాభిప్రాయములుగాని, మార్పులను సంబంధములేదు. రాజకీయ భేదములు మాత్తులందు గ్రామనిర్మాణము ప్రధాన అంశముగాదు.

ప్ర:—వ్యవసాయసమస్యలందు కానరసభల మహిగ్ధమనము అంతర్లమనము లేమియునుండవు?

ఉ:—బస్సిగమనము అంతర్లమనములందీన అవి దేశీయుల అసంతృప్తిని ప్రభుత్వమువారికి వెల్లడించుటకొరకు తప్ప వానికిని వ్యవసాయసమస్యల కెట్టిసంబంధమునులేదు” అనిరి.

రామకామతుగారి ప్రశ్నలకు సమాధానములొసంగుచు వ్యవసాయశాఖయందు బనిజేసి విశ్రాంతి గైకొనినవారు వ్యవసాయవృత్తిని గైకొనవలెననియు వ్యాయవాదవృత్తిని జేపట్టుట వారు విశ్వవిద్యాలయమందు పఠింపవలసియుండుర కొన అది సాధ్యముగాదనియు బల్కిరి.

వి. మునుసామినాయకుగారి ప్రశ్నలకు సాక్షి ప్రత్యుత్తరము లొసంగుచువ్యవసాయవిద్య నభ్యసించినవారు పనిచేయుటకు తగిన యవకాశములు లేనందున ప్రభుత్వ ఉద్యోగముల జేపట్టుచున్నారనియు, ప్రభుత్వోద్యోగముల కవకాశములుండినను లేకున్నను, భూస్వాముల విడ్డూల స్వంతభూములందు పనిజేయవలెననియు, తెలుగుజిల్లాలందొక వ్యవసాయకళాశాలను స్థాపించుటవలన అచ్చల రైతు విద్యార్థులందు అభ్యోగించి స్వంత భూములపై పనిజేయుదురనియు, కోయంబత్తూరు కళాశాల యందలి విద్యావిధానము ప్రజాబోధమునుబడయుటలేదనియు మరియు చాల వ్యయకరమనియు, కొంత వ్యయ మధికమైనను తెలుగు జిల్లాలందొక కళాశాలయుండుటావశ్యకమే

గ్రామ పంచాయతులు

తమ జిల్లాలో గ్రామ పంచాయతులు చాల తక్కువగ నున్నవనియు, అవి ఎట్లు పనిజేయుచున్నది తాము తెలుజాల మనయు, బోర్డులవారు గ్రామపంచాయతులకు తోడ్పాటొసంగవలెనని తమ యభిప్రాయమనియు, ఈసంకల్పతెగినప్రోత్సాహ మొసంగిన అవి ఉపయోగకరముగ నుండగలవనియు, ఒక పాఠశాలను నడుపుటకుగాని, ఒక కొడుకును విద్యించుటకుగాని బాధ్యత నిర్వహింపగలిగియున్నను లేకున్నను వానిని ప్రోత్సహింపవలెననియు బల్కిరి.

ప్రశ్న:—ప్రభుత్వమువారు పాఠశాలల పోషించు ఖర్చుల కొంతభాగము నొసంగి నవిగ త ఖర్చు గ్రామ సుధలోసంగెడ రని మీరుతలంతురా?

ఉ:—ప్రజలు తమవద్దనుండి వసూలుజేయబడు పన్నులు సరిగ వెచ్చింపబడుచున్నారని తృప్తికొందులేదు. గ్రామములపై ఏవిధమున క్రొత్తపన్నుకేయట నా కేమాత్రము ఇష్టములేదు.

ప్ర:—క్రొత్తపన్నులను విధించునడ ఖర్చును భరించుట ఎట్లు? మీయభిప్రాయమేమి?

సాక్షి:—నేను ప్రభుత్వ ఆర్థికసభ్యుడనైన బాగుండును! అనిరి.(నవ్వు)

ఉత్తర ఆంధ్రప్రదేశ్ కలెక్టరుగారి సాక్ష్యము

ఉత్తర ఆంధ్రప్రదేశ్ కలెక్టరు రీవిగారు కమిషనువారి కొసరిన మొరారాండమునందీక్రిందివిషయములనుచూచించిరి. భూములను ఖండఖండములుగ విభజించుటగుర్చి తమయంద్దేక్షములెల్లచు, సమిష్టికుటుంబములలోని సభ్యులు అసితిని పంచుకొనుటవలనగాని, ఒకరిభూములను వేరొకరు కొనుటవలనగాని ఈభూమి భిన్నఖండములుగ నేర్పడుచున్నదనియు, పై రెండువిషయములలోను ఎవరుగాని బాయిలు పట్టాదారులగునండ నిష్టపడరనియు, ప్రతిఒక్కరూను తనభూమికి తానే స్వంతదారుడగు రిజిస్ట్రు జేయబడగోరుననియు, బల్కిరి. ప్రతిరైతును తనభూభాగముమాత్రమే దాను సాగుజేసికొనునగాని ఇతరులతోకలసి కృషిజేయడు. ఇందుచే పాలముగట్లవిషయముచాల రిగాదాలును గలుగుచుండును. ప్రతిఒక్కొక్కరూను చెల్లింపవలసిన లాంసురీవిద్యు ఇంతయనిచెలియుటకు వీలులేదందున గ్రామాధికారులు దీని సవకాశముగగోని ఒక్కొక్కరినుంచి అధికముగ వసూలుజేయుదురు

ఈవిధజనకు మరియొకకారణమేమన ఒక్కొక్కరైతే తన కుకావలసిన వివిధ ధాన్యములను పండించుకొనుటకై వేరేరైతరు ధూళిండములను ప్రత్యేకముగ సాగుజేయగోరును. ఇటులున్న సుభూముల నొకటిగజేర్చి సాగుజేయుట కనుమలాభిప్రాయమును కొంతగలదు. పలుతావుల పెక్కుభూముల గలిగియుండుటవలన వానిని గాపాడుకొనుట కష్టముగ కైతుకుకొనును. తటాకములను కాలువలను నిర్మించుటకు కైతులు తరుమగ నూచనలుగావుండును. ఇందులో కొన్ని నూచనలు సహేతుకములై యుండును. కొన్ని నిరాధారములు. యీ నూచనల వసులులలో పెట్టుటకు ప్రతిబంధములే మనవారియొక్క ఆపరిమిత వ్యయముగాని, ఇతరకైతులు తమకుండెడి హక్కులకు భంగముగలుగునని ఎ. చి. గావించు ఆక్షేపాలుగాని కారణములు. అట్లు కాలవ లేక తటాకమును నిర్మించి ఇర్రిగేషను నభివృద్ధిజేసిన ప్రతికూలరగు కైతులు ఎక్కువపన్నును గట్టుటకు అసమ్మతినిజాపుటయు వేరొకకారణము. శాసనముద్వారా గొప్ప ప్రయత్నము చింతనకును విఫలములగుటవలన ఈ రాజధానియందు ఇర్రిగేషను లా యందలి లోపములు నివారించబడలేదు.

బావులను త్రవ్వకొనుటకుగాను కైతుయొక్క ప్రవృత్తును సమకూర్చుకొను శక్తికన్న బావులకంటే సాగుభూమికి పరిమితమైదు. వీరైతుకు డబ్బుపెట్టి బావులను త్రవ్వకొను శక్తిలేదు. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు బావులనునిర్మించి ప్రజలకు తోడ్పడుటలేదు. బావులుత్రవ్వకొనుటకు ధనము వడ్డీకి మాత్రమే యొసంగుచున్నారు.

పశువుల సమస్య

ఈరాష్ట్రమునంద బావులు చాల అల్పముగ క్షీరములిచ్చును. ఎద్దులు పాలములో పనిజేయుటకుగాని బండిబరువును లాగుటకుగాని సమగ్రములుగావు. ఇందులకు కారణము వీనిని కైతు పోషించబాలించుటయే. నుంచి శక్తిగల పశువులు గ్రామములందలి పశువులనుంచలలోగానరావు. వీనిని యజమానులు ప్రత్యేకముగ పోషింతురు. ఈపనిచూపిన పశువులసంఖ్యను తగ్గించుట చాల అసంపదము. గ్రామములోని పచ్చికబయళ్లలో ప్రతివారు పశువులను ఉంచితముగ మేపుకొనవచ్చును. వీనిని అభివృద్ధిజేయుటగాని దీనివిషయమై శ్రమకొని గాపాడుటకుగాని ఎవ్వరు బానుకొనరు. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు పరిపాలించబలపరిచినవిధాన మేమన అట్టి పచ్చికబయళ్లనన్నిటిని తీసివేసి ఆభూమిని ఒక్కొక్కరైతుకు సాగుజేయిమటకై యొసంగవలెను. లేనిచో వీనిపై అధికారమును గ్రామపంచాయతలు కొరవలెను. కావున ఈపచ్చికబయళ్లపై సాగుజేయబడు భూములకు మాచ్చుటయే ఉత్తమమార్గము.

వ్యవసాయము-విద్య

పాఠశాలలో వ్యవసాయవిద్యను గలపుటవలన వ్యవసాయాభివృద్ధి గలుగునని నే దలంపను. ప్రజల సామాన్యవిద్య నభివృద్ధిజేసినచో కైతు నూతన భావములను, గ్రహించి వాని నాచరణయందు తెల్పగలుగును. వ్యవసాయ దారులు చదువుటకు వ్రాయుటకు కూడికవరకు నేర్చి కొద్దిగ భూగోళము, దేశచరిత్ర తెలిసియుండిన చాలును. పాఠశాలలోని పకనీయములలో వ్యవసాయముక యంతముగ నేర్చుకొనుటకు అనవరతగాని అవకాశముగాని లేదు. వ్యవసాయమును జేయుటకు కావలసిన జ్ఞానమును పాఠశాలయందెవరుగాని నేర్చుకొనజాలరు. సాధారణ భూస్వామికి భుజించుట ఎటులో వ్యవసాయమును అట్లులే. ఇటుల తెల్పుటవలన వ్యవసాయము నొక ప్రత్యేకాంశముగ గైకొని చదువరాచని నావాచనగాదు. కాని పాఠశాలయందు పకనీయాంశములలో వ్యవసాయము నొకటిగ జేర్చుటవలనమాత్రమే ఉపయోగము లేదనియే నాయభిప్రాయము.

పరిశోధన-ప్రదర్శనము

వ్యవసాయవిధానములందు పరిశోధనలు గావించి వీనియొక్క ఫలితములను కైతులకు ప్రదర్శించి, శాస్త్రజ్ఞులు దేసిన విధానములను కైతులకులించుచుండుట జేయుట మననే తుదకి దేశమందలి వ్యవసాయాభివృద్ధి యాధారపడియున్నది. అట్లుగాక వ్యవసాయమును పాఠశాలలో నేర్పదమనుటవలన ఎట్టి యుపయోగములేదు. పాలములో నప్ప పాఠశాలయందు వ్యవసాయమును నేర్చి ఉపయోగములేదని కైతు బాగగ నెరుంగను. భవిష్యత్తు భూస్వాములందు అజ్ఞానము, ప్రయత్న భావము, పేదవారిలో అజ్ఞానము, ప్రయత్న భావము, దారిద్ర్యమును అభివృద్ధి కాటకకారణములు అనిబట్టిరి.

నేటికార్యక్రమము

కోఆపరేటివ్ సొసైటీల రిజిస్ట్రార్ గారు హెచ్.ఎం. చుడ్డాగా రిక్షనమున వ్యవసాయపు రాయలుకమిషనుయెదుట సాక్ష్యమొసగిరి. సహకారసంఘములే ప్రజాప్రభోధమునకు చాల ప్రయోజకరముగ మార్గమని వీరునుజివిరి. లాల్ గుడియందు వలె ముఖ్యముగ సహకారసంఘములు గల ప్రదేశములందు వ్యవసాయశాఖవారు మోడలుఫారముల నేర్పరచి ప్రదర్శనము లొనర్చునెడల చాల లాభకరముగనుండును. నూతనపద్ధతుల నవలంబించుటవలన ఎంతలాభకరముగ ఫలితములు గలిగినదియను రెక్కలతో సహా ప్రకటింపవలెను.

కైతుల తాత్కాలికావసరముల దీర్చుటకు ఋణముల సౌకర్యసమస్య సహకారసంఘములవలన చాలవరకు దీరిన దని చెప్పవచ్చును. ప్రతిగ్రామమునందును అధమ మొక్కొక్క సహకారపరిషత్సంఘ మైనను వీర్వరుచుపనిమాత్ర మింకను మిగిలియున్నది. కైతులధాన్యమును తాత్కాలికముచేకొని కైతులకు ఋణముల సౌకర్యముగూడ సహకారసంఘముల నేర్పరు పకలసియున్నది. ఇందువలన తగుభరలు వచ్చువరకు ధాన్యమును నిలువజేసుకొని పిమ్మట విక్రయించుకొనుటకు కైతుల కవకాశము గలుగగలదు. దీర్ఘకాల ఋణసమస్య మరియొకటి. ప్రస్తుతము క్రొత్తగా ప్రారంభింపబడుచున్న భూమి రేణిఖాలబ్యాంకులు జయప్రథముగ పనిజేసినయెడల వీరసమస్య చాలవరకు పరిష్కారమగును. తక్కువ ఋణములు కైతుల ఆవశ్యకతల నన్నిటిని సంతృప్తిపరుపకాలవు. సహకారసంఘము లొసగు తాత్కాలిక ఋణముల కిది చాలవరకు తోడ్పడగలవు.

వ్యవసాయకుల ఋణబాధలు

కైతుల ఋణబాధలకు కూతుళ్లనివాహములు జబ్బులు త్యాగ్యములు కారణము. కొలదిభూములుగల కైతులు కొందరు, సంతకృతముపొందుగల ఋణములులేకండ జీవింపగలరు. కాని; రెండుమాడు సంతకృతములు పంటలు పరిగాలేనియెడల వారిస్థితి దుర్భరమగును. తరువాత నొకసంతకృతముపంటలు బాగుగనున్నను వారు నష్టములనుండి లేజాలరు. వీరు సామాన్యముగా సాచులకారు వడ్డీలలో చిక్కుకొనెదరు. వానినుండి తప్పించుకొని బయటపడుట దుర్లభమగును.

ఇవికాక మరియొకతరగతి ఋణములుగూడ గలవు. అవి ప్రతిభలదాయకములగు ఋణములు గావించబడును. కైతుల ఋణముల తగ్గించుటకుగాను, భూమిని విక్రయించు నధికారమును తొలగింపవలెనను నూచనను నే నామోదించజాలను. ఇందులకు, వడ్డీలేలు హెచ్చుసేగాని, కైతున కెట్టిలాభమును సుండజాలదు.

సహకారసంఘములో ఆవశ్యకతలు

సహకార పరిషత్సంఘములను ప్రజలకెక్కువ ప్రయోజకరముగనొనర్చు మార్గములనుగరించి సాక్షి ప్రత్యక్ష కైతుమొసగుచు, ప్రస్తుతము, దీర్ఘకాలఋణముల కెక్కువ అవసరముగల దని నుజివిరి. ఇంతవరకును సహకారసంఘమువారు తాత్కాలిక ఋణములనుమాత్రమే యొసగుచున్నారు. అందుచే ప్రాతః ఋణముల తీర్చుకొనుటకు దీర్ఘకాలఋణముల సౌకర్యము అవసరము. ఇది కాక నాన్ కెడిటు కోఆపరేటివ్ లను యేర్పాటుజేయవలెను. కాని పల్లెటూళ్లయంద దీర్ఘసంఘముల జయప్రథముగ నిర్వహింపగలవారు లభించుట దుర్లభము. ప్రజలకు సహకార సంఘము ప్రయోజనముల బాగుగ బోధించుటకుగాను ప్రభుత్వమువారు (1) సాధారణ విద్యయందు సహకారమును గురించిగూడ బోధింపవలెను. (2) ఇతను ఎక్కువ వండి అధికారుల నియమింపవలెను. (3) నూపరైజింగు ఉద్యోగులను తరిగిపేరు జేయుటకు విద్యావిధానమున తన ఏర్పాటు లొనర్చవలెను. (4) సహకార విషయములయందు ప్రయోజనకరములను క్రొత్తపద్ధతుల నవలంబించువారిని ప్రోత్సహించి ఆర్థికసహాయ మొనర్చవలెను.

కూడుగారింకను నుడువుచు పల్లెటూళ్లయందు ప్రజలకు కావలసిన నస్తువుల సరఫరాజేయుటకు సహకార విక్రయ సంఘములండవలెనని నుజివిరి. సాగుబడి భూములను చీలికలుగా జేసి విభజించుకొనకుండ నావుటకు పంజాబునందేర్పగు పటవిన మాదిరి సహకారసంఘము లీ రాష్ట్రమున జయప్రథముగా లాగునని నుజివిరి. భూములను చీలికలుగా జేసుకొనుచు పంజాబునందు చాల విశేషముగ వ్యాపించియుండెను. ఈ క్రొత్తమున నంత అధికముగ వ్యాపించియుండలేదు.

క్రొత్త వ్యవసాయపు పనిముట్లనుకొనుకొనుటకుగాను కైతులకు ఋణము లిచ్చుటకు సహకార సంఘములు పూనుకొనుటనుగరించిన ప్రశ్నలను సాక్షి ప్రత్యక్ష కైతు మొసగుచు, వ్యవసాయపు పనిముట్లను రెండు తరగతులుగ విభజించెననినుజివిరి. మున్నుటకు, విత్తనముజల్లుటకు, తొడుగుటకుగల తొక్కుముట్లనుగూర్చుమునులొట్టుటకు మొదలగు పనిముట్లను ఒకతరగతి. ముడిధాన్యములను ఉపయోగములోనికి తెచ్చుటకు మరొకటి. పనిముట్లను రెండవతరగతి ఇందుమొదట తరగతి పనిముట్లను ఇంకను రెండు తరగతుల విభజింపవచ్చును. అందొకటి పంటల నశికమొనర్చుటకుతోడ్పడు పనిముట్లు ఎక్కువవండి కూలివాళ్లతో నవసరములేకుండ కొంతమందితో పనిజేయుచుకొనుట కుపయోగముగ పనిముట్లు రెండవతరగతిలోనికి వచ్చును. ఇందులో మొదటితరగతియంద్ర సాగుగ్రిని సంపాదించుకొనుటకు సహకారసంఘములవారు కైతులకు సహాయ మొనర్చవచ్చుచుకాని తక్కువనుండి కూలివాళ్లతో పనిజేయించుకొనుట కుద్దేశింపబడినకోతయంత్రములు కట్టకట్టయంత్రములు మొదలగువానిని సంపాదించుకొనుటకు సహకారసంఘములు పోషకుమొనర్చవచ్చునకలెదు. ఈ మాదిరి యంత్రములవలన నిర్వాహకార సమస్య మరింత అధికమగును. పాటకజనమునకు కూలి పనులు దొరకక అల్లాడుదురు. ఇప్పుటికి పనులు దొరకక చాల మంది ప్రజలు ఇతర దేశములకు కూలియగా వెళ్లుచున్నారు. ఈ ఇకమిదనీ సమస్య మరింత దుర్భము కాగలదు.

సాక్షి ముగించుచు, ఏప్రదేశమందుగాని అధికసంఖ్యాక ప్రజలు- ఇర్రిగేషను ప్రాజెక్టుల నేర్పరుచుకొనుటకు సహకార సంఘముల నేర్పరుచుకొనుట కుద్దేశించునెడల, అప్పుటి అల్ప సంఖ్యాక ప్రజలుగూడ తప్పక ఆసంఘములందు జేరవలె నని నిశ్చయించుచు శాసనమొనర్చుటకు దానంగీకరింపనని నుజివిరి. అట్టి నిర్ణయశాసనము నొనర్చునెడల సహకారాభివృద్ధియు నందలి ప్రధానసూతుల సేవ్యము- భంగము గలుగును. ఇందువలన ఎక్కువపనులకుబడి గల అల్పసంఖ్యాకల నిరంకుశత్వము నకు ప్రజలు గురిగావలసివచ్చును.

రా. సా. కే. దేవశిఖామణి మొదలియారుగారు

సహకారసంఘముల బాయింటు రిజిస్ట్రార్ గారు రావుసా హెబు కే. దేవశిఖామణి మొదలియారుగారు వ్రాతమాలముగ నొసగిన మెమోరాండమునందీ క్రింది విషయముల చెప్పిరి. ప్రజలు తక్కువ ఋణములనుండి ఎక్కువసంఖ్యకు సంవలెనని నయెడల తకాలీఋణములను సహకారసంఘములద్వారా విసగవలెను. ఇందుకు రెండు ఆటంకములుగలవు. సహకారసంఘములు తమ సభ్యులకుమాత్రమే యొసగగలవు. ఇతరుల కింకను ప్రభుత్వమువారి ఋణముల నివ్వలసియుండును. అంతియగాక తకాలీ ఋణముల వడ్డీకెక్కువ. అందుచే సహకారసంఘాభివృద్ధి గులు కొందరిపై ప్రత్యేకాభిమానమును గన్నవలెను కవకాశము గలుగును. ఈ కష్టములన్నప్పటికిని, సహకారసంఘములద్వారానే యొసగుటయే ఎక్కువ ప్రయోజనకరము.

కైతుల ఋణబాధకు వైవాహికభిద్యులు కారణ మని చెప్పెదరు. నేనిందు కంగీకరింపను. (1) పంటలు చెడిపోవుట (2) పశువులు నష్టమగుట (3) భూములకొనుటకు కొంతవరకు అప్పుజేయుట. కైతుల ఋణబాధల కిదియే కారణము. ఒక్క సంతకృతమున పంటలు పాడైనయెడల తరువాత మాడు వత్సరములు వరుసగా పంటలు బాగుగనున్నను, కోలుకొనుట కష్టము. అదేవిధముగ పశువులమరణములవలన గలుగనష్టములనుండి గూడ, కైతులు కోలుకొనుట కష్టసాధ్యమగుచున్నది. తాకా పెట్టు హక్కును భూముల విక్రయించు మాచ్చును తగ్గించుటలన, కైతులలో ఋణమొనర్చు వ్యభాసమును తగ్గింపవలెనను నూచన సరియైనదిగాదు. ఇందువలన వడ్డీలు, అక్రమములు హెచ్చును. ప్రాతః ఋణములను దీర్చుకొనుటకు దీర్ఘకాలఋణముల సౌకర్యమునవసరము. ప్రస్తుతము పరిషత్సంఘములందు, వాయితాల చెల్లింపలేనివారి సంఖ్య హెచ్చుటకుగూడ నిదయే కారణము.

THE ASIATIC GOVERNMENT SECURITY LIFE ASSURANCE Co. Ltd., (Incorporated in India) NOTICE.

To all whom it may concern:— On behalf of the above Company the undersigned have filed a suit in the Court of the District Judge, Bangalore, O. S. No. 17 of 1926-27 for enforcing the Special Resolutions passed by the shareholders in their Extra-ordinary General and Confirmatory-meetings of 30th September and 16th October 1926 and for evicting Messrs. M. P. Bhogiah, A. J. Ram, and L. Basappa from the Company's management. The Board of Directors would not have allowed this matter to go to Court, but for the persistent refusal of Mr. M. P. Bhogiah and his partisans to comply with the resolutions of the Shareholders. The suit O. S. No. 9 of 1926-27 in the Court of the District Judge, Bangalore, already instituted by Messrs. S. Natesa Iyer and P. Kalinga Rau for setting aside the agreements of Messrs. M. P. Bhogiah, A. J. Ram and L. Basappa is still pending. The cases stand posted to 8th December 1925.

All our constituents and in particular those in the Madras Presidency are therefore again warned not to transact any business with the aforesaid Messrs. M. P. Bhogiah, A. J. Ram and L. Basappa or their representatives. Messrs P. K. Rau and Sons, are our sole Chief Agents for the whole of the Madras Presidency and any dealings made through persons who are not their accredited agents will not be valid and binding on the Company.

289 Thambu Chetty Street, MADRAS, 24-11-25. K. S. BHADRAH CHETTY, P. KALINGA RAU, For and on behalf of the BOARD OF DIRECTORS.

ఆంధ్రమహాసభలు: ఏలూరు

ఈనెల 28, 29, 30 తేదీలను జరుగును

ఆంధ్రమహాసభలు తెల్లరును విచ్చేయ ప్రార్థితులు

సంఘ సంస్కరణసభ, ఏలూరు

ఈనెల 28 వ తేదీని

డాక్టరు పి. వరదరాజులు నాయకుగారి అధ్యక్షతన జరుగును

మదరాసు ఎన్నికల ఫలితములు

పత్రికాభిప్రాయములు

మదరాసులో జన్మిస్తున్నవత్తుమువారు

తరుమగొట్టబడుట

మదరాసు రాజధాని ప్రజలకు జన్మిస్తున్నవత్తుమువారిని పాఠశాలవాదముమీదను విశుత్తు జనించిన దని ఎన్నికల ఫలితములను పుష్టమగుచున్నది. అఖండము విజయముగాంచినందులకు శ్రీమన్ శ్రీనివాసఅయ్యంగారిని అని అనుచుగలను అభివృద్ధిచేయుచున్నాము. బ్రాహ్మ యోగముతో జన్మిస్తున్నవత్తుము పాపింపబడెను. ఈపత్తుమునకు ఎట్టి రాజకీయ కార్యక్రమము లేకుండెను మధ్య పరగణాలోయందును, గొంబాయియందును, చెన్నరాజధానియందును వ్యాపించిన బ్రాహ్మజేతకోద్యమము జాతీయతాభివృద్ధిని నిరోధించుచున్నదని చెప్పవచ్చును. చెన్నరాజధానియందు కాంగ్రెసు నిర్ణయము నకుసరించి ఇంతవరకు జాతీయవాదులు కాపనపథము బహిష్కరించుచుండిరి అందుచే జన్మిస్తున్నవత్తుము వారు కాపనపథము స్వాధీనముకొనుటకు అంకశమేర్పడెను. విలీనపడెను ప్రభువుగారి కాలమున బుర్రాపిచ్చమువారిలో సంపూర్ణముగ కలసిపోయిరి. ఎట్టినిర్మాణకార్యక్రమములేనందున ఈపత్తువు నాయకులు అతిశయకాలములోనే ప్రజాసాహసభూమిని కోల్పోయిరి. వారి అధికృత అంతమొందినది. రాజకీయరంగమున వీరు గావించుచున్న పట్టు, విధివిధానము లేక బ్రాహ్మణులను తిట్టిపోయుచుండుట, అధికారమును దుర్వినియోగమునకులు, ఉద్యోగములకై ఆశపడి కడునీచులుగ ప్రవర్తించుచుండుట చూచి గవర్నరుగారే రాజకీయకార్యక్రమముగల కత్తు విజయముగాంచిన బాండునను అభిప్రాయ తోపిరి. మద్రాసు ఎన్నికలు ఇతర రాష్ట్రములకు గుర్రాశు కరువుచున్నది సాంఘిక గుర్రాశుననుతో మాడిన బ్రాహ్మజేతకోద్యమము కొంతకాలమువరకు ప్రజలను ఆర్జించుచున్నది గాని కడకు జాతీయతాభావములే విజయముగాంచునను సత్యము. ఈ ఎన్నికలలో నిదర్శించబడినది. బొంబాయి రాజధాని నుండి బ్రాహ్మజేతరపత్తువు నాయకులు ప్రజాభిప్రాయము ఏవిధముగనున్నదియు గుర్తెరిగదని నమ్ముచున్నాము. (మహారాట్ర).

* * *

నెపాల్

మదరాసు రాజధానిలో కాంగ్రెసు పత్తుమువారికి అఖండము విజయము సమకూరినదని నేటివరకు వచ్చిన తిరితి వార్తలన్న తెలియుచున్నది. ఇప్పటికి దాదాపు 40 స్థానముల వాక్తమించుకొని యున్నాడు. కాపనపథము కాంగ్రెసు పత్తుమే ఇతరపత్తుములకున్న బలవంతముగ నుండిగలదు. ఇది మిగుల సంతోషకరముగ విషయము. ఏలయిన స్వరాజ్య పత్తువునిజయు వాంఛనీయునుమాట యిట్లుండు మద్రాసు లో కాంగ్రెసుపత్తుమువారు నిజముగ అభివృద్ధి నిరోధకుల నెదిరించి టాటిచేయువలసి వచ్చెను. ఇట్టి గొప్పవిజయము సాధించిన కాంగ్రెసు పత్తుమువారిని హృదయపూర్వకముగ అభినందించుచున్నాము. (టిబూత్త)

* * *

సాంఘికవాదమునకు మంచిదెచ్చు

మద్రాసునుండి వచ్చు తిరితివార్తలు కాంగ్రెసు విజయమును తెలుపుచున్నవి. కాంగ్రెసుపత్తుము విజయము కత్తులు దీర్ఘకాలము నిలచియుండితాల విని ఇంగుల పుష్టమగుచున్నది. చెన్నరగరపు ప్రతినిధి శ్రీమన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు భారత కాపనపథము ఎన్నుకొనెరి రాష్ట్రము కాపనపథము 47 మంది కాంగ్రెసు పత్తుమువారు ఏన్నుకొనెరి. సాంఘికగుర్రా

మానము పురిగొల్పువారికి మంచిదెచ్చు తిరిగినది. కాంగ్రెసు ప్రతిపక్షము క్షీణింపజేయుటకై మదరాసు రాజధానియందు తలుపురు తీవ్రముగా సాంఘికవిద్యమములను పురిగొల్పుచుండిరి. కాని ప్రజాసాహసభ్యులను నిరూఢమై యున్న జాతీయతాభివృద్ధిని నేటివరకు పుష్టముగ ప్రకటింపబడినది.

కాంగ్రెసువారి విజయమును ఆధారముగ గైకొని లాభము చెందవలయునని యథోచిత సహకారవాదులు యత్నించుచున్నారు. దివానబహదరు టి. రంగాచారిగారు ఈవిషయమై పత్రికలకు వ్రాయుచు కాంగ్రెసుపత్తుమువారు తమ ప్రతిజ్ఞలకు విరుద్ధముగ మంత్రిపదవుల నంగీకరింపకూడదనియు ఇండిపెండెంటు పత్తుమువారు మంత్రిపదవులుగా నియమించు విషయమై కాంగ్రెసు పత్తుమువారు తోడ్పడవలయుననియు నూచించుచున్నారు. కాంగ్రెసు పత్తుమువారు ఏ మంత్రిపదమునకైనా తోడ్పడిన యథోచిత సహకారవాదులకును తమకు అట్టిభేద ముండదు.

(రంగూను మెయిన్)

* * *

ప్రకాశంగారి జయము

ఆంధ్ర కాంగ్రెసు నాయకుడు, చెన్నపురియందలి స్వరాజ్యపత్రిక సంపాదకులు అరు శ్రీయుత టి. ప్రకాశంగారు భారతశాసనసభకు ఎన్నుకొనబడిన నేటివరకు వచ్చిన తిరితివార్తలన్న తెలియుచున్నది కృష్ణా గోదావరిజిల్లాల ప్రతినిధిగయిన్న దివానబహదరు మోహన్ రామచంద్రవాపుగారిని ప్రకాశంగారు ఓడించిరి. మదరాసు రాజధానియందు గొప్ప ఆహుతియుగలవారనియు, 18 సంవత్సరములనుండి కాపనపథము ప్రజాప్రతినిధిగ పనిచేసి ప్రజలవిశ్వాసమును చొరగా నిలపాడినయు రామచంద్రరావుపంతులుగారి ప్రోత్సహమునండిరి. అహమ్మోద్యమము ప్రారంభమైనదిమొదలు ప్రకాశంగారు టి. ప్రకాశంగారు ఆంధ్రదేశమున కాంగ్రెసునాయకులుగకండి గొప్ప త్యాగమును ప్రకటించిరి. ఆంధ్ర నిమిగ్నవాడు కాంగ్రెసుసంఘముల అధ్యక్షులు ఎన్నికలలో విజయముగాంచుట సంతోషకరముగ విషయము. (సింధు అబ్జర్వరు)

* * *

మదరాసు రాజకీయములు

రామస్వామి మొదలిగారికి చోటిచ్చుట

హెచ్. బి. అరిగొండగుగారి ప్రత్యుత్తరము

హెచ్. బి. అరిగొండగుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— కా. సభ్యులందు నాసభ్యత్వమునకు నేను రాజీనామ ఇవ్వాలనుచున్నాను (నీలగిరి జిల్లా నియోజకవర్గమున) ఈనాడు మనకు ఎ. రామస్వామి మొదలిగారిని అధ్యక్షిగ నిలిపి కాపనపథము సంపాదకత్వమునను (ప్రయత్నించుచున్నారనియు) ఈనెల 20 వ తేదీ స్వరాజ్య పత్రికయందు ప్రకటింపబడినది. ఇట్టి ప్రయత్నములు జరుగియున్నవి విషయము నాకేమియు తెలిగలదు. ఎట్టి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి నేను నాసభ్యత్వమును వినుకొనెట అసంభవము. ఈవిషయమును మీరు ప్రకటింపవలయు నని కోరుచున్నాను.

వానిగలరాజుగారు గవర్నరును సందర్శింపలేదు నిర్ణీతముగ పత్రికలో పానగలు రాజుగారు గవర్నరును సోమనాథము సందర్శించియు (వారీయుంటిమి. మద్రాసు మెయిన్ పత్రిక) ప్రకటించిన ఈవార్త అసభ్యమైనదనియు సోమనాథము పానగలు రాజుగారు గవర్నరును సందర్శించలేదనియు హిందూపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

చెన్నపురి స్వరాజ్యపత్తుము

మంత్రిపదవులు

అంగీకరింపవలెనని బొంబాయిపత్రికల ఆశ్చర్యము

బొంబాయి, నవంబరు 28:—చెన్నపురి స్వరాజ్యపత్తుమువారు గవర్నరుగారి ఆహ్వానము నంగీకరించి మంత్రిపదవులను జేయవలెనని కేటిపత్రిక లన్నియు గట్టిగకోరుచున్నవి.

ఇండియను డెయిలీమెయిలు యిటుల వ్రాయుచున్నది:— మద్రాసు, అంగలుపంగలు చేయు రాజకీయనేత్రలవృద్ధా సలహాలనువినక కాంగ్రెసు పత్తుమువారు ఉద్యోగము అంగీకరించెదరనియు లేదా ఇండిపెండెంటు పత్రికలు నెలకొల్పి వారికి తోడ్పడనైన తోడ్పడెదరనియు నమ్మెదము. ఈరెండుపనులలో నేదోఒకటి చేయుచున్నయెడల మద్రాసు స్వరాజ్య పత్తుమువారు, బ్రాహ్మజేతరపత్రికలపత్తుము నెటలనోడింపగల్గిలో, ఉద్యోగస్వీకరణము విషయమై ప్రజలయందెట్టి మార్పుగల్గెనో గమనింపనివా రయ్యెదరు.

ఈవిలీనము యిటుల వ్రాయుచున్నది:— పానగలురాజు ఉద్యోగావశ్యమును అనుకొని మతాభిమానవిషయములను వ్యాపింపజేసి ప్రజాభివృద్ధియును తుక్కును జేసిరిని చెన్నపురిలోని స్వరాజ్యపత్తుమువారు నిజముగా నమ్మునెడల వారట్టిదానినాపుటకు ఉభయపును త్రవ్వజేసి మంచిది తనముల నాటవలయును. (ఆ. ప్రె.)

సం.రా. శాసనసభ

చింతామణిగారి స్థానపుటే తీవ్రము

అలహాబాదు, నవం 28:— పర్రబ్బరు వార్తను బట్టి చూడ అచట ఎన్నికల సందర్భము తీవ్రముగ వైమన్యములతో జరుగుచున్నట్లుల దెలియుచున్నది.

సి. జె. చింతామణిగారి పోటీగా మహారాజ్ హరీలాల్ మధుర్ (స్వరాజ్యపత్తుము) గారును మరెవ్వరును గలరు. కాని మొదటి యిద్దరికీ పోటీ బాగానున్నది. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి శాసనసభ

కాంగ్రెసు సభ్యుని విజయము

మద్రాసాబాదు, (సింధు) నవం 28:— తూర్పుసింధు మహమ్మదీయేతర స్థానమునుండి కాంగ్రెసు అధ్యక్షి జయరామ దాసుగారు యెన్నుకొనబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆసాం శాసనసభ

పార్టీల బలాబలములు

పీల్లంగు, నవం 28:—ఇంతవరకు ఆసాం శాసనసభ పోలింగు ఫలితములబట్టిచూడ 16 మంది సభ్యులెన్నుకొనబడిరి. వారిలోను ఆంగ్ల స్వరాజ్యపత్తుమువారై యున్నారె టెనగా న్నుకొన్నసభ్యులను, 14 మంది ప్రభుత్వసభ్యులను ఎన్నుకొనగల కాపనపథయందు స్వరాజ్యపత్తుమువారికి మెజారిటీముట కష్టముగ గాన్పించును. ఈయెన్నికలలో ముఖ్యముగా పవలన చేసునగా యిదివరలో స్థానికస్వపరిపాలన తమ దగనున్న రాయబహదరు ప్రమోదచంద్ర దత్తుగారి పత్రికలు జ్యోపత్తు అధ్యక్షియు రసీకలాల్ నందిగారిచే నోడ్ స్వరాజ్యపత్తు అధ్యక్షియు భిఖోడిచంద్రదేవుగారు పత్రిక సభ్యుడగు రాయబహదరు రామణి మోహన్ మ్యా రిచే నోడింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ

పార్టీల పరిస్థితులు

మద్రాసు, నవంబరు 28:—అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వహణ ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారికి గా|| నేటు గోవిందరాసుగారివద్దనుండి జబల్పూరునుండి యీ క్రింది తిరితివార్త వచ్చెను:—

విద్యరాష్ట్రముల హిందూ స్థానీ కాంగ్రెసు రాష్ట్రములనుండి కాపనపథము యెన్నికల ఫలితములు ప్రకటింపబడెను. మొత్తము మీద 18 మంది కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు, ఆర్యుల స్వ తిరితికాంగ్రెసు అధ్యక్షులు, యిద్దరు స్వతంత్రులును యెన్నుకొనబడిరి. ఆసెట్టి ఫలితములు 24 వ తేదీ ప్రకటింపబడును. కాంగ్రెసు అధ్యక్షిమిత్రగారికి మంచి అవకాశములుగలవు. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రసభలు

శాశ్వత శాశ్వత

సభ లిడినరకే జరుగవలసియున్నను, ఎన్ని కల తొందరలచే నాగిపోయెను. ఈ నెల

29, 30 వ తేదీలలో నివి ఏలూరునగరమున జరుగునని, నన్నానంపుమువారు ప్రచురించిరి. ఎన్ని కలు ముగిసినవి. కాంగ్రెసుపక్షమువారు అద్భుత విజయముగాంచిరి. ఉద్యోగనిరాకరణమును కాంగ్రెసుపక్షమువారు మూలాధారముగ నైకొనిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభలో కాంగ్రెసుపక్షమువారు శాసనసభలలోను వెలుపలనుగూడ నేకార్యక్రమము ననుసరింపవలయునో, రూఢిగ నిరూపింపవలయును. కాంగ్రెసుపక్షమువారి కిది యనుకూలించుటయ గాక గౌహతి కాంగ్రెసుసభకుగూడ త్రోవజూప గలదు. స్వరాజ్యము సిద్ధించువరకు ఆంధ్రులు తమ సంకల్పమును విడనాడరని జెప్పవచ్చును. మృతి పదవులవిషయమై ఆంధ్రకాంగ్రెసు ప్రముఖులు తమ యభిప్రాయమును నిర్దుష్టగ సూచించిరి. వీరి యభిప్రాయము ప్రభుత్వమునకు చెలి సెను. కాంగ్రెసు ఆదేశమును నిర్వహించుటలో, ఆంధ్రులు వెనుదీయలేదు. ఇకముందును దానిని గౌరవించు టలో ముందడుగువై చెదరని నమ్మవచ్చును. స్వరాజ్యపక్ష నాయకులగు నైహూగారేమి, తదితర నాయకులేమి ఆంధ్రదేశమును చెన్నరాష్ట్రమును మిగుల అభినందించుచున్నారు. వారి యభినందన ములకు పాత్రులగుటకు, ఆంధ్రకాంగ్రెసు పక్షము వారు నరియగు మార్గమును ద్రొక్కవలయును. శాసనసభలలో కాంగ్రెసు నిర్ణయించెడి నిరోధ కార్యక్రమము నవలంబించుచు, శాసనసభలకు వెలు ప్పనిర్మాణ కార్యక్రమము నతిత్వరితముగ కొన బడినట్లు, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభవారు ప్రో ంపరుపవలయును.

“ స్వరాజ్యము ప్రజలస్వత్వక్తివై నాధారపడుటచే ”
 “ సుగ్రహమునకును వారి యనుగ్రహమునకు ”
 “ దియుండక, ప్రజాశక్తిని పెంపుజేయుటకు దేశ ”
 “ యము గట్టుకొనవలయును. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ”
 “ సభవారు ఆంధ్రుల నిశ్చయమును వెల్లడిజేసి, వారి ”
 “ స్వరాజ్య సంపాదనాసక్తిని బయల్పరచెదరని నమ్మె ”
 “ దము. సభాధ్యక్షులగు కందుల వీరరాఘవస్వామి ”
 “ నాయకుగారు, ఆంధ్రులలో నూతనోత్సాహమును ”
 “ పురిగొల్పి, కాంగ్రెసు పతాకమును రక్షించెద రను ”
 “ టకు సందియములేదు. నాయకుగారు ప్రబలవిశ్వా ”
 “ సమును చూరగొనిరనుటకు, యిటీవల జరిగిన శాసన ”
 “ సభల ఎన్నికలలో విజయము గాంచుటయే ప్రబల ”
 “ నిదర్శనము. ఆంధ్రమహాసభకు పుయ్యారు జమి ”
 “ దారుగా రధ్యతత సహించెదరని ప్రచురింపబడెను. ”
 “ ఆంధ్రమహాసభను ప్రత్యేకముగ జరుపవలసిన యా ”

వశ్యత లేకపోలేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ కేవల రాజకీయ వ్యవహారములనే నిర్ణయించును. రాజ కీయ వ్యవహారములలో పాల్గొనజాలనివారు పలు పు రీసభకు హాజరుగాజాలరు. ఇంతియగాక, వివిధ ప్రాంతములలో నుండెడి ఆంధ్రులకీసభ యుపయో గింపదు. ఆర్థిక, సాంఘిక, సాహిత్య, విద్యావిషయిక సమస్యలేమి, చిత్రకళలు పరిశ్రమలు రాష్ట్రనిర్మాణ ము, మున్నగువిషయములేమి, రాజకీయసభలో విచారించబడవు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును నిర్మించినను, సరియగు విద్యావిభానమును ప్రవేశ పెట్టుట యవసరము. ఆంధ్రమహాసభ విచారింప దగిన విషయము లింకను పెక్కులుగలవు. ఆంధ్రుల సర్వతోముఖాభివృద్ధికి, ఆంధ్రమహాసభ తోడ్పడ వలయును.

కాని, ఆంధ్రసభ మూడునాళ్ల ముచ్చట క్రింద మారినది. సభముగిసినవిమ్మట, దాని విషయమై శ్రద్ధపహించువారు గనుపింపరు. ఈమారు జరిగెడి ఆంధ్రమహాసభలో నయినను, ఆంధ్రత్వ సిద్ధికై పాటుబడగలవారిని స్థాయిసంఘమునందుజేర్చి, తా ము నిర్వహించిన కార్యములను నివేదికరూపమున ప్రచురించునట్లు నిశ్చయించినగాని ప్రయోజనముం డదు. ఇతరసభ లింకనుగలవు. పతాకోత్సావము శ్రీయుత బులును సాంబమూర్తిగారి అధ్యక్షత క్రింద జరుగును. ఇందుకు జాతీయ పతాక గౌరవ మును కాపాడి చిరతర కీర్తిని సంపాదించిన సాంబ మూర్తిగారికన్నను అర్హులొకరుండబోరు. కద్ద రు నిర్మాణమునకు యావచ్చుకీని భారబోయుచు న్న సీ. రాజగోపాలచార్యులుగారు ఖద్దరు ప్రదర్శన మును తెరచుట, మిగుల సమంజసముగ నున్నది. నిర్మాణకార్యక్రమావశ్యకతను గ్రహించువారంద రును ప్రదర్శన విజయమునకు తోడ్పడ ప్రార్థితులు. కద్దరుపట్ల, ఆంధ్రదేశ మిదివరకు జూపిన యుత్సా హము నేడు కొరవడియున్నది. కాని, ఆంధ్రకద్దరు శాఖా కార్యదర్శులగు గొల్లపూడి సీతారామ శాస్త్రిగారు, తదభివృద్ధికై దీక్షతో పాటుబడు చున్నారు. ఆంధ్రదేశము త్వరలో తన తొంటికారవ మునుకోల్కొని, గుజరాతు, తమిళ, బెంగాలురాష్ట్ర ములను మించునని నమ్మెదము. హిందీమహాసభ, నూలు పోటీపరీక్ష, ఆంధ్రమహాసభ, గాయక మహాసభ, ఆంధ్రగ్రంథాలయసభ, ప్రకృతిసభ మున్నగు సభలు జరుగుచున్నవి. ఆంధ్రులొక్కవంకనే ముందుకు నడువజూచుట లేదనియు, అన్నిదిక్కులను ముందుకుబోవుటకై ఆసక్తి జూపుచున్నారనియు, ఆంధ్రత్వసిద్ధికి అన్ని శాఖలును అభివృద్ధి గాంచవలయునని గోరుచున్నా రనియు, ఏలూరులో జరుగబోవు ఆంధ్రసభలు స్వచ్ఛ పరచుచున్నవి. ఇన్నిసభల నొక్కప్రదేశమున జరు పుటవలన, వీనిపట్ల ప్రజలు జూపవలసిన శ్రద్ధను జూపుట దుర్లభమయినను, ఆంధ్రులు తమభేద భావములనుమరచి, మాతృపూజ గావింప వీలగు నని నిశ్చయముగ జెప్పవచ్చును. ఆంధ్రులు భారత జాతీయతకు గావించిన సేవయేమి? ఆంధ్రుల ప్ర త్యేకస్వక్తిత్వ మెందుగలదు? ఆంధ్రులస్వక్తిత్వము భావయందుతప్ప ఇతరవిధముల పరిస్థుటము గాక బోయినను, త్వరలో నది వికసించు సూచనలు గనుపించుచున్నవి. జాతీయవ్యవహారము లన్ని టిలో, ఆంధ్రులశక్తిక్రమముగ వెల్లడియగుచున్నది.

ఆంధ్రచిత్రకళ, ఆంధ్రగానము, ఆంధ్రనాట్యకళ, ఆంధ్ర విజ్ఞానము, ఆంధ్రపత్రికా రచన, ఆంధ్రుల విశాలభావములు, వారి యాచార్యము, వారిపట్టుదల, వారి నిష్కళంక హృ దయము, మూఢవిశ్వాస రాహిత్యము, జ్ఞానాధిక్య ము, మున్నగునవి పైకివచ్చుచున్నవి. కొన్నిసంవ త్సరములక్రిందట, ఆంధ్రులన నెవ్వరో తెలియని వారు నేడు ఆంధ్రులప్రభావమును గుర్తించు చున్నారు. దేశకళ్యాణమునకు ఆంధ్రులు విశేష ముగ తోడ్పడగలరని బలుకుచున్నారు. అన్ని శాఖలలోను ఆంధ్రులు ముందుకువచ్చుట గమనింప దగిన విషయము. ప్రౌఢస్థులు రాధాకృష్ణయ్యగారి వంటి తత్వవేత్తయు, కీర్తి శేఖులగు దామర్ల రామూ రావుగారివంటి చిత్రలేఖకులును, ప్రకాశంగారి బోలు రాజకీయనాయకులును, రామమూర్తిగారి బోలు బలశాలులును, ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల శారదా నికేతనములబోలు విద్యాప్రతిష్ఠాపనలును, సి. వి. రామనుగారివంటి ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞులును, దేశ దృష్టి నాకర్షించుచున్నారు. ఇట్టివారికను ఉద్భ వింపగలరు. ఆంధ్రుల పురోభివృద్ధికిది శుభచిహ్న మయినను, జరుగవలసిన యభివృద్ధి ఎంతయో గలదు. అనేకశాఖలలో ఇతరులకన్నను ఆంధ్రులు వెనుకబడియున్నారు. సుప్రసిద్ధనాయకులు, ప్రతి భాషాలు రెండో బైకివచ్చినగాని, ఆంధ్రదేశపు కీర్తి యినుమడించదు. ఇంతవరకు స్వల్పముగ చేకూరిన యభివృద్ధిగాంచి విజ్ఞప్తిగక, ఆంధ్రదేశ సత్వరాభివృద్ధికై ఎట్టికృషి జరుగవలయునో, ఏలూ రులో గూడెడి వివిధాంధ్ర సభలు నిర్ణయింపవల యును. ఈ నిర్ణయముల నాచరణలో బెట్టవల యును. సంతతకృషి జరుగుట కేర్పాటు లుండవల యును. ఆంధ్రసభలు, విందులతోను వేడుకల తోను ముగిసినంతమాత్రాన, విజయము గాంచెనని తలంపగూడదు. సభలవలన నిజప్రయోజనము గలిగి నపుడే, విజయము గాంచినట్లు భావింపవలయును. ఆంధ్రమహాసభలన్నియు జయప్రదముగ ముగిసి, ఆంధ్రప్రభావమునకు తోడ్పడు గాక!

మద్రాసు: ద్వంద్వప్రభుత్వ నిరాకరణము

మద్రాసు రాజధాని ఎన్నికలు ద్వంద్వప్రభు త్వము ప్రజలకు వలదని నిరూపించినవి. ఈ విషయ మై రా. బ. నల్లయప్పశిల్లగారు నిన్నటి మద్రాసు మెయిలు పత్రికలో నిటుల వ్రాసిరి:

“గవర్నరుగారు మంత్రివర్గము నేర్పరుచు విష యమును గూర్చి ఎక్కడజూచినను ముచ్చటించు చున్నారు. కోర్టులలో, కాఫీక్లబ్బులలో, ఆఫీసు గదులలో, ఇంకను పెక్కుతావులందు, పలువిధము లగు అంచనాలు వెలువడుచున్నవి. కాని, విచా రించుట కే మున్నది? ప్రజాభిప్రాయమును సభల పరచుట గవర్నరుగారి విధియైయున్నది. ఉద్యోగ ములను స్వీకరింపగూడ దను బహిరంగపు షరతు నాధారముజేసికొని, ప్రజలు స్వరాజ్యపక్షమువారి నెన్నుకొనిరి. జస్టిసుపక్షమునందు తమకు విశ్వాస ములేదని వారు ఖండితముగ ప్రకటించిరి. జయము గాంచిన స్వతంత్రులకు ప్రత్యేక పక్షములేదు. ఓట రుల ఆదేశము స్పష్టమే. రిజర్వుడు శాఖతో పరి పాలనమునంతను నిర్వహించుకొనవలయునని ప్రజలు

గవర్నరుగారిని కోరుచున్నారు. మరియొక పద్ధతి నిష్ఫలము, నిరుపయోగమగును. ఇంతకన్నను పామ్యముగ జెప్పటకు వీలులేదు. సాంఘిక వైషమ్యమంతరింపవలెను."

పై వాక్యములలో నల్లయ్యప్ప పిళ్లగారు నిజ స్థితిని తేటపరచిరి. పార్టీబలములేని సర్ పానుగలు గారిని మరల మంత్రులుగ నియమించుటవలన, ప్రజలు మోసపోవాలగును. వీరికి ప్రజానియంత్ర సభ్యులు తోడ్పడబోరు. కాంగ్రెసుపక్షమువారేగాక, స్వతంత్రులలోగూడ పలువురు తమ తోడ్పాటును నిరాకరించెదరు. కేవల ప్రభుత్వసభ్యులు, నామినే టు డు సభ్యులు మున్నగు వారల సహాయముతో మాత్రమే, సర్ పానుగలగారు ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలను నడుపవలసియుండును. ప్రభుత్వసభ్యుల సహాయముతో కొనసాగిడి శాఖను ప్రజాయత్రశాఖ యనుట మిగుల హాస్యాస్పదము. శాసనసభకు బాధ్యత యనునది లేనియెడల రిజర్వుడ్ శాఖతోనే పని జరుపుకొనవచ్చును. సర్ పానుగలుగారిని మంత్రులుగ నియమించినను, ప్రజలు వీరి పరిపాలనమును ట్రాన్సుఫర్డు శాఖ పరిపాలన మని చెప్పబోరు. నేటిసాయంత్రము జరిగెడి సభలో, యీవిషయమై ప్రజల అసమ్మతి చెలుపబడును. గవర్నరుగారు నామమాత్ర మంత్రవర్గము నేర్పరచినను, ద్వంద్వప్రభుత్వ మంతరించెననియే, దూరదృష్టిగల వారెల్లరును భావింపకమానరు. ప్రజాభిప్రాయమును గమనించి, పక్షబలముగల మంత్రవర్గము నేర్పరచుటకు సాధ్యపడలేదని, గవర్నరుగారు పైయధికారులకు తెలుపుట ధర్మము. ద్వంద్వ ప్రభుత్వస్థానమున స్వపరిపాలనమును నెలకొల్పవలయునని సిఫార్సు జేయుట, వివేకము. స్వరాజ్యపక్ష విధానము ప్రకారము, ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును సవరింపవలెను, లేక అంతరింపజేయవలయును. కడపటి కార్యము దాదాపుగ జరిగినది. ప్రజాభిమతమును గమనించి, పాలకులు నేపథ్యో డిమాండును ప్రసాదించుచో, తమకును దేశమునకును గూడ మేలొనర్చిన వారగుదురు. ఇకను ఎక్కువ తీవ్రవాదోపన కవాళము లేకుండజేసి, దేశక్షేమమునకు తోడ్పడగలరు.

సామాజ్యసమాజేశము: అనంతరము సామాజ్య సమాజేశానంతరము, పరిస్థితు లెటులుండునో చూడవలయును. బ్రిటీషు ప్రతికలు కడుజాగ్రహకతతో వ్రాయుచున్నను, శ్రాంతి, ఆమెరికను ప్రతికలు భావిపరిణామము గూర్చి సందియము జూపుచున్నవి. సభ్యస్వతంత్రము గల జాతులు చిరకాల మొక సామాజ్యముక్రింద కలసి యుండవలయు, ఏదియో యొక ప్రమాదము వచ్చిన యీవిధానము నిలువజాలదనియు, ఎక్కడి పారిసు అను ప్రతికలో నొకరు వ్రాయుచున్నారు. వాషింగ్టనుపోస్టు అను ఆమెరికనుపత్రిక వ్యాఖ్యానముజేయుచు, అధినివేశరాజ్యములకుసంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నొనగనిచో, అని విడిపోయెడివని, సూచించినది. భావిపరిణామ మెటులున్నను, సామాజ్యమునందు సందిగ్ధనయము మరుదొంచినపుడు, ఇంగ్లండు దూరదృష్టిజాతి, దక్షిణాఫ్రికా మున్నగు భాగములకు పూర్ణ స్వేచ్ఛ నొనగినది. వార్షిగాజు గారిని సంత్పత్తిపరుడ గలిగినది. ఇంతటితో మారు

కొనిన జాలదు. సామాజ్యమునందలి ముఖ్యభాగములన్నియు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచుండ, హిందూదేశముమాత్రము పరాధీనముగ నుండుట షేమదాయకమా? ఈ సంగతిని బ్రిటీషు రాజనీతికోవిదు లాలోచింపవలయును. వార్షిగాజుగారు బెదిరించిన రీతిగ, హిందూదేశము బెదిరింపకున్నను, దక్షిణాఫ్రికా కెట్టి స్వాతంత్ర్యవాంఛ గలదోహిందూదేశమునకును అట్టి స్వాతంత్ర్యవాంఛ గలదని గ్రహింపవలయును. హిందూదేశము అహింసా మార్గము ననుసరించి, ఆదోశన నలుపుచున్నది. పరిస్థితులు విషమముగాక ముందే, బ్రిటీషు ప్రముఖులు హిందూదేశమునకు గూడ స్వాతంత్ర్యము నొనగి, బ్రిటీషు సామాజ్యము కేవలము శ్వేత సామాజ్యమను నిందను బాపుకొనుట వివేకము. భారతభూమికి స్వాతంత్ర్యము నీయదలచు నెడల, సంస్కరణ చట్టము అడ్డుపడజాలదు. ఈ చట్టమును తీసివైచి, స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించుచో, భారతీయు లెవరును అడ్డుపడరు. సంస్కరణ చట్టము సభ్యంతరముగ జెప్పట, నిరర్థకము. స్వపరిపాలనా దర్శమిదినరకే నిరూపింపబడెను. దానిని సఫలపరచుచో, వలదనునా రుందురా? అందుకు ఇంగ్లండు వెన్వోటనే బూనుకొననిచో, ఇంపీరియల్ సమావేశము నందు, హిందూదేశమునకు ప్రాతినిధ్య మొనగి లాభముండదు. బూటక స్థానములవలన, హిందూదేశ గౌరవ మినుమడింపజాలదు.

మృతచట్టము పరిశ్రమలచట్టమునుమృతచట్టమని, మదరాసు శాసనసభలో నొక సభ్యులు పలికినపుడు, పరిశ్రమల మంత్రుగారు గినుక పహించిరి. కాని, పరిశ్రమల డైరెక్టరుగ బజాలుల్లాసాపేయగారు, వ్యవసాయ విచారణసంఘమువారి ఎదుట సాక్ష్యమిచ్చుచు, పరిశ్రమల చట్టమును మృతచట్టమని రూఢిపరచిరి. ఇకముం దీవిషయమై సందియ ముండజాలదు. పరిశ్రమల కీ చట్టమువలన గలిగిన లాభము మృగ్యము. పెద్ద పరిశ్రమల కిది తోడ్పడజాలదనియు, గృహపరిశ్రమల కీకముందు తోడ్పడుటలు జూచెదమనియు, పరిశ్రమల శాఖవారిటీవల ప్రకటించిరి. కాని, ఇదియు సాన్యపడదని, డైరెక్టరుగారి సాక్ష్యముబట్టి తేటపడగలదు. ఏలనన, గ్రామప్రజ లిచటపునహాయమును గైకొనవలయుననిన, సెక్యూరిటీల నీయవలయును. ఇది సామాన్య ప్రజలకు సాధ్యపడదు గావున, చట్టమును మార్చనయిన మార్చవలయును. లేనియెడల కొత్తచట్టమునయినను నిర్బంధవలయునని, డైరెక్టరుగారుచవసిరి ఇట్టి చట్టమును నిలిపియుంచి, జన్మిసుమంత్రుల గొప్పతనమున కిది చిహ్నమని చూపుటకన్న, దీని సంతరింప జేయుటయు క్తమని దోచుచున్నది. పండ్లపరిశ్రమను స్థాపించుటకై చేసిన ప్రయత్నము లన్నియు విఫలమయ్యెనని, డైరెక్టరుగారు రంగీకరించిరి. వార్షిశామిక శాఖ నిరుపయోగమయ్యెనని, పరిశ్రమల డైరెక్టరుగారి సాక్ష్యముబట్టియు వ్యవసాయశాఖ అభివృద్ధిగాంచలేదని సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి సాక్ష్యముబట్టియు గ్రహింపవచ్చును. ట్రాన్సుఫర్డు శాఖ పరిపాలనము నిష్ఫలమయ్యె ననుటకు పేరు నిదర్శనము లేని గావలయును?

అల్పస్థు స్థితి ఐరొడుకు స్వపరిపాలనము లభించు నను ఆక్రోశముచే, అల్పస్థు భాగమువారు తాము ఇంగ్లండుతో లిసియుందు మ రి. ఐ న్నెండు అభివృద్ధికి, వీరు మొకటినుండియు అడ్డుపడుచుండిరి. నేడు ఐరొడుకు ఇంపీరియల్ సమావేశము వారు అధినివేశరాజ్యముగ నిర్ణయించి యున్నందున, అల్పస్థువారికి చురుకు ప్రబ్లిచది. ఇంతకుముందు, రాజుగారిని గ్రేటు బ్రిటను ఐరొడుల రాజని పిలచుచుండిరి. ఇకముందు ఐరొడు పేరు తొలగిపడదు. గ్రేటుబ్రిటను, అల్పస్థులు రాజని పిలిచెదరు. అల్పస్థుస్థితి శోచనీయుముగ నున్నది. ఐరొడుహక్కులు వీరికి సంక్రమింపవు. ఇంగ్లండుకు లోబడియుండుట, వీరికి కష్టముగ దోవవచ్చును. అందుచే అల్పస్థు మంత్రులు, తమ రాజ్యపుష్టానమును నిర్ణయింపగోరుటకు, లండనుకు బోవుచున్నారట. అల్పస్థువా రెవరియందును జేరబోరు. వీరిపానము నెటుల నిర్ణయించెనో చూడవలయును.

మంత్రి పదవుల స్వీకరింపజాలము

కాంగ్రెసు పక్షమువారి నిర్ణయము

గవర్నరుగారితో శ్రీ సి. వి. యస్. నరసింహారాజు గారి తుదిపలుకు

[మా రాజకీయవిలేఖరి]

శాసనసభ కాంగ్రెసుపక్ష నాయకుడగు రాజీవ్ సి.వి. యస్. నరసింహారాజుగారు నేటిమధ్యాహ్నము గవర్నరుగారిని సందర్శించి కాంగ్రెసు పక్షమువారి నిర్ణయ తాటిప్రాయమును వెల్లడించిరి. (ఈ సందర్భములో మొన్న సోమవారమునాడు గవర్నరుగారి ఆహ్వానముపై శ్రీ. నరసింహారాజుగారు గవర్నరుగారిని సందర్శించినపుడు ఆర్థిక తమిళ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాభ్యుత్థుల అభిప్రాయములను గైకొని కాంగ్రెసు రి నిర్ణయ తాటిప్రాయమును నేడు బుధవారము తెలుపుచునని చెప్పియుండినట్లు రాజకీయ వార్తలు దు ప్రకటించి యుంటిని.)

కాంగ్రెసువారు మంత్రపదవుల స్వీకరించుటకు నితేధము తొలగింపబడవంతవరకు కాంగ్రెసువారు నియోజకవర్గముల కొసగిన ప్రమాణముల ననుసరించి మంత్రపదవుల నేమాత్రము స్వీకరింప జాలమని ఖండితముగ రాజుగారు గవర్నరుగారితో బెదిరిరి. అందుపై గవర్నరుగారు "నేను చాల విచారించుచున్నాను"ని పల్కిరి. పిమ్మట ఇరువురకు ప్రసారము శాసనసభయందు గల కాంగ్రెసేతర పక్షముల ప్లై టిమింగు బలములను గూర్చి కొంతవర్ష జరిగినటుల చెట్టికలు ఈసాయంత్రములోగా సి. వి. యస్. నరసింహ పత్రికలకు బహిరంగముగ స్టేటుమెంటు ఒకంగనూ

నరసింహారాజుగారు గవర్నరుగారితో సలబకు పూర్వమే స్వతంత్రపక్ష ఉపాధ్యక్షులగు ఏ. హ్యూమువలియారుగారు గవర్నరుగారితో మాట్లాడినటుల ప్రచున్నది. ఇట్టి సువత్తువారు మంత్రపదవులను బడలకు సంకల్పముల తంటాలుపడుచున్నారు. కాక ఏతత్తుమనక. వెండుక సాంఘికాభిమానవిస్తీర్ణు లగువారే మంత్రులు నియగ వింపబడుట కవకాశము లేకపోతెను.

ఆంధ్రమహాసభ యేర్పాట్లు

నాయకులరాక విశేషములు

ఏలూరు, నవం 24:— ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభాసభికి యేర్పాట్లు దాదాపు పూర్తియైనది. శుభకీర్తి నాయకులగు శ్రీనివాస అయ్యంగారు, పల్లిమూర్తి, రాజగోపాలాచారి, డాక్టరు వరదరాజుల నాయకుగారు సభలకువచ్చెదరు. చాలమంది ప్రతినిధులు ప్రేక్షకులు కూడ వచ్చెదరు.

గ్రంథాలయ ఉభయ యింపుకు ప్రయోగించినటుల ప్రతినిధులు యేమియు రుసుముదీగుకొనకడను.

(స్వ. వి. శంకరి)

సామ్రాజ్యవిక్రమము చెక్కుచెదరలేదు

సంబంధములు బలపడుట

దొమనియనులకు స్వేచ్ఛగ వ్రవర్తించుటకు అధికారము నొసగుట

భారతదేశమును మినహాయించుట

రాజబిరుదమునందలి మార్పు

గవర్నరు జనరలు ప్రతిపత్తి

ప్రభుత్వముతో ప్రత్యక్షముగ ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరుపుట

ప్రత్యక్షపు టాడంబడిక విధానము

అంతర్జాతీయ సంబంధముల కమిటీ నివేదికము సామ్రాజ్యము విస్తృత చెక్కుచెదరలేదనియు స్వేచ్ఛాశక్తులు మరింత బలపడినవియు చెబుచున్నది. తిక్కుప్రసరినై ఎక్కువ ప్రతిపత్తి సహస్యయేలేదు. సామ్రాజ్యములోని ప్రతిరాజ్యమును తమ అధికారమునకు మించకుండ స్వేచ్ఛగ ప్రవర్తించుటకు నిశ్చయించిరి. తమకు సంబంధించు ఒడంబడికలను దొమనియనులు విదేశములన్నిటిలోను జేరికొనవచ్చును. సార్వభౌముని తరపున ఆయాదొమనియను ప్రతినిధు లాఒకం బడికను సంఘము జేసెదరు.

వివిధప్రతిపత్తి ప్రభుత్వ మేర్పడుటచే రాజు బిరుదము లందు మార్పును గలగజేయవలెనని కమిటీవారు నూచించిరి. దొమనియను గవర్నరు జనరలు సార్వభౌముని ప్రతినిధియగుటచే రాజు ప్రతిపత్తినే కల్గియున్నవాడు. ఇకముందు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను ఉభయప్రభుత్వములవారును ప్రత్యక్షముగ జరుపవలెననుచున్నారు.

తనకు సంబంధించువిషయములనుగూర్చి జేయకావలసినవి లందు దొమనియనులు సార్వభౌముని ప్రభుత్వమునకు సలహా నీయవలెనుచున్నారు.

1919 ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఆక్టనుందు ఇండియా పరిధియను జేరుగ నిరూపించుటచే ఇండియాసంగతినిగూర్చి ఏమియు కలదెట్టలేదట. కాని 1917 సామ్రాజ్యయద్ధాన భావ ఇండియాను కామన్వెల్త్లో నొకదానిగ గుర్తించెనని కమిటీవారు దానినిజేసిరి.

చర్చకాకాశాసనములనుగూర్చి ప్రశ్నకోపసంఘము లో ఆలోచించవలెననిరి. ఆయాసంఘమున భారతదేశ ప్రతినిధు లున్నారు. దీనికి కారణము రాజ్యాంగవిధానమున ప్రతినిధిత్వముయే యనుచున్నారు.

రుగ్వీ నవం 20:—సామ్రాజ్య ప్రధానామాత్యుల అంతర్జాతీయ సంబంధముల కమిటీ నివేదికమును సామ్రాజ్యసభ వారంగీకరించిరి. దానినిపు ప్రకటించిరి. ముఖ్యము రాజ్యాంగ మార్పులను సిఫార్సుజేయులేదు. ఇకముందు జరుగుసభలకు పు నాదినిజేసిరి.

దొమనియనుల ప్రతిపత్తి

బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునకు స్వాతంత్ర్యోపశ్ఠిత ప్రాధా భారములు. స్వేచ్ఛగ సహకారమునట్లుయే సాధనము కాంతి, నిరుపద్రవమే సామ్రాజ్యముయొక్క ముఖ్యదృశ్యములు. వీటినిన్నిటిని ఈసభలో చర్చించిరి. మంత్రిభితిములు చేకూరినవి. సహకారాభివృద్ధిని సలపవలెనో దొమనియనులకే వలయుటచే

- 1) సహకారము లాభకరముల కార్యము నకు భంగమురాదు.
- 2) సుఖమును పరిపాలకాపన, న్యాయశాఖా పరి
- 3) ద్వైతపక్షముల లేవు. చాలవరకు ప్రాతిపదికల బోలి
- 4) సామ్రాజ్యములో దొమనియనులు సమానప్రతి
- 5) రాజ్యములు స్వాతంత్ర్యముగల సంఘములు జేరియ
- 6) ముఖ్యముగా విదేశీవ్యవహారములందుగాని పరికారము
- 7) గూర్చులుగారు.

కమిటీ ఇకమీదట సార్వభౌముని గ్రేటుబ్రిటను, విల్లండ్సము ప్రమానమును బ్రిటిషు దొమనియనులరాజు, వతోధార కుము, ఇండియా చక్రవర్తియని పిలువవలెననిరి.

గ్రేటుబ్రిటనులో మంత్రివర్గపు వ్యవహారములనుగూర్చి యు, పట్టుకువిషయములనుగూర్చియు సార్వభౌమునకెటుల చెబుచుందురో అటులనే ఎప్పటికప్పు గవర్నరు జనరలుకు చెబువలెననెననిరి. ఆగూదొమనియనులకు సంబంధించిన న్యాయస్థాన అప్పీల్స్ పరిమ్యూరములో వాటిసాంప్రదాయ మునుబట్టియే పరిమ్యూరము చేయవలెననిరి.

ఒడంబడిక లన్నిటిని రాజుపేర జేసికొనవలెనట. బ్రిటి షుసామ్రాజ్యమునకువలసిన సంతకము చేయవలెనని ఇట్లుండ వలెనట:—గ్రేటుబ్రిటను, ఉత్తరవిల్లండ్సు, జాతిసమితిగా ప్రత్యేకముగ పర్యవేక్షించి ఇతరరాజ్యములు, కనడా, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలండు, దక్షిణాఫ్రికా, వివిధప్రతిపత్తి ఇండియా.

విదేశాంగ విధానము

విషయమై చాలవరకు బాధ్యత బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారే భరించవలెను. అయినను అన్ని దొమనియనులను పరి హద్దు విదేశములలో తామే విదేశాంగవ్యవహారములను పరిమ్యూ రించుకొనుచున్నారు. ఉభయప్రభుత్వములు సమ్మతించినగాని ప్రత్యేకముగ స్వతంత్రించి చర్చను దీసికొనరాదు వారివ్యవహార ములందు.

ఇకముందు జగగబోవు రాయబారములను ఒడంబడిక పద్ధతులనుబట్టియే జరుపుకొందురు.

వాషింగ్టనులో బ్రిటిషుమంత్రిని నియమించితిమనియు, అచట కనడామంత్రినిగూడ నియమించు నున్నారమనియు వీటి వలన యునైటెడ్ స్టేట్సులో సార్వభౌముని ప్రతినిధుల సహకారముచే మంచులార్థము గలుగునని కమిటీవారు దానిని.

దొమనియను మంత్రి లుంసెనెనెన్నవోట్లకప్పు ఇతర చోట్ల ప్రస్తుతముందున్న రాజ్యాంగరాయబారులనే సాగించెదరు. వీరు రాచకీయ వారితరవిషయములందు తోడ్పడెదరు.

ఉభయములనుగోసి ఆలోచించు సంగతులందు ముఖాముఖిని ఆలోచించుట యుత్తముననిరి. సామ్రాజ్యప్రభుత్వము వారు దీనికై ప్రయత్నించవలెననిరి.

లోకొత్తి ఒడంబడికను సాధించిన పద్ధతిని కొనియాడిరి. ప్రభుత్వమును పట్టించుచిరి విదేశాంగవ్యవహారము లందు జరుగుననియు ముఖ్యముగాని తోచువిషయములందు సామ్రాజ్యప్రభుత్వములవారు ఒకరితోనొకరు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరుపవలెననిరి.

సామ్రాజ్యవిక్రమ

రుగ్వీ, నవం 21:—చెక్కుచెదరలేదు. మరింతబలపడెను. ప్రతివిషయమును చర్చించిరి. ఉపద్రవకరమనిగాని కష్టముని గాని వదలిజేయులేదు. సంబంధమునుగూర్చి పూర్తిగచర్చించిరి నిష్పాక్షికముగ. సామ్రాజ్యములో అన్నిభాతులను పూర్తిగ స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రతిపత్తిగల స్వపరిపాలనను జరుపురాగ నున్నారని అంగీకరించిరి. ఒకరు గొప్పవారు ఇంకొకరు చిన్న వారు అనుమాలులేదు. సామ్రాజ్యములో ప్రతిరాజ్యమును ఇష్టమువచ్చినట్లు స్వంతముగ బాధ్యతను వహించి ప్రవర్తించ వచ్చుననిరి.

దొమనియనులు తమకు సంబంధించువిషయమై విదేశ ములలో రాయబారములను సలుపవచ్చును. ఒడంబడికలను జేసికొనవచ్చును.

వీరైన ఒక్కదొమనియనుకే సంబంధించు విషయ ములో సార్వభౌముడే ఆదొమనియను సలహాగూడ చర్చను దీసి కొనును. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము సలహాఅక్కరలేదు.

ఈసహకారముగ సామ్రాజ్యములో అన్నిభాతులను సమానముగ జేసిరి.

ప్రభుత్వమువారైనను తమప్రతినిధిని వారే స్వయ ముగ నిర్ణయించుట కేర్పాటు జేసిరి.

ప్రకృతిశాస్త్రసంబంధముగ పరిశోధనలవసరమునుట

అంతర్జాతీయ సంబంధములను చెబుచును నిర్ణయించుట కమిటీనివేదికమును సర్వత్రా ఆమోదించినవచ్చును ఈ నివేదికము ప్రత్యేకముగను సమిష్టిగను అంగకము శాశ్వత వగ్రప్రసాదముని వార్షికాగు నేనాని చెబుచుటచే దొమనియను ప్రధానామాత్యులు తృప్తిపెందిరి.

కొన్ని ప్రాంతీయమంత్రిలు విగతానుగముగనున్నవి. కాని ఇంగండు నూతనసామ్రాజ్య ప్రతిపత్తిని సృష్టించుటచే ఏమి యు సద్బోధని ఆమెరికను మంత్రిలు చాలవరకు అనుచున్నది అదనముగ, సామ్రాజ్య సమాచార ప్రచారము సంఘ ముండవలెనని పరిశోధన యుపసంఘమువారు చెబుచు నున్నారు.

సామ్రాజ్య వైమానిక ప్రచారము యభివృద్ధిజేయుటచే చాల తృప్తినిగాంచిరి.

రుగ్వీ, నవంబరు 22:—కొత్త తీర్మానములను జేయక ఉన్నసంతులనే! స్వప్నముగా నిర్వచించినందులకు అంతర్జాతీయ సంబంధములవిషయమువారి నివేదికమును ఆమోదించు చున్నారు. అపూర్వమున ఎట్టి ఏర్పాటు దానిని అమలుజరుపుటకు జేయుపయత్నిములనుబట్టి జయపదముగట ఆధారబడి యున్న దని ప్రైముప్రతిక చెబుచున్నది. ఏలాగన్నతో అటులనే సామ్రాజ్యపటమును ప్రమాణముగ జూపగలెను.

ప్రతినిధు లందరును సంకల్పితులైరి. ఈసమస్య లన్నిటిని సాధించిన భావమునుజూచి దొమనియను ప్రధానామాత్యులు ముదముందిరి. ఈ సంగతిని వార్షికాగు నేనాని చెబుచునేను. మొన్న కుక్రవాగమునభగో ఈసభాకార్యక్రమములయందు మన కందరమును, ప్రత్యేక ముగ ను, సమిష్టి గ ను శాశ్వత ము ద ము ను ఒక గూర్చు గాఁ యని వార్షికాగు నేనాని నుడివెను. సామ్రాజ్యముం దున్న ఇతర రాజ్య ముల కెంతమాత్రము సహకారమున దక్షిణాఫ్రికా వనకబడినది వార్షికాగు నేనాని అభయమునగిరి. దచ్చి అంగభాషను మాట్లాడు ఆఫ్రికా ప్రజల కిద్దరకును సామ్రాజ్యసభాకార్యక్రమము ఇష్టముగ నుండునని వార్షికాగు నేనాని నుడివెను. దక్షిణాఫ్రికా జాతీయప్రతిపత్తి నిర్వచనమును గూర్చి ఇక భయములేదనిరి. గ్రేటుబ్రిటను రాజకీయవేత్తలు పరస్పరసహకారమును, సుహృద్భావమును సానుభూతిని జూపిరి.

కనడా తృప్తి

సామ్రాజ్యసభగూడుటకు ముందే కనడా మంత్రివర్గము వారనుకొన్న యభిప్రాయములనే సభవారుగూడ ఆమోదించి రని కనడా ప్రభుత్వము స్పష్టపరచుచున్నది. కనడా ఇటీవల వహించిన ప్రతిపత్తినే అంగీకరించిరి.

లండన్ పత్రికాభిప్రాయములు

నూతననైతికజీవనము

లండన్, నవం 21:—అంతర్జాతీయ సంబంధములకు కమిటీ నివేదిక నూతనశక్తమును స్థాపించినదనియు, సామ్రాజ్య ఆచరణమునకు నూతననైతిక జీవనమును పోసెననియు అబ్బురక పత్రిక చెబుచున్నది.

సకడే ప్రైముప్రతిక

ఈనివేదికము చాలముఖ్యమైనదనుచున్నది. ముందు సామ్రాజ్య సంఘభావము ఎక్కువగునట. సామ్రాజ్యవిక్రమ మింత బలపడుననుచున్నది.

మార్నింగు పోస్టు పత్రిక

లండన్, నవం 22:—అంతర్జాతీయ సంబంధముల కమిటీ నివేదిక ఒకవరకున్న సంగతులనే చెబుచున్నది. ఇతి చాల ముఖ్యమైనసంగతి. సామ్రాజ్యమునకు రాజు తప్పనిసరియని అంగీకరించిరి. దొమనియను గవర్నరు జనరలు కనడా సిద్ధాంత ములో సార్వభౌముని ప్రతినిధిగనే యుండెను. బ్రిటిషుప్రభుత్వ ప్రతినిధిగ లేదుకాని బ్రిటిషు, దొమనియను ప్రభుత్వముల నుద్దా వీరినే మధ్యవర్తులుగా నియమించవలెననిరి. దీని నిష్పత్తినిజేసిన నష్టము. విచారకరమగుసంగతి విదేశాంగ సంబంధము లకు సంబంధించిన అనుబంధములు చిక్కులతో గూడుకొన్నవి. ఆచరణలో దెట్లు కష్టమును. సామ్రాజ్యమును విచ్ఛిన్నము జేయజూచుచున్న వారికి అవకాశము నీకుగలదు. గ్రేటు బ్రిటనులో కలిసియున్న ఏ ఎక్కువగ జేరదాడి లాభమును బొందగలమని దొమనియనులు అనుభవములో చెలిసికొనెదరు. పరిమ్యూరమునందును, ఆశియనులందును విక్రయమున్నగాని, ప్రయోజనము లేదు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము రక్షణార్థము జీవము నిమిత్తమేర్పడినది. వీటికై మనవారు పనిచేయవలెను.

డెయిలీ మెయిలుపత్రిక

దొమనియను గ్రేటుబ్రిటను సమానప్రతిపత్తి గల పని నివేదిక చెబుచున్నది. అందుచే అది దొమనియనుల ఆశయము లన్నిటిని సృష్టిపరచవలెను. దొమనియనులు విదేశములలో ఒడంబడికలను జేసికొను విషయము మొదట కలవరమును గల గజేయును. దీనికి మేరయుండదు. కాని అందరను గుహ్యద్భావముతో పనిజేసిన ఎట్టి భయమునకు అవకాశ ముండదను చున్నది.

వెస్ట్ మిడ్లెండ్ గెజటు

యధానందం పరిస్థితిల్నిటిని లిఖితపూర్వముగ ఈ నివేదికము నిర్వచించినది. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునకు బదులుగ బ్రిటిషు కామన్వెల్త్ అని పిలుచుట కేర్పడినది. ఈసంగతులను మొదటనే సామ్రాజ్యసభయందు వార్షికాగు నేనాని దానిని. ప్రతి దొమనియనుకు స్వాతంత్ర్యముగ పనిజేయుటకు అధికార ముండవలెననియు, సార్వభౌమంతరకు సహకారముతో పని జేయవలెననియు ఆదికే వార్షికాగు నేనాని జెప్పెను.

సకడే ప్రైముప్రతికలు

సార్వభౌముని బిరుదములను మార్పులకు కావలసినవి కొంతవర కవసర ముచున్నవి. సమద్రమానల నున్న దొమని యనుల ప్రతిపత్తిని విల్లండ్సు అనుభవించుచున్నదని దీనివలన విశదముచున్న దనుచున్నది.

ఈసంవత్సరము సామ్రాజ్యసభ చారిత్రమున చాలముఖ్యమైనది. ఎక్కువ సమాచారము ఏర్పడినది. ఈవారములో సభ ముగియుచున్నది. ప్రధానామాత్యు లింటికిగనున్నారు. ఇన్నాళ్లు స్వదేశమును విడిచి వచ్చినందులకు తమసంకల్పము చాల నెరవేరని నిండు మనసుతో తమదేశముల కేగుచున్నారని సకాశే అభ్యర్థనపత్రిక దెలుపుచున్నది.

ఇకముందు జరుగబోవు సామ్రాజ్యసభలు ఇంతఫలవంతముగను సామ్యముగను జరుగుచో సామ్రాజ్యమునకు భయముండదని సకాశే ప్రయ్యసపత్రిక వాదించుచున్నది.

డెయిలీ టెలిగ్రాఫు

బ్రిటిషు, డొమినియను ప్రభుత్వములకు ప్రత్యక్షముగ అధికారహాపేజా ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల సేర్పాటుకేయు మార్గమును ఏర్పాటుకేయలేదు. బ్రిటిషును అత్యంత పరిష్కారమునుగూర్చి ఏమియు ఇదమితము నిర్వచించలేదు. నితే దికము విదేశాంగవిధానమును, గూర్చి అయిన లోకశాస్త్ర బిడంబడికలో ఉన్న సంగతులనువచ్చి క్రొత్తవాటి సేమయు తెప్పలేదు. డొమినియను గవర్నరు జనరలు ప్రతిపత్తి త్వరితముగ నిర్ణయించిన గాని రాజ్యాంగవిధానమున తొందరలు గలగును. అసాయము వాటిలను. జరుగు విషయమై అలశ్యముకేసిన ప్రమాదము ఉప్పొంగును. రాజ్యాంగవిధానము సమకూర్చకేసితి మునుచు తునకు దేనిని నిష్కర్షక పరిష్కారము చేయలేదనుచున్నది.

డెయిలీ న్యూస్పత్రిక

అంతర్జాతీయ సందర్భము కమిటీనివేదికము చాల ముఖ్యమైనదిగొప్పదనుచున్నది. బ్రిటను కామన్వెల్త్ జాతులన్నిటికిని నిష్పందియముగ సమానప్రతిపత్తి ఇచ్చిరి. కాని మరింత ఎక్కువ వికృత బలము ఏర్పడినది. ఇంగ్లీషులు ప్రభుత్వముగొడవనే ఎక్కువకేరదట. అనితేకమును ఇక నెంతమాత్రము తలదెట్టకుండురు గాక యనుచున్నది.

చేసిన దేదియు లేదు

మునుపెట్టున్నదో ఇప్పుడుగూడ పరిస్థితులులేరున్నవి. ఇదంతయు సార్వజన సేవానిని తృప్తిపరుచుటకే జరిగెను. కాని నిజముజేప్పవలెనన్న సామ్రాజ్యసభ ఈపర్యాయము ఏమియు సాధించలేదని తెప్పనగు సామ్రాజ్యనిషయములనుగూర్చి. జరుగవలసిన సంగతి అట్టిదే. సభ జయప్రథముగా కుండుటకు ఇదే అడ్డంకియని డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్ పత్రిక దెలుపుచున్నది.

ప్రయ్యసపత్రిక

అతి దైర్ఘ్యముతోనూ, సమగ్రముగనూ, అతిసూక్ష్మముగనూ నిశ్చయమున్నదనుచున్నది. కాని క్రొత్తసంగతులు లేవు. ప్రాంతాటి నే దెలుపుచున్నది.

డెయిలీ క్రానికలు పత్రికలు

ఈ నివేదిక దివ్యమైన దనుచున్నది. సమాచారము చే సామ్రాజ్య మెంతయు బలపడుచున్న దనుచున్నది. ప్రస్తుతము గ్రేటుబ్రిటను డొమినియనులకు తెగకుండ బాధించు సంబంధములను పరిష్కరించుండే అంతర్జాతీయ సందర్భముల కమిటీవారు తప్పించుకొనిరని డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక దెలుపుచున్నది.

డెయిలీ టెలిగ్రాఫు

అంతర్జాతీయ సందర్భముల కమిటీ నివేదికయందు అంతర్జాతీయ విధానము, సామ్రాజ్యములో స్వపరిపాలన ము గల రాజ్యము లన్నిటి యభిప్రాయములను జొర్రుగనుచున్నది. జాతీయస్వాభ్యంత్ర్య మన నెదియో ఇప్పుడు నిర్వచించబడెనట.

మాంఛెస్టరు గార్డియన్

సామ్రాజ్యములో రాజ్యము లన్నియు ఒకేరాజు క్రింద యుండి ఎవరిమీటకు వారు స్వతంత్రముగ నుండునట్లుల ఏర్పడినవనుచున్నది.

'మార్నింగు పోస్టు'

డొమినియనులకు తమ ప్రతిపత్తినిగూర్చి భయపడు సం దేశములు నివారణ అయినవనుచున్నది. ప్రతిపత్తిలో అనుమానరలేదు. ఏదైన అనుమాన ప్రతిపత్తియను నీయనుచుచో దానిని నిలబెట్టు యుద్ధేక్షలు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు లేదు. సామ్రాజ్యసభగారి యుద్ధేక్షలు నమలుజరుపుటకు ఎవరిలో యంతరము లేదు.

రాజా క్రొత్తవిధమును గూర్చి ప్రస్తావించుచు ప్రాతి కేరుడులలో నున్నవారులే యుండుట లాభములేదనుచున్నది. సిద్ధాంతముప్రకారము గవర్నరు జనరలు ఎప్పుడును రాజ్యపరి నిధిగ యున్నాడు గాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వప్రతినిధిగా డనుచున్నది. ఇది ఎట్లు వర్తించునో జూడవలసియున్నది.

బ్రిటిషును అత్యంత పరిష్కారమును అభికారమును గూర్చియు వర్తక సాకాశ్యపార కానములను ప్రత్యేకముగ ఒకకమిషను విచారించుటకు ప్రత్యేకించిరి.

ప్రొచిపత్రికల భయము

అంతర్జాతీయ సందర్భముల కమిటీ నివేదికయందు అంతర్జాతీయ విధానము, సామ్రాజ్యములో స్వపరిపాలన ము గల రాజ్యము లన్నిటి యభిప్రాయములను జొర్రుగనుచున్నది. జాతీయస్వాభ్యంత్ర్య మన నెదియో ఇప్పుడు నిర్వచించబడెనట.

న్యూజిలండు ఇంకను ఒకలహాయ ౫౬౦౦౦ రెను. తాము జపాను భయమును మాన్యుకొనలేమని భయపడుచున్నవనియు లీ జర్నలుప్రతీక దెలుపుచున్నది. మాతనపరిస్థితులు మరింత విదేశీయులకు ప్రోత్సహ మొసగుననియు ఇదివరకే డొమినియనులకు విదేశీసలహాయ లో నైననియు ఇప్పుడు మరింత ఎక్కువ అవకాశ మున్నదినియు గాలో యు పత్రిక దెలుపుచున్నది.

ఈ ఏర్పాటులు విదేశాంగవిధానమునకు మంచిది గావని ఈశాస్త్ర ప్యాసిమపత్రికలో ప్రాయమున్నది. ఎప్పుడో ప్రమాదము రావచ్చును. దానిని రాకుండ నివారించుకొనవలె ననుచున్నది.

అమెరికా కత్రికాభిప్రాయములు

బ్రిటిషు అంతర్జాతీయ సందర్భముల మార్పులకు పత్రిక గలన్నియు చాలవరకు హర్షించినవి. క్రొత్త సామ్రాజ్యమును ఏర్పరుచుటచే గ్రేటుబ్రిటనుకు నష్టముండదనుచున్నది. మూడవ జార్జి ప్రభుత్వమునకు పంచమ జార్జి ప్రభుత్వమునకున్న వివేక మున్నచో యునైటెడ్ స్టేట్స్ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించుట కవిషయము యుండెడిదిగాదు. బ్రిటిషు కామన్వెల్త్ యునైటెడ్ స్టేట్స్ గూడ ఒక భాగముగనుండెడినది వాషింగ్టన్ పాస్టు పత్రిక దెలుపుచున్నది. స్వాతంత్ర్యమునే నిరాకరించిరని గ్రేటు బ్రిటనుతో డొమినియనులు సంబంధములను తెగతెంపుటకేసి కొనియుండెడివా రనుచున్నది.

వైమానిక ప్రచారము

ఈగ్రీ, నవం 22:—సామ్రాజ్యసభ కడపటి సమావేశము లేవు మధ్యాహ్నము జరుగును. సాయంత్రమునకు సభాకార్య క్రమవిమర్శనము ఎంతయు ప్రకటించెదరు.

సామ్రాజ్య వైమానిక ప్రచారక కమిటీ నివేదికమును గూడ అంగీకరించిరి. దీనిని త్వరితముగ అమలుజరిపిన రాజకీయ వాణిజ్యలాభము తెచ్చియో గలవని గ్రహించిరి. 1928-29 లో వైమానిక ప్రదర్శనములు జరుగును. వాటి సౌకర్యార్థము వైమానికాకాశములను నెలకొల్పవలె సమచున్నారని. కార్లెంట్టులో రెండవ వైమానికాకాశమును గట్టవలె సమచున్నారు.

రెండు మాడు సంవత్సరములలో సామ్రాజ్య వైమానిక సభను జరుపవలెనని నూచించిరి.

ఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా, సింగపూరులలో వైమానిక ప్రచారము బాగున్నదని సంతృప్తి కనబరచిరి.

ఆస్ట్రేలియా హెచ్చరిక

మెల్బోర్న్, నవం 21:—డొమినియనులను గ్రేటు బ్రిటనుతో సమాన ప్రతిపత్తిగ సేర్పరచినందులకు పెడరలువర్గ మువారు సంకల్పపైరి. కాని దీనివలన క్రొత్తసందర్భములు, బాధ్యతలు తలపెట్టవలసినవి చేతిగాదు హెచ్చరించుచున్నారు. విదేశీ శిములందు డొమినియను పరిస్థితులను బాగ్రతగ కనిపెట్టుచున్నారు. మనకు వ్యక్తిత్వమున్నను మనమందరము బ్రిటిషువారుమగనే యుండి కానములను మన్నించి పాలించబడెద మనిరి. సమాన ప్రతిపత్తి సామ్రాజ్యములో నే గాని ఒడంబడికలను కేసి కొను అధికారముగల ప్రభుత్వములతో సమానప్రతిపత్తిగాని హెరాలు పత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. అంతర్జాతీయ ప్రతి పత్తిలోనూడ సమాన ప్రతిపత్తి గాదనుచున్నది.

డొమినియనులను సామ్రాజ్యములో కేర్పినంతమాత్రాన చిహ్నగ నుండవచ్చును గాని ప్రమాదము లేవనిరి. ఇచ్చిపుచ్చు కొను సిద్ధాంతమును గుర్తించితిమేని అంతయు సమ్యముగజరుగు ననియు భయములేదనియు మెల్బోర్న్ ఏబిపత్రిక వాదించుచున్నది.

ప్రెంచివారి భయములు

ప్యారిస్, నవం 21:—సామ్రాజ్య సంబంధములకమిటీ నివేదిక సిఫార్సులచేత వేర్యరు డొమినియనులకు పోటీపడు నేమో యని ప్రయ్యసపత్రిక దెలుపుచున్నది. దానివలన ముఖ్యము సామ్రాజ్యవైతిక వికృతకు భంగము గలుగుననుచున్నది.

భావిసామ్రాజ్య వికృత కిది చాల కుభనూచక మనుచున్నది. డెయిలీ న్యూస్పత్రిక.

ఇంతకుముందు ఏసామ్రాజ్యసభయు ఇట్టివికృతను కేహర్ప లేదని బ్రూకుగారనుచున్నారు. సామ్రాజ్యపువాది స్థిరముగ నిలబడినది. ప్రజలసౌఖ్యమును, వికృత్యమును ఆర్థిక పునర్ నిర్మాణమును నిభివృద్ధికేయననిరి.

ఇరాకు మంత్రివర్గము

బగ్దాదు, జనవరి 21:—నామమాత్రము సంయుక్త మంత్రివర్గమును బాపరుపాపాగారు ఏర్పాటుకేయగలిగి ఇన్నాళ్లు.

తమవిధానమునకు భిన్నముగ క్రొత్తమంత్రివర్గమువారు ప్రవర్తించియేదెల, తమప్రాతినిధ్యము కొనినంతకన్నకు, క్రొత్తమంత్రివర్గమునకు తోడ్పడెదమని మేజరుపార్టీ వారు నుడిచిరి. బాఖుపాపాగారు ప్రధానామాత్యుడుగను విదేశాంగ మంత్రిగానుండురు.

ఆర్థికమంత్రి:—మూకొపాపాగారు దేశీయమంత్రి, రక్షకు అలీలాహిగాదు న్యాయకాళామూఖ్యు. రావుబాదిర్ గాదు రక్షకమంత్రి, మరీపాపాగారు ఈ మంత్రివర్గము అందరి ఇస్లామమును విడిచినది బాఖుపాపాగారు వివేకముననున్నాడు.

బొగ్గుపరిస్థితులు

ఈగ్రీ, నవం 20:—అయాప్రదేశములందున్న బొగ్గు యజమానులతో జిల్లాలు రాయబారములు జరుపుటకు గనుల పనివాండ్రునెనిధి సభవారు దెలియజేసిరి. దానివలన జాతీయ పరిష్కారమును వదులుకొనిరని తెలుచున్నది. కాని అంత్య పరిష్కారముగ జిల్లాలు ఒడంబడికను కేసికొనరాదని ప్రతినిధి సభవారు దెలియజేసిరి. జిల్లాసంఘములు యజమానులతో ఎట్లు రాయబారములను సల్పవలెను. గనులపనివాండ్రు కార్య నిర్వాహకపర్గమువారు అలోచించుచున్నారు.

నాటింగుహం బొగ్గుయజమానుల ఒడంబడిక

లండన్, నవం 20:—నాటింగుహం బొగ్గుయజమానులను, గనుల యజమానులను అయిదు సంవత్సరములు ఒడంబడికను కేసికొనిరి. జిల్లావేతనములసంఘము సేర్పాటు కేయవలెననిరి ఇందులో యజమానుల ప్రతినిధులును, పనివాండ్రు ప్రతినిధులును సమానముగ నుండవలెనట. పారిశ్రామిక ఫలితము లనుబట్టి వేతనములను ఈసంఘాద్ధ్యుడై నిర్ణయించవలె ననుచున్నారు.

ఈప్రకారము ఇతరజిల్లాలందుగూడ జరుగవచ్చు ననుకొనుచున్నారు.

షేక్సుపియరు స్మార్క చిహ్నమునిమిత్తము గైక్వారు మహారాజు 50 పానులను బంపెను.

నోరెలు బహుమతి సామ్యము తానే దీసికొని తాననుకొన్నట్లు న్యాయకాస్త్రాక్షేపణలు లేకుండ ఆసామ్యము బర్నార్డు మెగారే నిధికి కేర్పరదట.

నికరగ్యా చిహ్నములు

విప్లవకారులను తగుముట

మనీస్టా, నవం 21:—విప్లవకారులు గౌరవాలాకు పయన మునుచున్నారు. లిబరలు ప్రభుత్వము నెలకొల్పుటకు నికర గ్యా వైప్లవకారులు దీసికొనెదమని బోవుచున్నారు. యునైటెడ్ స్టేట్స్ యుద్ధసౌక విప్లవకారులను గ్రేసియాన్ ఆగ్రమునకు తరీమెను.

ఇటలీరక్షణము

రోము, నవం 20:—ప్రభుత్వమునకు అధ్యక్షులనువారిని అనగా ప్రధానలను జంప యత్నించువారిని ఉరిదీయుటకు ఇటలీ పార్లమెంటు బిల్లును ఆమోదించిరి. కాకేషీని దీర్చుకొనక కఠినముగ న్యాయమునే పరిపాలించుటకును ఈకానములను అమలు జరుపుటకును ప్రత్యేక న్యాయస్థానమును నియమించెదనని ముస్సోలినీ గారు దెలియజేసిరి.

కమ్యూనిస్టుల అలజడి

ప్రాచ్యదేశ ప్రచారము

ఈగ్రీ, నవం 21:—జనాలో ఇటీవల జరిగిన అల్లరులచే అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టుల తమదృష్టిని దెచ్చి ఈస్టిండిసులపై నిగిడించిరి. బ్రిట తమప్రచారమునకు ఎక్కువ అవకాశముండునట. దచ్చి ఈస్టిండిసులో సామ్రాజ్య భిభత్సమునుగూర్చి సభలను కేయవలెనని కార్మికులందరికిని ఉత్తప్తజేసిరి. దేశమునుండి దచ్చినేన లన్నిటిని మరలించునట్లుల కేయవలెననిరి.

చీనాలో పక్షితులను తమకు లాభముగ వినియోగించుకొనుటకు మార్గముల నెరయటకు కమ్యూనిస్టుల కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు లేపునూడి చచ్చించెదరు. ఇదివరకు ఒకగ్రేటు బ్రిటను జపానువీధిదేశ కమ్యూనిస్టులు తమదృష్టిని ప్రసరింపజేసిరియు ఇప్పుడు సామ్రాజ్యకాంక్షగలవారి అందరిపైతమ దృష్టిని ప్రసాదింపజేయుచున్నామని సోవియటు పత్రికలు దెలుపుచున్నది.

సామ్రాజ్య మ్యాండేటులు

ఈగ్రీ, నవం 20:—గ్రేటుబ్రిటను, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలండు, దక్షిణ ఆఫ్రికాప్రభుత్వములవారు మ్యాండేలురాష్ట్రములవారింకను నివేదికములనుగూర్చి తమయభిప్రాయములను దెలుపుచు విజ్ఞప్తిని వసుర్పించిరి, దానిని ప్రకటించిరి.

జాతిసమితి సలహాసంఘమువారు మ్యాండేలు పాలన రాష్ట్రములందున్న అర్జీ దారులకుగాని అట్టిప్రజలతరపున ప్రతి నిధులుగ వచ్చినవారికిగాని దర్శనమియరాదని విజ్ఞప్తియందుగట్టిగ దెలిపిరి.

మ్యాండేలీ కమిషను వారిపని ఎంతయు కొనియాడిరి.

ఇండియను క రెస్సీ కమిషను

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

నవం 28:—ఇండియన్ క రెస్సీ కమిషను నివేదికను తర్జిమలు కలకాత్ నియమలెనిని ల్యాబురరీకా రడుగ భారత సామ్రాజ్యకలలో తర్జుమిగిన విదర, ఇజుగుడ గాకలెనన్న కో జరుగునని కార్మికులకు ప్రత్యక్షము నిచ్చిరి.

హెన్రీరాకొమరుడు

కొండనాలుక చికిత్స

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవం 25:—కొండనాలుక చికిత్సకు హెన్రీ రాకొమరుగారి శస్త్రచికిత్స యొక్కరి, ఆంగ్లమును గాంచుచున్నారు.

ప్రేరీ-బిటిషు రాయబారులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

కాన్స్టాంటినోపల్, నవం 28:—సర్ హెన్రీరాకొమరు, సర్ జార్జ్ కార్లెట్ బిటిషు రాయబారులు ఆంగ్లరాష్ట్ర ప్రత్యేకతంతి, బిటిషు వాషింగ్టన్ జూనియర్, పిదప ముస్తాఫా కెమాలుపాషా గారు టర్కీ బిటిషు రాయబారులు ఆంగ్లరాష్ట్రం చిరి.

సెనో బెలియను తగవు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

బ్రుస్సెల్స్, నవం 23:—సెనో బెలియను తగవుగూర్చి జేయు రాజీనామా సంకీర్ణించ బాలకుని చీనావారు బెలియం ప్రభుత్వమునకు తెలుపబడిరి. 1835 సంవత్సరపు ఒడంబడికను హెన్రీరాకొమరు డెలియజేసెదరు. చీనావారు హెన్రీరాకొమరు అధికారము సంకీర్ణించుటచే బెలియం ప్రభుత్వమువారు హెన్రీరాకొమరు డెలియజేసెదరు. హెన్రీరాకొమరు తీర్మానము తేలువరకు తనవాక్కును భంగములేకుండ జేయవలెనని బెలియం ప్రభుత్వముగారును, ఇట్లు జేసినంతమాత్రాన ఒడంబడికను వాదించుటకు స్నేహభావముతో రాయబారులను జరుపుటకు ఆభ్యంతర ముండదునున్నాడు.

దక్షిణ ఆఫ్రికా ఇండియను

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవం 22:—కేపుటవునులో జరుగనున్న కొండనేలను సమాజమునకు భారత రాయబారులను దక్షిణ ఆఫ్రికా ఇండియను కాంగ్రెసునకు ప్రాతినిధ్యము నీయవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వారికి డెలియజేసినది కామన్వెల్త్ లో విలంబము ప్రభుత్వ కామన్వెల్త్ లో స్కూరు గారికి డెలియజేసిరి. కాంగ్రెసు సమాజము ఇండియా ప్రభుత్వము దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారిద్దరికీ ఈ సమాజమునకు ప్రాతినిధ్యము నీయవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వము డెలియజేసెను. కాని కాంగ్రెసువారేమైన డెలియజేయకున్నచో ఆసంగతులను వినుటకు ఆభ్యంతరములేదని ఇండియా ప్రభుత్వము డెలియజేసెనది.

యూనియను రాయబారులగ మేడియో త్వరలో దక్షిణ ఆఫ్రికాలో ప్రకటించబడునని ఆమెగారు పురుగునికి ప్రత్యక్షము నిచ్చెరి.

భారత నూతన రాష్ట్రీయ

శాసనసభలు

శ్రీలను ప్రభుత్వమువారు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవం 22:—నూతన భారతరాష్ట్ర శాసనసభలను సామ్రాజ్య శాసనసభలను ఇండియా ప్రభుత్వము వారు శ్రీలను సభ్యులందఱుగ నియమించ నడేశించిరాయని లారెన్సు కన్యాయుడుగ డెలియజేసెనది. ఇట్లుగాని రాష్ట్రీయ గవర్నరులు ఇట్లుగో గూడుకొన్నదనియు, వారి యుద్ధేత్యము తెలియజేసెనదియు విలంబము ప్రభుత్వ డెలియజేసెనది.

సామ్రాజ్యసభ

అంత్యసమావేశము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవం 22:—సామ్రాజ్యసభ కడపటి సమావేశము లేపు ముగియినది. గూడుకు, తరువాత కడపటి కార్యక్రమములను పూర్తి ప్రకటించెను.

రామారు కవిచంద్రుడు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

బుకారెస్ట్, నవం 22:—రామారురాజుగారి వింగారిగి కాన్స్టాంటినోపల్కు బయలుదేరి రామారు కవిచంద్రుడు.

బిటిషుజాతి ప్రజలు

నమోదుజేసికొన సౌకర్యములు

లండన్, నవం 22:—1928 సం॥ వారు బిటిషు జాతి నిర్ణయమునుగూర్చి చేసిన తీర్మానమును ఆములు జరుపుటకు నేషనల్ బిటిషు సమరణ జేయవలెననిరి.

యూనములో విదేశములందు బిటిషు తరీఖలకు బుట్టిన సంతానము, మూడవతరము తాలూకు పిల్లలను బిటిషు జాతి పిల్లలుగ నమోదు జేసికొనుటకు సౌకర్యముల నేర్పాటు జేయవలెననిరి. విదేశములందు జన్మించిన యిండ్లవారమువారి పిల్లలను గూడ నమోదు జేసికొనుటకు విలును గలగజేయవలెననిరి.

మరికొన్ని ఏర్పాటులను జేయవలెననిరి. 1917 లో లండను నగరమున క్యవనాయ పరిశోధకపథము నంపవలెనట.

నారిమకగారి విజయము

నకలత్వాలాగారి అభినందనములు

లండన్, నవం 19:—మాతృదేశ విముక్తికై నివ్యముగ పోరుచున్న నారిమకగారికిని ఇతర పార్టీ స్వరాజ్యవాదులకును మృదయపూర్వముగ అభినందనల నిర్వహించుచున్నాడను. అలసాదు అతివాదులని పేరుగాంచి పోరు సన్నిధునకును, నులివి, విశ్వాసమును గడించిన దానాభాయి, పెటోజిమ, మెహతా, వాచాగార్ల ప్రతిష్టలను నిలబెట్టునెను. మితవాదులకు పార్టీ రాజకీయ జేత్రము పార్టీ సంఘమును అనుమానముతో జూచుట కవకాశ మిచ్చినది సకలత్వాలాగారు నారిమకగారికి తంతి నంపెరి.

సర్ జార్జ్ బుకానానగారి భార్య దక్షిణ ఆమెరికాకు పోవుచు మార్గమునకును చరిపోయెను.

కార్మిక పార్లమెంటు సభ్యులకు జరిమానా

లండన్, నవం 22:—పార్లమెంటులో కార్మిక సభ్యుడుగనున్న కర్గుడుడగారు ఎనార్లెస్ నిబంధనల నల్లఁబించి రని 25 పానులు జరిమానా జేసిరి.

డెయిలీ, క్రానికల్ ప్రతికలందు లాయడ్ బార్లిగారి కున్న పాటలను విక్రయించెరి.

రిపబ్లికను వార్తాపత్రికలపై దాడి

లండన్, నవం 22:—సాయుధులై శ్రీప్రీటుగూడ చారులుకేమనల ఎమర్సన్ ఆప్టుకింద రిపబ్లికను వార్తాపత్రికలపై దాడినట్లు ఇప్పటి ప్రతికలనుగోచరమైరి. రిపబ్లికను శ్రీప్రీటుగూడ ప్రధాన కార్యాలయముగూడ పరిశోధించెరి. ఇట్లెల కొలను మట్టకొని 50 మందిని అరెస్టుజేసిరి.

కెయిజరుకు శ్రీప్రముగ పడినెను పట్టుటచే తిరుగరాద నియు మంచముమీదనే పడంబెనె సని వైద్యులు సలహా నిచ్చెట.

ఇంగ్లండులో తుపాను

నౌకలనప్రము

రగ్జి, నవం 22:—గ్రేట్ బ్రిటనుమీదుగ తుపాను విడెను. చాలవరకు నౌకలు గట్టుకు కొట్టుకుపోయెను.

కొన్ని నౌకలను నడిపముద్రమున చదలికెట్టి ఆలెలను విడ వాడిరి. అందులో నిన్ను వారి నెటులనో గాపాడగల్గెరి.

గనులపనివాండుపనిలో

ప్రవేశించుట

రగ్జి, నవం 22:—చేలకొండి గనులపనివాండు జిల్లాపరిమార్చునకెదురుమాడక తక్షణము పనిలో ప్రవేశించుచున్నార. గనులు మరల ప్రారంభించి పనిచేయుచున్నవని డెలియజేసెను. నేకు 11007 మంది ఎక్కువగవచ్చెరట. మొత్తము 89081 మంది పనిచేయుచున్నార.

చీనాలో జాతీయ ప్రభుత్వము

చాంగ్ క్విన్ గారి ఆత

లండన్, నవం 22:—క్యాంటన్, పెంకయాంగు నేనలకు ప్రత్యేకముగ ప్రతిపాల రెడీ నేనాధికారిను చాంగ్ క్విన్ గారు చర్యార్థి కామరంపించెరి.

దక్షిణనేనకు ఓడించి జాతీయప్రభుత్వము నేర్పాటు జేయుటకు చాంగ్ క్విన్ గారు ఆశించుచున్నార. అన్నిటికిని తానే బాధ్యతను వహించునట.

భారతపాలీసుదళము

ఎక్కువజేతము లీయవలెననుట

లండన్, నవం 23:—భారతపాలీసు లంచగొండితనమును శ్రీ కె.ఐ. మాంచెట్టు గార్డియనుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. భారతసంఘములో లంచమునిచ్చు అలవాటు నాటుకొన్నది. భారతపాలీసుదళము లంచములనిచ్చువారిని నిషేధించి లంచమునకు లోబడకుండనంతవరకు పాలీసుకాళుషమును సంస్కరణములను జేయరాని పంజాబుకమిటీ తీర్మానము బాగులేదు.

భారతపాలీసు కాళుషాన్ని బీకిని మంచికీతములనిచ్చుట అనవరము. దీనికి ఇండియా సామ్య నియ్యటకు వెనుకాడెనేని విచారకరముగ నుండును. పాలీసుకాళు ఇంకను స్వాధ్యక్షమునకు చేధనకు నీయకున్న విచారకరమును పరిశీలన లేర్పడును.

ఇండోరు మహారాజాను (బుద్ధివంతు) ఆమెరికాకు రానియవచ్చునాయని కేకించుచున్నది ఆమెరికాకు ప్రతికూల. దీనికి నీతిబాహ్యుతయే కారణమునున్నాడు.

సామ్రాజ్యసభ సూచనలు

అల్పసంఖ్య పరిశీతులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవం 23:—ప్రధానా మాత్యుడు క్రెయిగుగారు ఆరిక కార్మికమంత్రులతో తక్షణము లండనుకేగి సామ్రాజ్యసభలో జేసిన ఏర్పాటులచే అల్పసంఖ్య పరిశీతులను గూర్చి బిటిషు ప్రభుత్వమునకు తెలుపవలెనని ఉత్తర విధ్వండు మంత్రులగువారు నిర్ణయించెరి.

చీనాపరిశీతులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

పీకింగ్, నవం 23:—క్యాంటన్ నేనాధికారి చాంగ్ కుయిషేనుగారు ఇట్లు డెలియజుచున్నార. చీనాదేశ పరిపాలనములో విదేశీయులెంతమాత్రము జోక్యము కలగజేసికొనరాదు. విదేశీయు టాడంబడిక అన్నిటిని రద్దుజేయవలెను. చీనాలోనేగాక ఇతరదేశములందుగూడ సామ్రాజ్య కాంక్షను కూల్చవలెను. కొన్ని నెలలలో చీనారాజు దానిని పూచంగకు మార్చెదరు. ఇవట పోవియలు ప్రభుత్వమువంటిది ఏర్పడును. ఏదేశమైనను తనదరిపాదుల కావల రాష్ట్రమును గర్హియున్నచో అత్యుచి సామ్రాజ్యకాంక్ష యసించుకొనును. పీకింగ్ విధి శీఘ్రము పెంకునెగుగారికి సహకారము కల్పించునాడు. క్యాంటన్ వారికి క్రైస్తవసభలను కోపముగాని అక్షేపముగానిలేదు. మతభేదముల ప్రసక్తి ఆక్రమలేదు వారి కడ్డురాదు. విదేశీయులనుండి కష్టమును పరిశీలనాధికారమును తీసి జేయుచు కష్టము పరివాడం యూనియనువారు హ్యంగ్ నుండి తెలుపుచున్నార.

జర్మనీ విదేశాంగ విధానము

మిత్రముండలి సైనిక పరిశీలకసంఘమును

తీసివేయ వలెననుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

డాక్టర్ స్ట్రెన్జ్ గారి యభిప్రాయము

బెర్లిన్, నవం 23:—జర్మనీ విదేశాంగ విధానమును చర్చించుచు డాక్టర్ స్ట్రెన్జ్ గారిట్లు నుడివిరి. మిత్రముండలి సైనిక పరిశీలక సంఘమును ఏ తీర్మానమునకు మేర్పడనలగు జర్మనలు చేయవలసినవాటినిన్నిటినికీ తమ బాధ్యతను నిర్వహించెరి. అందుచే విదేశాంగ ప్రభుత్వము వారు ఈవిషయమై అముజరుపుటకు ప్రయత్నించవలెను. జాతీయసంఘములు హద్దుమీరకుండ జేయుటకు ప్రయత్నించెరి. రివిస్ట్రాక్షను, జాతీయసంఘములకు సంబంధములేకుండ చేసెదమనిరి. సాధుప్రదేశమును ఆరిక సదుపాయమును మేము కలగజేసెందులకు జర్మనీ కిచ్చివేయుటకును. ఆకనుగ ప్రదేశములను క్రైస్తవముగ భారీ సేయుటకును అంతి నిర్వహించ రానికష్టములులేవు. కాని రెండరిజాలలో ఆంట్రిబ్లిన్నాగ్ ప్రాయములను సమన్వయించుకొని సభ్యుల కేర్పరుచుట కష్టము జరగనివని.

96 నేత్రవ్యాధులందు

కడపటి 6 తప్ప మిగిలిన వన్నియు శస్త్రచికిత్సలేకనే బాగుచేయుటకును. పూర్తి వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

భాస్కర అండ్ సన్

219, టంకశాలపేథి, మద్రాసు.

(చ. నెం. 8118)

కార్యకర్తలు:—గురువారం 25 వ తేదీ 8-30 గ
సెనంబూరు కార్యకర్తలను బి. శివరావుగారు ఎం. ఎ. ఉప
వ్యవహరించెదరు.

వి. ఎల్. శాస్త్రిగారు:—వి. ఎల్. శాస్త్రిగారు
బి. ఏ., తిరునల్లకేణి, మదరాసు, సెనేటు అధ్యక్షిగ
నిలచుచున్నారు.

ఆంధ్ర సెనేటునకు—ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున
సెనేటునకు బెజవాడ మ్యాజియంహాలులో డిశంబరు 19 వ
తేదీ ఉదయం 8 గం. జరుగును.

బాలికాపాఠశాల:—చింతాడ్రీపేటలో కలవల
కన్నయ్యచెట్టి బాలికాపాఠశాల 60 వార్షికోత్సవము రేపు 5 గ.
సం 8 గ., అయ్యమడకపేటయందు జరుగును. కె. వి. రంగస్వా
మిఅయ్యగారు అధ్యక్షత వహింతురు.

దివ్యజ్ఞానసమాజము:—ఈ నగరములో దివ్య
జ్ఞానసమాజములనసమిష్టిగ పరశువారం పార్వతీభవనమందు
28 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గ. జరుగును. సి. వి. కృష్ణస్వా
మి అయ్యగారు దివ్యజ్ఞానమతముగూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

శాసనసభ్యులు: పొరబాటు:—మదరాసు శా
సనసభ్యుల పట్టికలో స్వతంత్రసభ్యులకింద బెజవాడ రామచంద్ర
రాజుగారి యందుబటు బహు బెజవాడ సుందరరామ
రాజుగారు అని పొరబాటుబడెను. దీనినిచదువరులు గమనింప
ప్రార్థితులు.

రాకపోకలు:—సి. ఆర్. రాజుగారు బెజవాడకు, పి
టి. శ్రీనివాసాచారిగారు మెట్టూరునకు నిన్నరాత్రిబోయిరి.
విలియము మోలసీగారు. యాతరు తూర్పుకాళి శే
నేజరుగారు నిన్న బొంబాయినుండి మదరాసువచ్చి రాత్రి కొ
లంబోమిడుగ ఇంట్లాండుబోయిరి.

మరణసంఖ్య:—నవంబరు 20 వ తేదీలో అంతమయ్యే
వారమునందు మలేరియావలన 25 గురు, కాలాహూరువలన 1
రు, జ్వరమువలన 1 రు, యితర జ్వరమువలన 21 రు చనిపోయిరి.
మరణసంఖ్య సాలనకు చెయ్యిమందికి 44. 2 చొ॥ యుండెను.
అంతకు ముందువారము 45. 2 చొ॥ యుండెను. నిరుడివాళము
నందు 45. 8 చొ॥ యుండెను.

గవర్నరు కుమార్తె వివాహము:—గవర్నరు
కుమార్తె సిసిలీగోపనగారిని ఇ. బి. పోర్ట్ లుగారికిచ్చి 27 వ
తేదీ శనివారము పెంట్టుబార్ని చర్చిలో వివాహముజేయుదురు.
వధూవరులు గింజిలో 2 రోజులు గడిపి భూపాలురాజున కతి
ధులుగా వారమురోజులుండి డిశం 9 తేదీ కలకత్తాబోయి రెం
డురోజులుండి కిష్టమునువరకు రంగంలో గవర్నరుగారింట నుం
దురు. అచ్చట డిశంబరు 30 వ తేదీన మదరాసు గవర్నరుగారు
భార్యతో గలసి ఇంట్లాండు బోయెదరు.

వాలంటీరులపై కేసు

సీతాపతిశాయుడు, మరి 6 గురు కాలగను వాలంటీ
రులు 150 మంది జనముతో ఉత్సవము లేవదీసి రస్తాకడ్డువచ్చి
పోలీసు కమిషనరు ఉత్తరువులకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించిరిని
ఎలిఫింటుగేటు పోలీసువారు తెచ్చినకేసు జార్జిటవును పోలీసు
కోర్టు మేజిస్ట్రేటుగారు విచారింబిరి.

డిప్టీకమిషనరు ఎఫ్. రామానుజయ్యగారు ప్రాసిక్యూ
షనుతరపుపాత్రము వేసిరి. ఎన్నికలన ప్రచారము సభలవ
యిబృందకలుగుచున్నట్లు అనేక అడ్డెలు తనకు వచ్చినవని
రి. ప్రతివాదపక్షము వకీలుకమిషనరుగారి ఉత్తరువు జాలయ
లో ఒసంగబడెననియు, అది ఎల్ల కాలముండవలసినది కాదని
యు, వాలంటీరులకు అక్షరజ్ఞానములేదనియు పత్రికలలో పూ
ర్వమెన్నడో ప్రకటింపబడిన ఉత్తరువు యింకను అమలు
భున్నట్లు వారికి తెలియదనియు వాదించెను. ప్రాసిక్యూషను
వకీలు విరుద్ధముగ వాదించెను. తీర్పు నిలుపుకేసిరి.

మీబిడ్డలకు క్వాకరు ఓట్లను యిమ్ముడు

ప్రతిదినము క్వాకరు ఓట్లనిచ్చిన, అవి మీబిడ్డలకు లాభకరమైన ఆహా
రము. అది వారి మాంసకండను వృద్ధిజేయును, ఎముకలను బల
పరుచును, పుష్టికరమైనట్టియు, ఆరోగ్యకరమైనట్టి కేరముల చాలవరకు
సహజముగా ఇందులో సంపూర్ణారోగ్యము, ఆహారము, బలముకలదు
క్వాకరు ఓట్లు రుచికరమైనది, తయారుచేయుట సులభము, జీర్ణ సగుట
సలభము, సేవానునకు ఉత్తమ కలగనీయును.

ఇనాముగా పంపబడు మా ఆరోగ్య పుస్తకమునకు వ్రాయును,
బిడ్డలను పెంచుట, బిడ్డలకిమ్మ ఆహారము తయారుచేయువిధము, మొదల.
నవి అందులో గలవు. (2595) (692)

Address: Representatives.—MULLER & PHIPPS (India), Lt
Calcutta Bombay Madras Karachi Rangoon.

Quaker Oats

క్వాకరు ఓట్లు చేతితో తాకబడుట లేదు.

యాకూబు హుసేను గారు

మహమ్మదీయసభకు అధ్యక్షులుగ నుండజాలరు

అ. భా. మస్లిములీను కార్యదర్శికి, (లక్నో) యాదినకు
రీతి తలచినవారి:—

ఆరోగ్యము చెడినది. చైత్రులు విక్రాంతిదీసికొన వను
చున్నారు. రానున్న మస్లిముసభకు అధ్యక్షుడుగ నుండజాలను.
నియమించినందుకు కృతజ్ఞుడను. (అ. ప్రె.)

క్రాన్ ఫి యేటరు లో 2253

24-11-26 బుధవారమునుండి 26-11-26 శుక్రవారమువఱకు
ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు. సా॥ 6-15 ని. రా॥ 9-30 ని.

మ ద క థ యేటరు లి మి టె డ్ వారు

“మీ శ్వాసమును బిగబెట్టుకొనుడు”

అ ను దా ని లో ను న్ను

“డో రో తి డి వో ర్”

అను కథకు ప్రదర్శించును

క్రిస్టియా అను అతడు ప్రధాన కథానాయకుడు నవు
ను భయమును నలిగించుటకై గజార మడ ఇందులో గలకు
ధ్వ, గాలి, వినోదమును కలిగినట్టి రీతిని హాస్యముకూడ
చూపబడును. ఇతర అనేక ఫీల్డులకూడ చూపబడును,

27-11-26 శనివారమునుండి

“స్ట్రెలాన్డు”లోనున్న హోరోల్డు లాయిడ్
ప్రదర్శించబడును.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3103
Apply to:—

Imperial Telegraph Collage, Delhi

ఆ రూ థ ము

3268

ధర్మవ్యాంయంబు ప్రశ్నలను, లేపు వ్రాయుకాలము
తో పా, పంపించిన, బహులంపబడును. 1. మొదలు 5. ప్రశ్న
లకు. రూ. 1-0-0 పై ప్రతి ప్రశ్నకును. రూ. 0-4-0 వి. పి.
భిక్షులు ప్రశ్నకము.

బాలజ్యోతిషాలయము

వంగపట్టు, చోళంగిపురం పోస్టు.

ఇండియను కరెన్సీక మిషను రిపోర్టు

సర్ బేసిల్ బ్లెక్లెట్టు ఉపన్యాశము
ధీల్లీ, నవంబరు 28:—ధీల్లీ విశ్వవిద్యాలయ వైస్ ఛాన్
సెలరు రాయ బహదూరు మోతీసాగరు అధ్యక్షత క్రింద విశ్వ
విద్యాలయ కాన్వోకేషనులో ఇండియను కరెన్సీమిషను
రిపోర్టుపై యిండియా గవర్న మెంటు ఆర్థికసభ్యుడు ఉపన్యసిం
చెను. హాలు సభ్యులచే కిట్ కిటలాడుచుండెను. గౌరవనీయుడు
ఎన్ ఆర్. దాసు సర్ బి. ఎ. కర్క, స్థానిక పు బాంకు నిర్వా
హకులు వ ర్తకళిఖానలులు వచ్చిన ప్రముఖులలో ముఖ్యులు.
సర్ బేసిల్ బ్లెక్లెట్టు సుమారు 5 గంటల ఉపన్యసించెను. విషయ
సమస్త గ్రహించుటకు ప్రవాసములందు ఉపన్యాసము యిచ్చి
నందులకు మోతీసాగరు కృతజ్ఞతను వెల్లడిజేసెను. (అ. ప్రె.)

సువర్ణ సుందరరసము

సువర్ణ సుందరరసము సు
బి. కి॥ శే॥ శేటూరి
సుందరశాస్త్రిగారిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి పవామేహ
ములనైనను గుడుర్చును. ఇకాడెకన్లు అనవసరము. 50 మాత్రలు
రూ. 5/ వాడువిధము మందుతో పంపబడును. 2126
4 ఆర్డరసాయనశాల, ముత్తూల, కృష్ణా.

ద్వంద్వవ్యాధులకు శీఘ్రచికిత్స

పాత్రికడుపులో భరింపరాని పోటు, మొదలలో
యాలవంటివి, స్వల్పతి తప్పిపోవుట మున్నగు బాధలవలన
నేను 20 వీండ్ల నుడి బాధపడుచుంటిని. నాకుమార్తె
గూడ మట్టుకుట్టు, కడుపుకొప్ప మున్నగువానిచే బాధపడు
చుండెను. చాలమంది పాశ్చాత్యవైద్యులు నుండుల నిచ్చిరి.
కాని యేమియు గుణమే గలగలేదు. చివరకు మేము చెన్న
పురి, మైసూరు, సెంథోమునందు లీజు పెరారెయ వీధిలో
ఆల్బర్ట్ లాడ్జియందున్న పండిత స్వామి ప్రసాదయ్యగారి
వారినిద్ద మందు పుచ్చుకొని ప్రారంభించితిమి. ఏమి ఆశ్చర్యమో
తెలియదుగాని మా దీర్ఘవ్యాధులు శీఘ్రముగా మాముమైనవి.
ఎన్. గణేశం.

రికైడ్ల ప్రేమనుహస్తరు, తెప్పవళం 19-7-192.

ముఖ్యమైన మూడునిషయములు

ఆరోగ్యమును, విశ్వమును, ధనము వీటిని మానవుడె
ప్పుడు కాంక్షించును. వీటిని సంపాదించుటకు మరేమియు
కష్టపడనవసరములేదు అయితే 150 పుచ్చులు గల

కౌ మ శా స్త్ర ము ను

చదివినచాలను. ఒకకార్డు వ్రాసిన మీకు యినాముగా
తపోఖర్చులేక పంపబడును.

ఆరంభనిగ్రహపార్శ్వ, 28, బ్రాజ్ఞ్య, మద్రాసు.
ప్రాంతి:— మెయికోరోడ్డు, కాకినాడ

గి25, తగలబడినది, ముద్రా.

బ్రిటీషు సామ్రాజ్య సమావేశ ప్రతినిధులు

లండనులో సీసభ యింకను జరుగుచున్నది.

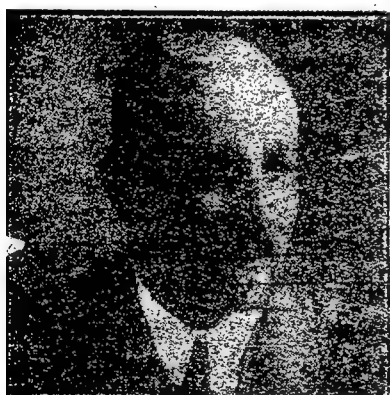
బర్హాను మహాలింగగారు [ఇండియా]

బర్హానుగారు [ఇండియా]

జనరలు పోర్ట్లాండ్ గారు [దక్షిణాఫ్రికా]

డబ్ల్యు. ఎస్. మహాలింగగారు [న్యూఢిల్లీ]

మెకెంజీ కింగుగారు [కనడా]

జే. సి. కోట్లగారు [న్యూజిలాండ్]

డబ్ల్యు. టి. కాన్సీప్రగారు [ఇండియా]

ఎస్. ఎం. బ్రూనుగారు [ఆస్ట్రేలియా]

మొయిలు స్టీమరు

బొంబాయి, నవం 20:—రంచీట్ బొంబాయినుండి 18వ తేదీన బయలుదేరి ఏడవ 17 వ తేదీ మధ్యాహ్నముచేరి సాయంకాలము బయలుదేరెను.

బొంబాయినుండి 6వ తేదీన బయలుదేరిన మోరియా ఓడ 19వ తేదీన లండను చేరెను. ఆదివారము టపాబట్టాడాయెను.

‘మల్వా’ ఓడ లండనులో 11వ తేదీన బయలుదేరి ఘాట్ నెడ్డు 18 ఉదయము 2/30 గంటలకు చేరి 7-30 గంటలకు బయలుదేరెను.

‘రజాకు’ ఓడ నేడు ప్రయాణికులతో బయలుదేరెను. వారిలో గా|| బర్హాను దంపతులు కల్నలుకింగు, గా|| మాకర్న నుదంపతులు, మిచ్చెలు ఐ. సి. యస్. రాచిన్నను టెహ్రా జా దంపతులు సర్ లూయివాగాముగా రున్నార.

(అ. పా.)

సాయంత్రము 5 గంటలకు ఫరవంకిగమన బహిరంగ
సభ సమావేశమయ్యెను. ప్రతినిధులతోను ప్రేక్షకులతోను మం
చిరమంతయు నిండిపోయినది. ప్రథమమున శ్రీ హనుమయ్య
గారు దైవప్రార్థన గావించిరి. పిమ్మట స్వాగతసభ్యులు చదు
చేసెను. తర్వాత ఆచార్యవ సంఘాధ్యక్షులు మ.రా.శ్రీ రామ
రాజేంద్రరామయ్యగారు (ప్రీడరు) తమ ఉపన్యాసము చది

ఈ విధానముయొక్క లోపము లేమి? వ్యాధికారణము
రయుటయందు లోపము గలదు. బాహ్యచిహ్నములు కారణ
ములుగా భావించబడుచున్నవి. మరియొక కారణములనరయుటకు
సాధనానికపరిశోధనలు, మూత్ర, హృదయ, క్యాపికోశముల

పూర్తిగా విస్మృతిలోనికి వచ్చినది. అప్పుడును, ఆ సేకప్రకరణముల ననుసరించి, శుద్ధిచేసి, సిద్ధిపొందినవారే వానిని మిక్కిలి అవసరమైన సమయములందు వాడుచుండిరి. ఈ పైవిషయములబట్టి విచారింపగా ప్రకృతివైద్యమున కాయార్వేదము సమాపసంబంధము గలదని నేదలంచెదను. ఇతరులు నాలో నేకే భవింపకపోవచ్చును. ఆయుర్వేదముందలి వాత, పిత్త, క్లేష్మములు రక్తముయొక్క లక్షణమును తెలియజేయును. ఆయుర్వేద వైద్య చికిత్సలో మంచి కామధుప్రయోగములు కలవు. కాని దానిని నేను సక్రమముగా తయారుచేయు అనుభవజ్ఞులు లేరు. ఈ సంగతిలో మనము ప్రకృతిచికిత్స నవలంబించు మిక్కిలి శ్రేయస్కరము.

అధికారికవాదులు ప్రాణమును కేవలము చలనకీ యనియే భావించుచున్నారు. అధ్యాత్మికవాదులు ప్రాణకీ విశ్వవ్యాపమైన బ్రహ్మపదార్థమని తలచుచున్నారు. కావున విశ్వమందు గోచరముగ క్షియంతయు మూలకీ క్షయింక విభూతియే యని చెప్పవలెను.

కాబట్టి పరమాత్మ అంతాసంభూతమైన జీవాత్మయే మా వనశరీరమును వ్యాధిపీడనమునుండి తొలగించగల శక్తి కలిగి యున్నదనుట నిశ్చయము. ఈ సిద్ధాంతము మన మతమున కనుగుణమునది. భౌతికశాస్త్రజ్ఞుడైన సర్ ఆలివర్ లాడ్జీ కూడ మానవత్వ అనశ్వరమని యంగీకరించుచున్నాడు. ఈ ఆత్మకీ మూలముననే శరీర చిక్కించుచున్నాడు. జీవాత్మ ఆత్మకీ క్షయింక ప్రయోగమువల్లనే శరీరమందలి అన్యపదార్థమును తొలగించవలెను. మానవునికి ప్రకృతికీ సహజ సమీపపరిపథ్యముగలదు. ప్రకృతిచిక్కిన ప్రకృతిజీవము జీవించుటయే ఈశ్వరగణేశము నల్లంఘించుటయే రోగమునకు మూల కారణము. దైనియముల ననుసరించుటయే ఆరోగ్యము. మన ఆహారము చాల అస్వభావికముగ నున్నది. జీవాత్మపల్లము ముత్యమిచ్చుచున్నది. జీర్ణముకాని పదార్థములతో అన్యపదార్థము గాఢమారును. గుర్రాత్మకీ శక్తి సిద్ధాంతము ననుసరించి జీర్ణ భాగములందున్న అన్యపదార్థమును పోత్తికడుపు భాగమున కాక రీంపబడును. శరీరమునకు అన్యపదార్థమును బహిర్గతము చేయు శక్తి సహజముగ గలదు. కనుక ఆత్మకీ పోత్తికడుపునందు చేరిన అన్యపదార్థమును శరీరమునుండి బహిష్కరించుటకు నిరంతరము కృషిచేయును. ఈ కృషిఫలముగ ఉష్ణము జనించును. ఉష్ణ ప్రదేశమువల్ల వాయువులు ఉప్పిన్నమై శరీరమందంతటను వ్యాపించును. కొంతపదార్థము బహిష్కరింపబడుచుండుననున బహిర్గతమువును. మరికొంత రక్తవాహికలందు జొచ్చి రక్తము నపరీక్షింపబడి పూర్వము, క్యాస, కోళాది ప్రాణపోషకాణుముల నప్తపరచును. రక్తము వివక్షలుపడి మెరియింపబడును.

భగవంతుడే శరీరమందు రోగనిరోధకశక్తిని గల్గించి యున్నాడు. రక్తమందలి శ్వేతికణములకు ప్రాణపోషకములగు నూత్నకీవుల దినవేయక క్షిగలదు. అన్యపదార్థమును అవి నిశంపజేయును. ఈవిధినిర్యాగాము భగవంతుని అద్భుతకార్యము లలో నొకటి. అన్యపదార్థము వృద్ధి పొందినకొలది శరీరమందు ఉష్ణాధిక్యమై క్రమముగా జ్వరము యేర్పడును. జ్వరము అన్య పదార్థమును తొలగించుటకు ప్రకృతి చేయు సహజకృషిఫల తమే. కావున జ్వరమును జూచి భీతిచెందవలసిన అంశము లేదు. మరియే దానిని ముందు పూర్వముపూర్వముగ నాహ్వానింపవలసి జ్వరమును క్షేత్రామయింపవలసి వివక్షములచే నాచి వేయుట చాలపారబాటు. తదితరతరణవ్యాధులన్నియు నట్టివే. ఈవ్యాధుల నాచివేయుట చాలావీర్యము. అచివేయుటకు పయోగింపబడు మందులన్నియు రక్తకణముల నాశముచేసి రక్త పారిశుద్ధ్యకీ మును నిరోధించును. తస్మింతముగ వ్యాధి జీర్ణించి కారికమును. ఈకారికవ్యాధులు అవివారములగును. ఇంకొంతయు బొవరముల ప్రభావమే. కాని ప్రకృతివైద్యమందు కుదురనివ్యాధులు లేనేలేవు.

రక్తమందలి శ్వేతికణములు రక్తమును పరీక్షింపవలసి పాక్షికాంధ్రులవలె చెప్పవలసి. అవి యుగిసపదార్థముల దిన వేయును. ప్రాణములు మొదలైనవి అన్యపదార్థముల దొలగించుటకు యేర్పడిన కణములు. సాధారణముగ వ్యాధులన్నియు శారీరకములే గాని బయటనుండి వచ్చినవిగావు. మరియే వ్యాధులు కేవలము స్థానికము లని చెప్పటకు వీలులేదు. దెబ్బలు, నరుకులు, మొదలైనవి నూతమే స్థానికములు.

మత్తుయందు (లోహారము) సహాయమున శస్త్రచికిత్స లో నగ్నితకార్యములు ఆల్కోహి వైద్యులచే చేయబడుచున్న ను, దానివల్ల జీవితపరమాణు ప్రతిశస్త్రమునకు పదిపదివలె చములు తగిలెదవుమన్నది శాస్త్రజ్ఞులు చెప్పుచున్నారు.

శారీరకములైన సమస్తవ్యాధులకు ప్రకృతివైద్యసిద్ధాంతానుసారముగ అన్యపదార్థము ఒకటి వ్యాధులకు మూలకారణము. ప్రతివ్యాధికీ నాల్గదశలుగలవు. ప్రథమదశలో వ్యాధి శరీరములోలోపలనే వ్యాపించుచుండును. ఈదశలో మనుజుడు పైకి ఆరోగ్యముగానే గాన్పించును. రెండవదశలో వ్యాధి పైకి వ్యక్తముగను. మూడవదశలో నది వృద్ధిపొంది ఉచ్చస్థితికి వచ్చును. నాల్గవదశలో తగిలెదవు యారోగ్యము నిచ్చును. చివర మూడుదశలలో శరీరమందలి వివక్షపదార్థములకును, నివారణ శక్తులకును ఘోరవిషాదము గలుగును. నైసర్గికనివారణశక్తి బలముగల దైనచో శరీరము వివక్షింపమై పవిత్రమగును. కావున రోగము స్థానిక భేదములచే నేరుకేరూపముగా దాల్చినను మూలమున నొక్కటియేయని నిశ్చయించుచున్నది.

నామరూపములందు భేదమున్నను మూలమందురోగము ఒక్కటియే గనుక దానికి చికిత్సరూపం ఒక్కటే ఉండవలెను. ఈ సిద్ధాంతము ననుసరించి రోగనిదానమందు పారబహిష్కరణ గణింప వలసియేయును లేదు. వీలయిన, మూలమందు రోగము ఒక్కటియే. దానికి చికిత్స మునోక్తమే. ప్రకృతివైద్యమందు చేయునది శరీరముయొక్క సహజరోగనివారణశక్తులకు తోడ్పడుటయేయున్నది. రోగముయొక్క మూలస్థానము పోత్తికడు

పుకావున యాశక్తువును ముందు మూలస్థానమందే యెదుర్కొని తవలెను. అచట ఉష్ణము చాల అధికముగా నుండును. కావున నశిపట్టిక, ఒండునట్టిపట్టిక, చన్నీటివ్యాసము మొదలగు శ్వేతికణచారములను చేసవలెను. పిమ్మట శ్మశ్మిపావక పదార్థముల నరిగివలెను. రోగి యిత్తానిధానమున అదంతం విశ్వాసము గోగియింపవలెను. మరియొక, మనస్సును, కోపము భయము నిరుత్సాహమునుండి కప్పించి ఉత్సాహము ఆశ ఆనందము, మొదలగు మానసిక శక్తిజములను భావములందు జొప్పించవలెను. మేధస్సును శాంతియుగా నుండుకొనవలెను. భగవంతుని అనుసరణరోగనివారణశక్తి నుండు పరిపూర్ణభక్తి గోగి యుండవలెను. పశ్చాత్తాపవిత్తుడై పవిత్రజీవనము జీవించుటకు సిగ్గపంకలును కావలెను. ఇది ప్రకృతిధానము.

ఆల్కోహి దాష్ట్య రోగిని ఉత్సాహంతుని చేయుటకు ఉద్దేశకరమధముల బ్రయోగించెదరు. ఈజ్యోషములు నాడులందు రక్తవాహికలందు ఉద్దీపనము గలుగజేసి, శీఘ్రచలనము బుట్టించుటచేత, అవి తాత్కాలిక ఉత్సాహమును గలుగజేసినను పిమ్మట రోగిని, నీరసపెట్టి నిశ్చలంతునిగా జేయును. ఏఉత్సాహమైనను మానసికప్రవృత్తిచే లుగవలసినదేకాని ఉద్దీపనావధములే గాను.

అన్యపదార్థబహిష్కరింపబడుచుండుచర్యముఒకటి కావున చర్యమును వాయు, నూర్మ, తుషార వ్యానాది కమలచే ఉద్దీపనపరచి మలినపదార్థమును వెడలించుటచేయవలెను. సాధారణముగ ప్రతిరోగమునకు ప్రాణకీ క్షీణించుటయే కారణమగుటచే రోగిని ప్రాణించిక తాపత్రయములనుండి తప్పించి, విశ్రాంతి ననుభవించుటయు చేయవలెను. ఆహారవివారాదులందు ట్టుబాటు లుండవలెను.

ఈ చికిత్సాధానము ఎంతయుభేదమో అంతకష్టము గూడవైయున్నది. ఎందుచేత? జ్ఞానకర్మేంద్రియముల విశేషమకొనినవానికి యాచిక్కి యుంపకరించును. కావుననే ప్రజలుభయముగా దాక్టర్లవద్దకు పరువులిడి వారిచ్చినమాత్రలను నేలించి యిచ్చుచ్చివేసితిని ప్రవర్తించుదు. ప్రకృతిచిక్కిన రోగి యొక కావలసియుండును. అతడు తనశరీరమును విశేషమకొనవలెను.

ఈ చికిత్సయొక్క లక్ష్యములు:-

మిక్కిలిజలభ్రమైనది యగుటయే ప్రధానలక్ష్యము. పంచభూతములేమందులు. ఆరోగ్యమును వైద్యులకన్న ప్రసాదింపబాటు. ఆరోగ్యము ప్రతివానియొక్క హస్తగతమైయున్నది. ప్రతిమనుజుడు ఆత్మకీ క్షయించు విశ్వాసము గలిగి నిరాడంబరపు ప్రకృతిజీవనము జీవించవలెను. అట్టి స్థితిలో మానవుడు శారీరక నైతికాధ్యాత్మికముగ నభివృద్ధిచెందు ననుట కెట్టిపందేమాను లేదు. ఈ విధానము మనస్థితికి విశ్రాంతి అనుగుణముగానున్నది. కాని అది, పాశ్చాత్యగ్రంథములములమున దర్శన మిచ్చుచు గాని స్వీకారయోగ్యతను పొందలేదు. మనశాస్త్రములకు సహితము ఇట్టిగతియే పట్టినది.

మనశాస్త్రము లుపదేశించునది ఏమి? ప్రతిమానవుడు ను బ్రాహ్మికులవారమున నాల్గంబలకు నిద్రనుండిలేచి, ఈశ్వరనికి కృపిజ్ఞతాపూర్వకంధన మాచరించవలెను. పిమ్మట కాలక్యశ్యముల దీర్చుకొని నదీజలమున స్నానమాచరించి గృహమున కరుదెంచి ప్రాణాయామ సూర్యనమస్కారాది కర్మల నాచరించును. పిమ్మట దైవపూజచేసికొని తన నిశ్చేతకార్యము ములో నిమగ్నుడగును. మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు భోజనము చేయును. తరువరి తనపవల జూచికొని గృహమునకేతెంచి సంధ్యావందన ప్రాణాయామ కర్మలక జేయును.

నేటి ఆంగ్లవిద్యార్థులకు సూర్యోదయానంతరము లేచి శ్వేతికముగ కాల్యాప్యముల నెరవేర్చి, కాఫీ ఉపమా మొదలగు ఆహారములనాగించి ప్రాతకాలపరచి చూచుకొనును. పిమ్మట 10 గంటలకు తొండరపాటుతో భుజించి ఉద్యోగనిర్వహణమునకై ఆశ్రమంలో వెళిపోవును. సాయంత్రము ఇంటికి వచ్చి, భుజించి, పనిచూచుకొని, ప్రార్థనయొ నిర్వించును. ఈనవనాగరిక విద్యావంతుని జీవనమునకును, ప్రాచీనార్థుని జీవితమునకు నెట్టితారావ్యయ గలదో తలకింపుడు! ఈకృతి మశీవనమువల్ల మనజీవితపరమాణులు ఇరుగదినంత్సరములకు తగిలెదవునది. యూరప్ దేశక్షుల జీవితపరమాణులు నలువదిపంచ త్సరములకు వైగాగలదు.

ప్రకృతిచిక్కి మనయొక్క రక్తనాళములలో ప్రవహించుచున్నది. మనము ముఘాచీనాస్యల జీవనవిధానమునకు మరలిన జాను.

నేను ప్రకృతివైద్యులకు సన్మోగించునది, యిదియే. ఈప్రకృతిజీవనసంధేశమును గ్రామగ్రామమునకును ఇంటియొ టికిని, గోసపోవు సహభాగ్యము మీకు గలిగినది. మీరే యీ నూతనోద్యమముయొక్క ప్రచారకులు. ఈ ప్రకృతిచిక్కి విధానమునందు భిన్న భిన్న పద్ధతులు గలవు. కాని యీభిన్నపద్ధతులందు పరస్పరవైరుధ్యములేదు. కావున, ఈవివిధపద్ధతులను సమీకరణముచేసి, రోగార్థులకు రోగనివారణముచేసి మానవసేవయొక్క పరమార్థమును గ్రహించి మిశ్రజీవితమును ధన్యము జేసికొందురుగాక!

అన్యక్షుని యుపన్యాసము ముగిసిన తరువరి బెజవాడ పురవాస్తవ్యులగు డాక్టరు గోవిందరాజులుగారు యల్, యం. పి. యిల్లు ఉపన్యసించి:-

నాకు ప్రకృతివైద్యమందు మంచిభిమానము గలను. అన్యక్షుడు మా ఆల్కోహి వైద్యులవై చాల తీవ్రమయిన దెబ్బలు తీసినారు. వానికన్నిటికిని సమాధాన మిచ్చుదలచినచో కాలాతీయపును. నేను ఉపన్యాస మిచ్చుదలచి యిచ్చిటికి రాతేను అయినను ఒకటిగెండు విషయముల నూత్నప్రాముముగ జెప్పెదను. పట్టణాల్లను వదలి పట్టణముల కరుదెంచుటయే క్షీణదశకు కారణము. మేరకపంటలువదలి, పల్లపుపంటల నేలించుటయే అనారోగ్యము. కాఫీహోటళ్లు, మట్ట, కల్లు మొదలగు వత్తురదార్థములు మావైద్యులకు సన్నిహితులు. మేరకపంటలు చోడి, జొప్పి, గంటెలు, వాడిగ, వ్యాధులు క్షిణిపోవును. పాశ్చాత్యులవలెను. నాగింజవెగరా రసముగలి ఫలములను ముఖ్యముగా దినవలెను. రోజానకు రెండుమార్లు మాత్రమే భుజించవలెను. రోజాన కొకగంటకాలమైయు చిత్తమును నిశ్చలముగానుంచి దైవప్రార్థన చేయవలెను. ఈపద్ధతు ననులించినచో డాక్టర్లతోగాని మందులతోగాని యేనూత్రమైయు అంత్యకీ యుండును. ఇంతటితో ప్రథమదినచర్య ముగిసినది.

సభ జరుగుచున్న మాడుదినములను రాత్రిలూబ భజనలు జరుగుచుండెను.

ద్వితీయదినచర్య

31-10-26

కార్యక్రమము ననుసరించి నేటి ఉదయము అఖిల భారతసంఘసమావేశము జరిగినది. తత్సభలో అఖిలభారత సభ్యత్వపునాదా సామాన్యులకు సహితము అందుబాటులో నుండు నట్లు 6 రూపాయల నుండి 4 రూపాయలకు తగ్గించుట ను గూర్చి చర్చించి 4 రూ. యేర్పాటుచేయవలసినదని కేంద్రసభకు సిఫార్సుచేసిరి. పిమ్మట అఖిలభారత సభకు వేరుగాను, రాష్ట్రీయసభకు వేరుగాను సభ్యులను చేర్చవలెనా అననంతము చర్చకువచ్చెను. సభ్యత్వము అఖిలభారత సంఘమునకే ఉండవలెననియు, చందాధనము సంఘముయొక్క పత్రకు వినియోగపడవలెననియు తీర్మానింపబడెను. ఇట్లమరికొన్ని సామాన్యవిషయములగూర్చికూడ చర్చించిరి.

పిమ్మట మహాభారతగి సాయంత్రము 3 గంటలకు పుర మండరమున సమావేశమయ్యెను. ప్రథమమున పాండుర్పరాత్త పుస్తకము నుప్రార్థ ప్రకృతివైద్యులు గ్రంథకర్తలును ఆత్మకీ. యల్. శ్యామి. ఎ. బి. యల్. గారిచే నిజమైన ఆర్థిని గూర్చి వ్రాసినపంపకనవ్యాసము చదువబడి చర్చించబడెను.

కారాణాంతరములచే గ్రామాంతరమునందుండిన యీ పురవాస్తవ్యులల బ్రహ్మాండం లక్ష్మీవారాయణగారు పంపిన వ్యాసము చదువబడెను.

రాజమహేంద్రవరమున ప్రకృతిచిక్కినయునునూస్థాపించి కృషిచేయుచున్న శ్రీ బొల్లాప్రగడ గోపాలరావుగారు ప్రకృతివైద్యమునుగూర్చి తిలవ్యాసభగవంతుని తెలియజేసిరి. 1911 లో స్వీయోపయోగము నిమిత్తము ప్రకృతివైద్యమును ప్రారంభించిరి. భగవంతుని తేక (స్మయ్యల) వ్యాధిపీడితులై చికిత్సనిమిత్తము చెన్నిపురివెల్లికి. డాక్టర్ల క్షేత్రచికిత్స చేసినను వ్యాధి తిరిగి కనుపించుచున్నది చెప్పిరి. తిమ్మయ్యు వారిమిత్రులును సుప్రసిద్ధప్రకృతివైద్యులును నైన గంధం వెంటిల్పస్తా రావుగారు సమావేశమై, వారిప్రాత్యసామువల్ల బంధుమిత్రులు నిగతసాపరముమన్నున స్నానములు ప్రార్థించి క్రమక్రమముగా పశ్చాత్త ఆరోగ్యమును పొందిరి. నాటి నుండియు వారు ఈవైద్యమును ప్రచారముచేయుచుండిరి. ఇప్పటికి 15 సంవత్సరములైంది. ఈఉద్యమము ప్రబలి ఆప్యత్రులు, సభా, చిత్రాలు మొదలైనవి యేర్పడుట కుభిసాచకము. విజనోడలో శ్రోతి కృష్ణస్వరూపుగారు గంగాతీమున కొన్ని జేల్లీ ఖర్చుచేసి ప్రకృతిచిక్కినయును శ్రీగంధం వెంకటకృష్ణారావుగారి యాజమాన్యముక్రింద నడిపించుచున్నారు. ఈఉద్యమమును వ్యాపింపజేయుటకు ధర్మకర్తలు, చాపెళ్లు, తోటలను చికిత్సాశ్రమములగా మార్చవలెను. మఱియు కల్లులు మొదలైనవానిలో స్నానమునకు తొట్లు ఏర్పాటు చేసిన చాలనులభయగా చికిత్ససాంసులకు వీలుగా ఉండుననియు ఆస్పత్రులకునెట్లువారు తగిలెదవుమనియు గోపాలరావు గారు చెప్పిరి.

పిమ్మట శ్రీమాన్ దీవి రంగాచార్యులుగారు ప్రకృతి వైద్యముయొక్క ప్రామాఖ్యమునుగూర్చియు, అందలి వివిధ విధానములను అంగీకరణకై వైద్యులకు గల తారతమ్యమునుగూర్చియు విపులముగా ఉపన్యసించిరి.

శ్రీవాడపల్లి మురహారావుగారు శరీరవ్యాధులమును, ప్రాణాయామముయొక్క అంత్యకీతనుగూర్చి ఉత్సాహపూరితమైన ఉపన్యాసమును ఇచ్చిరి. మరియు కొన్ని వ్యాధులములచేసి చూపించిరి.

శ్రీహరిపత్రి అంజనేయగారు ప్రకృతివిశేషవిధానమునకు తుల్యవ్యాధి యెట్లు నివారణకాగలదో తెలియజేసిరి.

శ్రీ గోళ్ల మాడి నుబ్బారాయణగారు (పీడరు,గుంటూరు) ఉపవాసముయొక్క అభ్యుత్థిగనివారణ క్రియార్థి ఉపవ్యసించిరి. క. భైరవమూర్తిగారు (బి. యల్) ప్రకృతివైద్యము పాశ్చాత్యము కాదనియు, ఋషిప్రాక్తమైన ఆర్షవైద్యమే యనియు దృష్టాంతములతో నిరూపించుచు ఉపవ్యసించిరి.

తీర్మానములు

1 ప్రకృతివిశేషములను, పద్ధతాపవన్నలను వైద్య, కీర్తిశేషులైన దిగుమర్రి హనుమంతరావుగారి ఆకాల ముగియునకు యీసభవారు మిక్కిలి విచారించుచు వారికుటుంబమునకు తమసాస భూతిని తెలియజేయుచున్నారు.

2 ప్రకృతివైద్యసిద్ధాంతములకు న్యూరేక మైనది యగు టిచే బీకాలపట్ట నియమములు ప్రకృతి వైద్యవిధానమును ఆవిజయించువారి బాధించుకుండునట్లు చేయవలెనని యీసభవారు ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

3 లోకకల్యాణముల ముగిసిపోటీలు మొదలగు స్థానిక సంస్థాన ప్రకృతివిశేషముల ప్రాత్యూహపరచి ప్రజల ఆరోగ్యమును అభివృద్ధిచేసి ప్రజలకు న్యాయప్రయోజనముండి తిష్టించవలెనని కోరుచున్నారు.

4 ఆరోగ్యహానికరములగు, టీ, కాఫీ, పొగాకు, నల్ల మందు మొదలగు పదార్థాల పరిశోధించవలెనని యీసభవారు ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నారు.

అత్యుత్తుల తమ విమర్శాత్మకవాదమును ఆంధ్రముననే వ్యక్తం చేసిరి. "మిక్కిలి న్యాయప్రయోజనము లోనై డాక్టరు రంగాచార్యులుగారు యీమహాసభను సమావేశపరచినందుకు మనము వారికి కృతజ్ఞులమై యుండవలెను. నేను యిటీవలనే వారముదినములు ఉపవాసముచేసినాను. అందుల కిరీరము ప విక్రమగుంటయేగాక అధ్యాత్మికముగ ఆత్మయు ఉన్నతి పొందు నట్లుకు సందేశము లేదు. ఉపవాసము చేయునప్పుడు ఎవరైన పమగ్నయొక్క సలహాతో డాటుతో చేయుట మంచిది ప్రకృతివిశేష కీరీరముందలి దుగ్ధము లొలగించుట మాత్రమేగాక జీవితమును పవిత్రపరచి సద్విధమున బెట్టును. జీతేంద్రియము కానివారు యీవిశేషము అవలంబించవలరు. కావుననే యీ విశేషముల ఆధ్యాత్మికముగను, భౌతికముగనుగూడ లాభము గలదు.

మీరందరు ఈసభకువచ్చి సావధానముగా ఉపవాసముల నన్నిటిని వినుట జూడ మీకు యీవిశేషమై అభిమానము గల దని తేటపడుచున్నది. కావున మీరు యీప్రకృతివైద్య విధానము ఆచరణలో బెట్టి పరిపూర్ణమైన ఆరోగ్యమును పొంది నుభవించెదరుగాకయని కోరుచున్నాను.

మిమ్ములు అయ్యింకి వెంకటరమణస్వామిగారు అధ్యక్షులకు అభ్యుదయసంఘమువారికి వందనముల నర్పించిరి. శ్రీ రంగాచార్య జూగరు ఒక పెద్దపాతకాలయొక్క అధ్యక్షులు యీసభకు అధ్యక్షులుగా ఉండుట చాలసమంజసముగాను శ్రేయస్కూచకముగాను ఉన్నదనిరి. వారికితమ లోబడినెల్లలకు అధ్యక్షులు ఆదర్శపురుషులుగా ఉండి బాలరచేదీతముల సక్రమమార్గముల నడిపించి భావిసంకతియొక్క ఆరోగ్యమును కాపాడగలరని నూడుపురు తమకు తోడ్పడినవారి కందరికి వందనముల నర్పించిరి.

రాజోవువత్సరము మహాసభ రాజును హెండ్రవరమునకు శ్రీ గోసాలరావుగారిచే ఆహ్వానింపబడినది. పా. ఆం.

గుడివాడ (న్యాయ విలేఖరి)

హిందీపాఠశాల - భూరివిరాళము

బందరు "ఇండియన్ డ్రెస్టిక్" నాటకసంఘమువారు మాహిందీ సంస్కృతపాఠశాల సహాయార్థము "వందనాదీ" నాటకమును ప్రదర్శించి ప్రదర్శనమువలన లభించిన యాదాయమును ప్రాంతాల కోసంగి, యీ విద్యాసంస్థ ఎడల దముకుగల సహజనాత్మ్యమును బ్రకటింపినందులకు వాటికి పర్వదాకృత్యము. ముఖ్యముగ యీ నాటకసంఘవ్యవస్థాపకులును నటశిల్పియును నగు శ్రీయుత దేవరకొండ వెంకటసుబ్బారావు తమవాదానమును, సచిరకాలముననే కార్యరూపమున పరిణమింప జేసి వందలకు వారికి మా మనఃపూర్వక కృతజ్ఞతా నమస్కృతులు. ఈ నాటకమండలి వారివలెనే ఇతరనాటక సంఘముల వారును పాఠశాలపట్ల తమబాధార్యమును జూపెదరుగాక యని యాశించుచున్నాము. ప్రభుత్వసరళను బడయజాలని నిట్టిసంస్థల నిర్వహణభారము దేశీయులపై నిలవియున్నదిగదా! ఈ ప్రదర్శనము వలన పాఠశాలకు రూ 200-0-0 లు నికరాదాయము చేకూరినది. ఈ సందర్భమున పాఠశాలకు చెందిన 'బాలికాశాఖ' ను గూర్చి యొకిండుకే డెక్లొనదగియున్నది. ఇందు మాపృథియార్థక బాలికలు విద్యనభ్యసించుచున్నారు. బాలికలందు హిందీ భాషాభిలాషను గలిగించి, వారి విద్యాభివృద్ధియందు స్వయముగ శ్రద్ధ గైకొనుచున్న శ్రీమతి గుడినేప నాగవణిదేవిగారికృపి యెంతయు సంతసనీయును. త్వరలోనే, బందరు 'సరస్వతీ' మండలి వారు యీ పాఠశాల సహాయార్థముకే నాటకప్రదర్శనము గావించెదరని తెలుపుటకు సంకల్పించుచున్నాము.

యధోచిత సహకారవాదులు

[లండను టైముస్]

ఇర్విన్ ప్రభువు భారతదేశము పుట్టినిల్లుగు పంజాబునందు పర్యటన మొనర్చుచున్నారు. రంజితుసింగు పరిపాలన మొనర్చిన లాహోరు నగరమున ఇర్విన్ ప్రభువుగారికి స్వాగతము పూర్వక స్వాగత మిచ్చబడెను. గ్రామములకు స్వయముగ వెళ్లి ఆచూకీ పరిశీలనను స్వయముగజూచి గ్రామజీవితము పట్ల తమకు గల సానుభూతిని గ్రామవాసులపై తనకుగల ప్రేమను ప్రభువుగారు ప్రకటించిరి. పైనికుల ధైర్యసాహసముల నభినందించి, కన్నీళ్లపై సానుభూతి జూపి ప్రభువు గారు ప్రజావిశ్వాసమును సంపాదించగలిగిరి. ఇటీవల ఏరాజప్రతినిధికి ఇట్టి గొప్పస్వాగత మిచ్చబడలేదని చెప్పవచ్చును. దీనిని బట్టిచూడ భారతీయులలో సహకారోద్యమము వరల వ్యాపింపగలవనంతటి ఏర్పడుచున్నది. ప్రజలకై ఖరీ మారుచున్నదను నిదర్శనము కనుపడుచున్న భారతదేశపు సమస్యలు తీవ్రమైనవను విషయమును మరువకుండ ఎన్నికలప్రచారమున భారతదేశపు రాజకీయకక్షలు మునిగియున్నవి. ఎన్నికలఫలములు ఏవిధముగనుండునో చెప్పటకువీలలేదు. 1919 సంవత్సరపు సంస్కరణములు మిగల అసంతృప్తికరముగనున్నవని స్వరాజ్యపక్షము వారు ప్రకటించుచు ప్రతిఘటనము అవసరమని ప్రకటించుచున్నారు. 1928 సంవత్సరమున కా సన సభలను స్వాధీనపరచుకొని ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానమును ద్వంద్వము చేయవలయునని ప్రకటించుచు స్వరాజ్యపక్షమువారు ఎన్నికలలో పోటీచేరిరి. కాని వారి విధానము కొనసాగలేదు. మధ్యపరగజాలు, వంగరాష్ట్రమునందు వీరిసంఖ్య అధికముగ నుండుటచే ఈరాష్ట్రముల ప్రభుత్వములకు కొంత ఇబ్బంది ఏర్పడెను. కాని ప్రభుత్వమువారి పరిపాలనమునకు ఎట్టి అభ్యంతరము ఏ

డా॥ బి. ఎన్. మూంజీగారు (రిస్పాన్సివు)

నాగపూరునుండి భారతశాసనసభకు ఎన్నుకొనిరి.

ర్పడలేదు. ఇతరరాష్ట్రములందు వీరిసంఖ్య స్వల్పముగనుండుటచే వామేయము చేయజాలకపోయిరి. కేంద్రశాసనసభయందు స్వరాజ్యపక్షమువారు వారి స్వతంత్రపక్షము పై ఆధారపడి యుండవలసిన స్థితి ఏర్పడటచే అక్కడకూడ వారిఆటలు సాగలేదు. ప్రజలలో స్వరాజ్యపక్షమువారి విధానముపై అనూయ ఏర్పడెను. పక్షమునకుచేరినవారిలో ముఖ్యులుకొందరు పక్షపు నాయకుడగు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారికి ఎదురుతిరిగిరి. ఇదంతయుచూడ ప్రతిఘటన విధానము ప్రజలకు నచ్చుటలేదని యు నిర్భావిధానమునే ప్రజలు ఆశించుచున్నారనియు చెప్పవచ్చును. ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి స్వరాజ్యపక్షము వారు నేడు ప్రతిఘటనవిధానమును వదలుకొనక తప్పదనియు యధోచిత సహకారవిధానము అనుసరింపవలసి యుండవలయుననియు భారతదేశపువిషయములు గుర్తించినవారు నమ్ముచున్నారు. స్వరాజ్యపక్షముతో ఎన్నికలయందు పోటీ చేయుచున్న మిత్రవాదులు, యధోచితసహకారవాదులు, స్వతంత్రులకూడ సంస్కరణములు ఆధికము కావలయునని కోరుచున్నారు. కాని ప్రభుత్వమువారితో కలిసి పనిచేసిన ఎక్కువ లాభము కలుగనని వారి అభిప్రాయము. ప్రజాభిప్రాయము వీరివంక నున్నదని చెప్పవచ్చును. కాని కాంగ్రెసు మహాసభ యందు స్వరాజ్య పక్షమువారి సంఖ్యయే అధికముగనున్నది. కేంద్ర రాష్ట్రీయశాసనసభలు సమావేశమగుటకుపూర్వమే కాంగ్రెసు మహాసభ జరుగును. ప్రజాదృష్టిని కాంగ్రెసు మహాసభ ఆకర్షించు చున్నదని చెప్పవచ్చును.

ఈ విధమున సంస్కరణములకు ద్వంద్వముచేయవలయునని కోరు స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రభుత్వమువారితోకలిసి పని చేయవలయునని చెప్పి సహకారవాదులు సమానముగ బలముగల

వారై యున్నారు. ఈ రెండు రాజకీయకక్షలపోటీ అట్లుండ హిందూమహమ్మదీయ సంఘర్షణము భారతరాజకీయ రంగమును కలవరపరచుచున్నది. పంజాబులో హిందూమహా సభవారి పక్షమున ఎన్నికలలో అభ్యర్థులుపోటీచేయవలయునని హిందు నాయకులలో ప్రముఖుడగు లాలా లజపతిరాయగారు కోరుచున్నారు. మహమ్మదీయులు సహకారసిద్ధాంతములను ప్రకటించుచు ఎన్నికలయందు పోటీ చేయుచున్నారు. ప్రభుత్వము వారికి తోడ్పడి పనిచేయుట మహమ్మదీయుల ధర్మమని వారు ప్రకటించు చున్నారు. వంగరాష్ట్రమున సర్ అబ్దురుహ్మీంగారు మహమ్మదీయ పక్షమును ఏర్పరచి యున్నారు. ఈ విధమున సాంఘిక సంఘర్షణము తీవ్రరూపము దాల్చుచున్నది. ఈ విభేదములు శాశ్వతమైనదని తలపడుదురు. అందునల్ల వీటిని ఆధారముగకొని ఎక్కువ సంస్కరణల నొనగటలేవని వాది చుటసరికాదు. భారతీయులలో సాంఘిక సంఘర్షణములను పెంపొందింపజేసి, భారతీయులకు స్వపరిపాలనమొసగు కాలమును వెనుకకు నెట్టుట బ్రిటిషు విధానమని ఆక్షేపించువారికి భారతదేశమున ఇర్విన్ ప్రభువు ఇంగ్లాండున బర్క్లెనుహెడ్ ప్రభువు పరియగు ప్రత్యుత్తర మొసగినారు.

భారతదేశపు నాయకులు తమ ధర్మములను గుర్తెలుగవలయును. సాంఘిక విద్యేషములను అంత మొందించుటకై వారు ప్రయత్నింపవలెను. బ్రిటిషువారితోకలిసి పనిచేయుపూనుకొనవలెను. ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటించుచుండుట ఉత్తృప్తము గు దేశభక్తికి నిదర్శనమును దురభిప్రాయము అంతమొందినది. యధోచితసహకారవాదుల సిద్ధాంతములు కాంగ్రెసు మహాసభయందు ఆమోదంపబడునో తీరస్కరింపబడునో ఇప్పుడుచెప్పటకు వీలలేదు. భారతీయులు సహకారభావమును ప్రకటించిన త్వరలోనే రాయలు కమిషను నియమింపబడునని బర్క్లెనుహెడ్ ప్రభువుగారిటీవల నూచించియుండిరి. భారతీయులు నిజముగ సహకారముచూపిన రాయలు కమిషను నియామకము 1929 సంవత్సరమునకు పూర్వమే జరుగునాయని ప్రస్తావించుచును. రాయలుకమిషను సభ్యులకు అభ్యర్థుని నియమించుట యందు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు జాగ్రత్తతో పనిచేయవలయును. భిన్నాభిప్రాయములతోకూడి అన్నవ్వమగు రాజకీయాభిప్రాయములుగల ప్రజలకుత్పత్తికరముగ విధానమును నిర్ణయించుట మిగల కష్టముగపని. రాయలు కమిషనువారు ఎన్నియో వ్యవహారములనుపరిష్కరింపవలసియుండుటచే కమిషనునియామకము గొప్పభాద్యతలతోకూడిన కార్యముగనున్నది. కమిషనువారు ఏయే విషయములగురించి పరిశీలంపవలసినదియు మిగులముఖ్యముగ విషయమని బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు గుర్తెలుగట అవసరము.

తూర్పు గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ-కాకినాడ

ది 21-11-28 తేదీ ఆదివారం మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు కాకినాడలో జరిగిన తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ, హాజరు సభ్యులు రిగిగురు

తీర్మానములు

1. గోదావరికాంగ్రెసు ప్రతినిధి దరఖాస్తుదారులలో హరిగా దరఖాస్తులుపంపి సామ్యునిచ్చిన 80 మంది దరఖాస్తులు అంగీకరించడమయినది. మిగిలిన వారినండి రుసుము విసూలుచేసి ఆ దరఖాస్తులను రాష్ట్రకాంగ్రెసుసంఘమువారికి పంపుటకు తీర్మానించడమైనది.
2. పురం చినవెంకటరావుగారి రాజీనామాను కాకినాడ నగర కాంగ్రెసుసంఘమువారు పరిష్కరించు నిమిత్తము పంపించుటకు తీర్మానించడమయినది.
3. నవంబరు 8 తేదీన జరిగిన రాష్ట్ర సామ్రాజ్యకావన సభల యెన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు శ్రీయుతులు చావల్లిరావసోమయాజులు (కాకినాడనగరము) విక్సిన వెంకటరత్నం కండుల వీరరాఘవస్వామి (జిల్లాస్థానములు) బాలాటూరి ప్రకాశం (అనెల్లి)గార్లకు సర్వవిధములతోడ్పడి కాంగ్రెసునకు విజయము చేకూర్చినజిల్లా ప్రజలకును వోటరులకును ప్రచారకులకును యితర సహాయకులకును తూర్పుగోదావరిజిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారు కృతజ్ఞతా పూర్వకవందనములు అర్పించుచున్నారు.

బులును సాంబమూర్తి అధ్యక్షుడు.

ప్రస్తుతపు కోల్లూరు వాస్తవ్యులగు రి గ్గురు శ్రీప్రభులు 20 వ నవంబరు తారీఖున గుడివాడలో శుద్ధిసంస్కారము పొందిరి తిరిగి హిందూమతములోచేరిరి.

[డా. వెంకట్రామయ్య]

ఈనాందారుని ఎత్తుకొనిపోవుట

ధనమిచ్చినతరువాత విడుదలచేయుట

రంగూను, నవంబరు 22:—గొప్ప భూవనదారుడను సర్కిలుబోర్డు అధ్యక్షుడును అగు యూపాస్కోగారిని వారు పాలముచూచుకొనబోగా జవానుతోసహితముగ పట్టుకొని ఆడవిలోనికి ఇరువురు లాగికొనిపోయిరి. తరువాత జవానునంపి కొంతధనము తీసికొనివచ్చినతరువాత యూపాస్కోగారిని విడుదల చేసిరి.

పోలీసువారు అచోకి తీయచున్నారు. (అ. పే.)

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ

పార్టీల బలము

నాగపూరు, నవం 22:—ఈరాష్ట్రమున శాసనసభ యెన్నికలు పూర్తికావచ్చినవి. శాసనసభకు యొమ్మిదవసారి 18 మంది స్వగాజ్యపక్షమువాగును, 18 మంది రెస్టాంపిస్టులును, 6 ఇండిపెండెంట్లు కాంగ్రెసువాగులును, 8 బ్రాహ్మణేశ్వరులును, యింకను ఇతర ప్రతినిధులును గలరు. (అ. పే.)

దక్షిణేశ్వరబాంబు అప్పీలుకేసు

ఫుల్ బెంచి తీర్పుచెప్పను

కలకత్తా, నవంబరు 22:—దక్షిణేశ్వర బాంబుకేసు సోవాబజారు కుట్రకేసు, బర్మాకుపాకుల కేసులలోని ముద్దాయిలు ఆరీతియగా మిగిలినవారి అప్పీలు ఫుల్ బెంచి విచారించి తీర్పుచెప్పను. (అ. పే.)

ఓ బ్రీనుకేసు

ముద్దాయిపై నేరారోపణము చేయబడుట

కలకత్తా, నవంబరు 22:—ఓ బ్రీనుగారిపై తేబడినకేసు విచారణకు వచ్చెను. “ముద్దాయికి నాయందుగల ప్రేమ యంతరించుచుండుటవలన నేను వివాహవిషయములో చూచునీతిని” అని ఆమెచెప్పెను. ధనాపహరణము నమృతద్రోహ మను నేరములు మోపబడిన, బుధవారమునకు నామదావేయబడిన.

(అ. పే.)

సర్ డార్ని లిండేగారు

బొంబాయి, నవంబరు 22:—సామ్రాజ్య పార్లమెంటు రి అసోసియేషను డెలిగేటులుగా భారతసామ్రాజ్య శాసనసభ తరపున ఆస్ట్రేలియాకు వెళ్ళుటకు వెట్టికోగిని వెడలిన సర్ డార్నిలిండేగారు కొలంబోమందుగయిచ్చటకువచ్చిరి. ఆస్ట్రేలియా కాపిట్ నెల్లునందు చేసిన సంచారమునుగురించి లిండేగారు మిక్కిలి ఆసక్తిచూపారు. అవకాశములో వాటిభ్యమువర్తకముమూలమన రెండుదేశములమధ్య స్నేహము పెరిగి యునని సర్ లిండేగారు విశ్వసించుచున్నారు.

యిండియను డెలిగేషనుతో బుధవారమునాడు దక్షిణాఫ్రికాకు లిండేగారు బోవుచున్నారు. (అ. పే.)

మోటారు కర్మగారము నాశనమగుట

లాహోరు, నవంబరు 22:—ప్రయితేటు మోటారు కర్మాగారమంటుకొని నిన్నరాత్రి తగులబడినది. చాలకారులు తగులబడినది. (అ. పే.)

చౌకు షూటింగుకేసు

రంగూను, నవంబరు 22:—4 వ సెప్టెంబరున ఇరువురు భారతీయుల చంపినకేసులో న్యాయాధికారి ముద్దాయిల నిజపురుషుల సెవన్సునకంపిరి. విగ్నిన్సుగారిపై 304 సెక్షనుక్రింద నేరముమోపిరి. నాశిబక్షిపై 304, 309 సెక్షనులక్రింద విచారింపనున్నారు. ఎగ్నిన్సు భార్యాబిడ్డలతో కోర్టునకువచ్చిరి. నవి రోగియై వైద్యాలయమందున్నాడు. సెవన్సు 29 వ తేదీన ప్రారంభమగును. (అ. పే.)

మదనకామేశ్వరిలేవ్యాము

3851 మేహము, నిక్కాక,నిస్సత్తువ తుక్ల నవ్వుము, అతిమూత్రము మొ॥వాటిని హరించి బలమును, శీర్షవృద్ధిని, గలిగించుట వర్తమాదము. 20 తు. డబ్బీ రు 1—4—0 చి. పి. 0-6-0 చి 3.3. అందు కో, ఆయుర్వేదపదనామం, తెలిపేసి. (విజ్ఞానం.)

ది హిమాలయా భీమా కంపెనీ లిమిటెడ్ జనసమ్మతమైన భీమా కంపెనీ

హెడ్ ఆఫీసు 8, డల్ హౌసీ స్క్వేర్, కలకత్తా.

సరసమైన ప్రీమియములు:—ఇంత శ్రద్ధగాను చురుకుగాను ఏ యితర భీమా కంపెనీలలో తీర్పు పరిష్కారములులేవని యిండియా యంతట మెప్పువడసివది. మూలధనము చెక్కుచెదరని గవర్న మెంటు హామీ బాండులలో నున్నది. భారాళమైన కమిషన్ ఏజంట్లు కావలెను. వలసదేశవారు యాక్రిరి చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

8091

ఆరాధ్యుల మూటయ్య, ఏజంట్లు, సామగ్గికోట, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

సి.కన్నయ్యకంపెనీవారివలన

చెన్నపురి ఎస్టేనేడుథియేటర్ లో

దశావతారము

8201

ప్రతిదినము ఒకనెల రోజులవరకు ప్రదర్శింపబడును.

రాత్రి నాటకములు:—పతి మంగళవారము, సురువారము, శనివారములలోనున్న రాత్రి 9 గంటలకు తగటి నాటకములు:—ప్రతి సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము, ఆదివారములలోనున్న సాయంకాలము 5 గంటలకు నాటకు యాగములలోనున్న శ్రీమన్నారాయణుడు అవతరించిన పది అవతారములును నాటకు సంవత్సరములుగా 1.6 రూపైకో రూపాయలు ఖర్చుచేసి తియ్యచేసి బడి నాటకు గంటలలో జరుపబడును. టికెట్ల ధరలు వివరము:—రు. 3, 2, 1, అణాలు 8.

C. CUNNIAH, Proprietor.

మీరు దీర్ఘకాలమునుండి ఎదురుచూచు చుండినది ఏది?

అమెరికన్ పట్టు అంగవస్త్రములు

3271

తెల్లని తెలుపురంగు దట్టమైనపట్టుగలదు. ప్రతిదినము చక్కగాఉతికి ఉపయోగించుటకుతగినది. చాకలికి నేయవచ్చును. రెండు ప్రక్కలందును అంచుగలదు.

5 మూరలు పొడవు X 40" వెడల్పు 1-కి ధర రు. 6-8-0 మాత్రమే.

దొరకలేదని!

తరువాత వ్యసనపడ నవసరములేదు. యిప్పటికే 1500 అంగవస్త్రములు విక్రయించబడినవి. తరువాత వచ్చిన ఆర్డరులను పంపవీలైనది కాదు. కొత్తస్తాకువచ్చి యుండుటవలన మొట్టమొదటనే తీసుకొనుడు.

కే ఎస్. ముత్తయ్య కంపెనీ, 287, ఎస్టేనేడు, మద్రాసు.

శాంపిలు యినాము. మొదటిరకం. ధరనలీను. కృష్ణమూర్తి అండు కంపెనీ

నూతనమైన కలరునూలు రంగు పనిశాల 157, దక్షిణమాసిపీధి, మధుర.

అంగ్లాదేశములో ప్రఖ్యాతిపొందిన,తల్లిబిడ్డ సింహాం రేబిలుగల కలరు నూలు రకాలు తీయండి మా రంగుపని శాలలో చూయ అద్దకముచేసే కలరు రంగు నూలు దినుసులు మీరైన రేపం బట్టుకున్న సాదాబట్టు దినసులకున్న నమ్మకముగా పుపయోగముకో మీరైనరకం రంగునూలు అన్ని కంబరులలోను డైమెన్ రకములోన్న మా వద్ద దొరుక శాంపిలుకున్న ధరలుకున్న వెంటనే వ్రాయండి.

280

అద్భుతగానము

అతిమనోహరము సుశ్రావ్యము.

లగు ముద్దులు మూటగట్టు ముచ్చటయిన పాటలు గల గ్రామఫోను రికార్డులు వచ్చియున్నవి. తెలుగు, అరవము, సంస్కృతము, కన్నడము, హిందూస్థాని ఇంగ్లీషు మొదలగు భాషలలో పేరెన్నికగన్న విద్వాంసులచే పాడబడినవి. తక్షణమే మాకు వ్రాయుడు.

3258

హోమరు అండుకో, 175, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మూలికాదీకము, రసవాదశాస్త్ర సమ్మతమైన మందులు, పేటెంటుద్రవ్యములు, శ్చత్రచికిత్స కుపయుక్తమగు పరికరములు, గాయములమీద కట్టుట కుపయోగించు కల్లు, మొదలగునవి మావద్ద విశేషముగా నిల్వయుండుటచే మేము సాధారణ ధరలకు వాటిని విక్రయించుచున్నాము. ఒకసారి కొని పరీక్షింపుడు.

తెలిగ్రాము:—డ్రగ్సుస్టోర్.

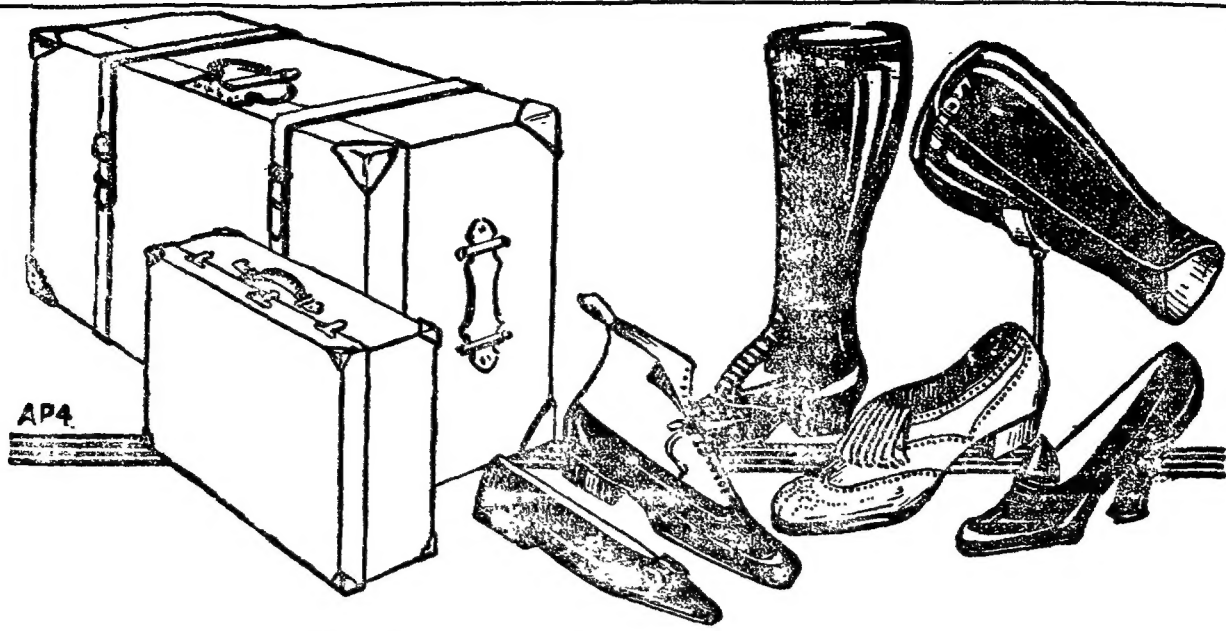
3110

తెలిఫోను 3496

T. Ramachendra Rao

Whole Sale Chemists & Manufacturers' Representative 153 Broadway Madras.

3118

అన్ని విధములైన తోలు సామానులకును చిలుక పాలిష్ కావలసియుండును

వారము కొలది యెండలు కాయుటవలన వేడిమిచే తోలు సామాను

లన్నియును చెడిపోవుచున్నవి. వీటికి మంచి పాలిష్ వేయుటవసరము. తోళ్లను ప్రకాశవంతముగను మృదువుగను, మెరుగుగను, బ్రద్దలు కామండ ఉండుటకును కుట్లు వూడిపోకుండ వ్రండుటకును, మంచి బూటు పాలిష్ వేయుట అవసరము.

అందుల కుపయుక్త మైనది చిలుక బూట్ పాలిష్.

కొన్ని మార్లు దీనిని తోలు సామానులమీద రుద్దిన మంచి నిగ నిగవచ్చుచూడుటకు అందముగా నుండుటయేగాక చాలకాలము వర్కు ఆ సామానులు మన్నును. ఇది హిందూదేశముకొరకై ప్రత్యేక ముగా తయార చేయబడినది.

ది చిన్ విక్ పాలిష్ లిమిటెడ్ చిన్ విక్ లండను, ఇంగ్లాండు నలుపు, బూడిద వర్షములు కలిగిన అన్ని విధములైన తోలు సామానులకును చిలుక పాలిష్ పనికి వచ్చును.

రిఫిల్ బ్లాకులు, స్పాజిత్ అల్బుమినియమ్, తగరములను శుభ్రపర్చుటకు (స్పా వీక్)

అను క్రొత్తతెల్ల పదార్థమును వ్రుపయోగింపుడు. దీనిని రుద్దుట మాత్రము పనికిరాదు

నరసాపురం

(స్వకీయలిఖితం)

స్థిమరుపోటిలకేసు

నవంబరు 21:—రాజ్ లునుండి నరసాపురమువకు తిరుగుచున్న రేవుస్థిమరు “కె” పోటిగా నింకొక స్థిమరు మా లానాను వేసినందుకు జిల్లాబోర్డు స్థిమరుకలెట్టరు మున్ ఆర్డర్ వాహాట్ సాహెబ్ బహదూరుమీదను ఇంకో ముగ్గురు మీదను దాఖలుచేసిన పిటిషన్ మాజాయింటు మేజిస్ట్రేటు గారయెదుటకు తిరి విచారణము మొన్నటిదినమునరాగా వెనుక సమయముచేయబడిన కార్నిములను జిల్లాబోర్డుకేసుండి జిల్లాబోర్డు పీఠమీయరుగారు తీసుకొనివచ్చికావలస కాగిత ములను కంప్లెయిన్ ంటు వ కీ లు ద్వారా కోర్టు లో దా ఖ లు చే చె ను. ఈ కార్ని త ముల ముగ్గురుగా మాధవాయపాలెం సభినేటిపల్లి మొదలు గాగరి రేవులను పబ్లిక్ డ్రైవలిని గార్చురుగాక నోటిసు ద్వారా తెలుపబడినవై ఉన్నవి. ఈసాక్షిచిచారా పూర్తికా గానే మేజిస్ట్రేటుగారు కేసును ఆగ్నప్రయమని వకీల్లను కోరిరి. కంప్లెయిన్ ంటు వకీల్లైన సి. వై. సోనుమాజులు బియే. టియట్. గారు మొదలు రివాజుప్రకారము ప్రారంభించిరి. ఇంకెయిన్ కెనాల్స్ అంకు డ్రైవల్స్ 2 ప్రకారము గవర్నరుగారు రాజ్ లునుండి స్థిమరు ఆక్సెస్సియన్ నరసాపుర మువకు పబ్లిక్ డ్రైవలిని నోటిఫికేషన్ పేరు రేవులను జిల్లాబోర్డువ్యాధినము చేసినందు జిల్లాబోర్డునాగు ప్రస్తుతపు కంప్లెయిన్ ంటుతో అగ్రెమెంటుచేసుకొని సరకు అధికారము నున్న హక్కును కంప్లెయిన్ ంటుకు డ్రాన్స్ పర్ చేసినది యు అందువల్ల సరకు కలెట్టరుదారుడైన కంప్లె ంటు రాజ్

లునుండి నరసాపురమువకు స్థిమరునడుపుటకు పూర్తిహక్కు దారుడనియు సరకుప్రకారము జిల్లాబోర్డునుండి హక్కుసాం దని మరెవరూ ఇంకొక స్థిమరును నడిపినయెడల ఆక్టుకు భిన్న ముగ వర్తిం చి న వా డ ని యు, అ ట్టి భి న్న ము కు రు 500 వరకు ఆక్టుప్రకారము శిక్షింపబడుటను అర్హుడౌ ననియుదెల్పు ప్రస్తుతము ముద్దాయిలు అట్లు భిన్నముగా వేరొ కట్టి రును జిల్లాబోర్డు అధికారమును సాందనిదే నడుపుచున్నా రు గాన యీఆక్టు ఫలానా తెన్నుప్రకారము సేరమును చేసి నవారైనది ఆగ్నప్రయిరి. తరువాత ముద్దాయిలరేవుల వకీలు సి. నరసింహాచారి బి యే ఎమ్ ఎత్ గారు ఆగ్నప్రయిరి. వైనచె ప్పిన ఆక్టులో రెండువిధములను నావికేషనులు తలపోయబడిన వనిరి. ఒకటి నీటిగుండా నిలువున పడవనుగాని స్థిమరునుగాని త్రిపుట. రెండవది నీటికిఅడ్డముగా ఒకబడ్డనుండి ఎదురునున్న రెండవబడ్డనుకు జనమునుగాని చూడలనుగాని సామానులనుగాని త్రిపుట. ఈ ండుసంగతులను ఆక్టులో విశివిడిగా స్పష్టముగా అర్థముగుమాటల నుపయోగించి తెలుపబడినవనిరి. రెండుపడు లను జరుపుటకు గవర్నరుగారు వరివరకి హక్కునిచ్చుటకు వేరువేరుగా నోటిఫికేషనులను జరుపవలయునని ఆక్టులో చెప్ప బడి యున్నదనిరి. ఇప్పుడు జిల్లాబోర్డు ఆఫీసునుండి కేబి డా ఖలుకాబడ్డ నోటిఫికేషన్ పబ్లిక్ డ్రైవలిను గురించినదిగాని నీటి గుండా నిలువునపోవువిషయమును గూర్చినదికాదనిరి. సరకు నోటిఫికేషనువల్ల గవర్నరుగారు జిల్లాబోర్డునకు చెప్పబడిన కే వులరద్ద ఒకబడ్డనుండి ఎదురుగానున్న రెండవబడ్డనుకు జనము నుగాని సామానులనుగాని త్రిపుటను అధికారమిచ్చిరి గాని మరి వకటిగావనిరి. నీటిగుండా నిలువునపోవువిషయమై జిల్లాబోర్డు

గవర్నరుగానివడ్డనుండి అధికారముసాందినట్లు రుజువు కేసులో కనుబచ్చలేదనిరి. తమక్లయింటులను ముద్దాయిలు నిలువున పో వునుండిరేగాని ఒకరేవువడ్డను అడ్డముగా ఒకగట్టునుండి రెండవ గట్టుకు జనమును త్రిపులేదు గవర్నరు కేసుప్రకారము సేరములు కారు గాన విడుదలచేయబడవలయునని ఆగ్నప్రయిరి. అప్పుడు మాజాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారు కేసును తిరి 25-వ తేదీకి నా యిదావేసి ప్రస్తుతము జబ్బుకీతిలోనున్న మొదటిముద్దాయి అనగా అబ్దుల్ వాహాట్ సాహెబ్ గారు స్వయముగా హాజరు కాలేదు. గాన ఆనాటికి స్వయముగా హాజరుపెట్టవలయునని వకీల్ నరసింహాచారులుగారిని కోరిరి. ముద్దాయిలవడ్డనుండి ఆతేదీని స్టేటుమెంటులను తీసుకొనడమని మేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పిరి. ఈలోపల జిల్లాబోర్డునుండి అధికారముసాందినా అసి స్టెంటు ఇంజనీరుగారు హాలానాస్థిమరును నరసాపురములో ఫెర్రీహద్దులలో 18-వ తేదీపైనుండి ఆపగూడదనియు అట్లు ఆ పినయెడల స్థిమరు పట్టుకొనబడుననియు ముద్దాయిలను నోటి సును జారీచేసిరి. ఆనోటిసుప్రకారము 19-వ తేదీనిఅనగా మొన్నటిరోజున సరకు స్థిమరును వలండు రేవువడ్డ ఆపగా లోకల్ ఫండువారు పట్టుకొని స్థిమరును నిలిపివేసిరి. ఈస్థి మాగ్రామములో చాల కలలము పట్టించినది. రోజు కోర్టువడ్డ కేసుజరిగినప్పుడు ప్రజలు గుంపులుగుంపులుగా జేరిరి.

డాక్టరు మూండి విజయము

నాగపూరు, నవంబరు 23:—నాగపూరు డివిజనునుండి ఆనెంట్లీ తీవ్రముగ పిటిషన్లుగ స్థాపించునకు డాక్టరు బి యన్. మూండిగారు (రెన్సం, గెల్లెర్ల యం. వి. అభయంకరుగారు (కాంగ్రెసు) ఓడిక యు ంట్ల మూండికి 1915 వోటును అభయంకరుగారికి 17వోటును వచ్చును. (అ. పై)

సారస్వతనికేతనము

వేటపాలెము

భూరివిరాళము

ఈ గ్రామనివాసులు శీరాం పెదబాపయ్యగారి కొమారుడు కుబ్జారాయుడు శ్రేష్టిగారు యీ కార్తీక శుద్ధపాడ్య విశోజన ఇహలోకయాత్రను చాగించిరి. శారీరమారులను శ్రీయుత వైంకటకుబ్జారాయ శ్రేష్టిగారు పితృయజ్ఞసంపూర్తి సమయమునం దొసంగు పోడ శత మహాదానములలో సరస్వతీ దానము క్రింద శ్రీ సారస్వతనికేతన మూలనిధికి రు 116/- మూటపదిగూతుగూపాయలను కార్యక విరాళముగా నొసంగి శ్రీసరస్వతీదేవియొక్క యాశీర్వచన మునున్న ముక్త్యర్థిజ్ఞతకున్న పాత్రులయిరి. కీర్తిశేషులైన కుబ్జారాయుడు శ్రేష్టిగారికి పరమేశ్వరుడు ఆత్మకాంక్షిని ప్రసాదించుగాకయుని ప్రార్థించుచున్నాడను. ఈమూలనిధిపై వచ్చువడ్డీమాత్రమే నికేతనపోషణార్థము వినియోగింపబడును.

డా. వేం. శ్రేష్టి.

కర్నూలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

హత్యకేసు

మేడము వారిబాలికను చిత్రవధగావించిన హంతకుల పత్రాతీయ జాతీసుడుదొంగలు సర్వప్రయత్నముల జేయుచున్నారనియు, పోలీసుఉద్యోగస్థులను మాధవరావుగారును, సేయర్సుగారును పత్రాతీయ తమయావచ్చుకిని వినియోగించుచున్నారనియును, ఇరువురినిపట్టి చెబునాలయం దుంచుచున్నారనియును కొన్ని యాధరణములు పట్టుబడినవారు చెప్పిన ప్రదేశములలో లభించినవనియును తెలియుచున్నది.

రేవరెండు బి. జె. రామ్మొడ్డుదొంగగారి

దేశనంచారము

కోల్చు మిమెరియల్ హైస్కూలు ప్రిన్సిపాల్ గారగు రేవరెండు బి. జె. రామ్మొడ్డుదొంగగారు విశోదార్థముగా కొన్ని ప్రధాననగరములజూడ వెళ్లియుండిరి. వారు వచ్చినవిధప తమ ఉపాధ్యాయులకును విద్యార్థులకును, తమప్రయాణమునుగూర్చి వినిపించిరి. జనసామాన్యముతో కలియుటకై రెవరెండు బి. జె. రామ్మొడ్డుదొంగగారు ప్రయాణముచేసిరి. వారుచూచిన ప్రదేశములలో బొరంగదాబాదు, ఆగ్రా, ఢిల్లీ మునుమాత్రము ఆకర్షించినవియు బొరంగదాబాదులో టాక్ మహాలుతో తులనాగు బొరంగజేబు భార్యయొక్క గోరికలదనము, ఆగ్రాలోని టాక్ ప్రపంచము దలి కట్టడములలో నత్తు తమపైనదని వారును విశ్వసించుచున్నారనియు ఎల్లారాగుపాలు, కాళహస్తి ఏకశిలానిర్మితమగు ఆలయము, అహమ్మదాబాదు దేవాలయములు, చిత్తూరుకోట ఫాటిల్వారు సిక్కి ద్వారము తన్ను ప్రమింపజేసినవియు తెలిపిరి.

కందుకూరుతాలూకా ప్రాథమిక

విద్యాసంఘమువారు వారి క్షమహాసభ

ఈ సభ 1926 సంవత్సరం నవంబరు 18 తే 28 ది వూర్యాహుమి రి ఘంటలకు కందుకూరులో బోర్డుఉన్నతపాఠశాలాభవనమునందు నెల్లూరుజిల్లా విద్యాధికారి మ-రా-శ్రీ-జనాబ్ గులాంధర్ సగిరి సాహెబుబహదర్ టి-వి-యల్-టి-గారి యాజమాన్యమున సమావేశము కాగలదు.

గణపతిరాజు గోపాలకృష్ణయ్య
కార్యదర్శి

2113 ('సంజీవి' రక్షతాయతు) (2)
Mesmerised Talisman.

దీని ధరించిన ప్లేగు, కలరా, స్కాటిక్ ఫేవర్ మొదలైనవి సోకవు. వ్యాధులు, ఆపదలు, గండములు తొలగును. విశ్వరూప, ఆరోగ్యము, బలము, బుద్ధికుశలత, తెలివితేలి, ఆందము నిచ్చును. పరీక్షలో జయము కలుగును. గొప్పవారి దయ లభించును. పని చేయుదును. వ్యాపారమున లాభమువచ్చును. అనేక మందిచే మెప్పు సొందినది. 1-కి రూ 1-8, 2-కి రూ 2-12, 3-కి రూ 8-12, 6-కి రూ 6, 12-కి రూ 9, పోస్టేజి యిహం

రతిరాజు వీర్యవృద్ధి మార్గము:—ఇంద్రియమును గట్టిపరచును. స్వప్నమును, మూత్రముతోను వీర్యము నవ్వమును నిలుపును. ముదిమిని, నపుంసకత్వమును పోగొట్టి యౌవన మొనంగును. ఎంతటిబలహీనని కయిన నరములకు బలమునిచ్చి ఎక్కువ కామోద్రేకమును కలిగించి మనుషటికన్న అనేక రెట్లు సుసారముఖ మిచ్చును. డబ్బి రూ 2 పోస్టేజి తరు. పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఓంగోలు, (గుంటూరు జిల్లా.

ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైవ్

ఇన్సూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

చాలిసిగలవారికి ఇన్సూరింగ్ బోనసు

రెండింతలు యివ్వబడును

1-1-1926 నుండి చెల్లించబడు పారిసీలకు 1-3 1931 నుండి రూ 1000 కి పంపు 1 కి రూ 5 యలకు బదులు రు 10 వాపున ఇన్సూరింగ్ బోనసు పొచ్చించి, చెల్లించబడినట్లు కంపెనీ ఆప్యయిగారు సిఫార్సు చేసినట్లు యందుమూలకముగ ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా పారిసీ బారులకందరికిని తెలియ జేయడమైనది.

బోనసునందు గల పొచ్చులకు ఈ కంపెనీకి ఆదాయ మునందుగల ఫీరట్వమునకు, అభివృద్ధికి నిదర్శనము లని పారిసీ బారులు వంతో మముతో గ్రహించును. (1548)

మాన సోలాసి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

నెలకులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణముభిక్షము! కీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి పైత్యకాశల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అశీర్వము, ఆరుచి, ఆవులింతలు, అగ్నిమాంధ్యము, అతిదాహము, ఎక్కిర్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కులు, పాఝ్యములు, శిరస్సు, జ్వరము, ఆకులు మొదలగునవియందు గలిగిడి నొప్పలను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యముకును దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల బోషధ మగుటచేతను పరమహంప్రక్రియ యని చెప్పవచ్చును. శుక్లసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరుణామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకురు, కృష్ణాజిల్లా.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తును గురించి ధర్మస్యాచుబుధు 5 ప్రశ్నలు వ్రాసిపంపిన ఎడల సరియగు బదులు వ్రాసిపంపెదము ప్రశ్న వ్రాయుకాలము శేక జాతక నఖలైనను తెలుపవలెను. 5 ప్రశ్నలకు రూ 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నలకు రూ 0-4-0 వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును.

అంజనేయ స్వామి జ్యోతిషాలయము

తిరుత్తణి

చెన్నపురి పందెములు

గింధి

మొదటి ఎక్స్ప్రెస్ మీటింగు

మొదటిదినము, బుధవారము

8-12-1926

ప్రథమ పందెము

మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు

"శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము"

ఆది, సభాపర్వములు 3236

వెల 0—12—0 మాత్రమే.

పుస్తకముల కేటలాగు పుచితము

సుజనరంజనీముద్రాశాల

కాకినాడ

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ నవంబరు 24-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాల బా 1-కి రు 66 8 0 మొదలు 84 0 0 వరకు

బియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలిబి ,, రు 48 గలవి రు 12 8 0 18 0 0

నెల్లూరిబి ,, డిబా ,, 14 0 0 15 0 0

డిబి ,, డిబా ,, 15 0 0 16 0 0

రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 9 10 0 10 0 0

నవ్వులు ,, ,, 22 0 0 25 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

గండులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 15 0 0 16 8 0

నెనగలు ,, డిబా ,, 14 0 0 15 0 0

పెనలు ,, డిబా ,, 18 8 0 14 0 0

వినుములు ,, డిబా ,, 16 8 0 18 0 0

ఉబలు ,, ర 195 ,, 9 0 0 9 12 0

3. నూనెవస్తువులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 158 0 0 156 0 0

నెయ్యము 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0

కొండాపురంజేరు పెనగవచ్చుబా1-కి ,, 45 0 0 48 0 0

ఇకరక్రదేశము ,, ,, 40 0 0 42 0 0

జేరు పెనగనూనెగానగబా1-కి రు 105 మ. గానగ 100 0 0

అనుదము బా 1-కి ,, 105 0 0 105 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపగుళు బా 1-కి ,, 72 0 0 78 0 0

కూరకగుళు ,, ,, 25 0 0 28 0 0

మిరపకాయలు(గుంటూరిబి) బా 1 కి 122 8 0 147 0 0

గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-కి రు 40,45

కాళనా నీపాయకట్టు ,, ,, 50,55

రెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0

చింతపండు బా 1-కి ,, 81 8 0 56 0 0

5. ఇనుము.

కట్టారకం బా 1-కి ,, 88 0 0 84 0 0

చదరం ,, 81 0 0 88 0 0

రవుండు ,, 81 0 0 86 0 0

6. నూలు.

పుట్టూరు యేనుగ నెం 20 పెట్టె 1-కి ,, 5 0 0

నూళయేనుగ నెం 20 ,, 6 9 0

నెం 20 బెన్ని సింహం యాటి ,, 6 15 0

నెం 24 ,, లాకి ,, 6 4 0

నెం 60 ,, కారం ,, 9 6 0

నెం 80 జామ్మరు ,, 7 8 0

నెం 40 ,, ,, 9 14 0

నెం 44 ,, ,, 5 1 0

నెం 14 1/2 పొండిచేరి ,, 5 6 0

నెం 12 1/2 న్యూకాలన్ ,, 5 0 0

నెం 14 1/2 ,, న్యూకాలన్ ,, 6 6 0

నెం 10 1/2 కోయలెత్తూరు ,, 5 8 0

నెం 12 1/2 ,, ,, 5 9 0

నెం 14 1/2 ,, ,, 6 8 0

నెం 12 1/2 చూళ ,, 5 4 0

నెం 15 1/2 ,, ,, 5 6 0

7. దూది.

బోండాపెట్టు బాకున 1-కి రు 800 0 0

పల్నాడు దూది ,, ,, 145 0 0

8. లోహములు.

నెం 100 కులంకిక ,, 60 0 0 61 0 0

బంగారము, కుంఠము 1-కి ,, 21 4 0 21 8 0

పవరము 1-కి ,, 18 9 8

ఇక్రడి బా 1-కి ,, 242 0 0 250 0 0

రాగి డిబా ,, 257 0 0 258 0 0

అమృతాంజనము

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0 ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక 249, వేరి రోడ్, ఫోర్టు - బొంబాయి.

చంటిపిల్లలకు
చిడ్డలకు అజీర్ణ
వేరకంధమైన
అన్ని వ్యాధు
లకు చక్కని
నిద్రా మైన
మందు.

పుష్కర
గారి శైవు
వాటరు అను
మందు పృతి
ఇంట నుండి
రవలెను.

"Fifteen Points for Mothers."

That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle of Woodward's "Gripe Water," the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children. Here is one of the points:—"Never put baby to sleep by using so-called remedies which contain narcotics." Woodward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.

Of all Chemists and Drug Stores, 1/3 a Bottle.

WOODWARD'S "GRIPE WATER"

KEEPS BABY WELL.

W. WOODWARD (1920) LTD., Manufacturing Chemists, 79-87, Fortress Road, London, N. V.L. 6.

యీ మందు
తో రోలులు ప్రి
ల్లలను పెంచు
విధము తెలు
పుచున్న పుస్త
కముచితముగ
నియ్యబడును

శ్రీపాద నరసింహ బదర్న
వారివద్ద కాకినాడలో
కూడ దొరకును

Sripadha N. ... Brothers, Post Box 17, "Cocanada."

నిరపాయ కరమైన ఎరాస్మిక్ సబ్బు బిల్లులు

ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-బిడ్డలకు స్నానముచేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము

శాశ్వతముగా యుండుటకును, తండ్రికి పరిశుద్ధ మిచ్చుటకును శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలి సున్నితముగా సువాసన చేర్చబడినది. మితవ్యయము గలది. అరిగి పోయినప్పుడుకూడ మొదటనుండి నల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

2039

"ఎరాస్మిక్" అత్తరు తయారుచేయునట్టి వారిచే
లండన్, పారిసులో తయారుచేయబడును.

హిందూజన్మ రెన్సు (18-10-26)

బొంబాయి జీవభూమికంపెని లిమిటెడ్; స్థాపించు 1908.
అన్నివిధములైనటువంటి జీవభూమికంపెని ఇప్పుడు మొదటితరగతి ఇండియాకంపెని.

ప్రత్యేక లక్షణములు 3194

- (1) తక్కువ ప్రీమియము, (2) ఎక్కువ లాభము, (3) ఆటోమేటిక్ పాల్-ఫర్-ఫీవర్, (4) భారత్ మైన వరతులు, (5) దయగల నిర్వాహకము, (6) తనదని నిరూపించిన తక్షణమే సొమ్మును చెల్లించెదరు.

వివరమును నీతిగుప్తనానికి వ్రాసిన బడయగలరు.

K. PADMANABHAPAI, B. A.,
Secretary Madras Branch
st Box No. 337 Mount Road Madras.

అకస్మాత్తుగాగలుగు ఆపదలు
కాలినగాయములు - వడినీళ్ళచే
గలుగుపుండు- దెబ్బలు - నరుకులు!
మొదలుగువాటికి "వెస్లైన్" జెల్లీని
శుభ్రమే చేయును. (తెన్నగా గా
యముపైన రుద్దును) "వెస్లైన్"
జెల్లీతక్షణమే పనిచేయును - ఉష్ణ
నమును గోగించి త్వరగా గా
యములకు కుదుర్చును. ఇది ఎంతకాల
మునుండి యింటియందున్నను దీని
య. గల ఎన్నడువట్టి గుణముపో
దు. ఉది ఎప్పుడును మాత్రముగాను
గుణకరముగా నుండును

Vaseline
TRADE MARK
PETROLEUM JELLY

కీ బిరుదు 247

జర్మనుగా ఉపయోగించుటకు వెస్లైన్ మిగిలినవన్నీ "వెస్లైన్" జెల్లీని మిగిలినవన్నీ దుండునట్లుగాను.

(2684)

మహామృతము

విదేశములలో గూడ కే రొంగినది 20 సంవత్సరములనుండి యున్న శుక్ల నవ్వుమును నివారించినది. ఎంత బలహీనమైన శుక్లమైనను వెంటనే సంతోషమును నియగలదు.
ముత్యములలో, నిద్రలో పోవు శిశువులకు 5 దినములలో విలుపును. మువ్వనపుండుకు, వృద్ధులు, నరముల బలహీనులు 20 దినములలో గొప్ప శక్తినిందగలరు.
పురాతన గూడ పనికివచ్చును. 20 మూలలు సీసా రు. 2-0-0. అద్రును: అమృతాంజనము, నెం. 1, ఏలూరు. (కృష్ణాజిల్లా) అని వ్రాయవలెను 1676